

17 Mai 1985
17 Mayıs 1985
Nummer 57

15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 185562 tpa d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

ANAP'lı ve MDP'li milletvekillerin oylarıyla mecliste kabul edilen "Pişmanlık Yasası" sonucu işkence olayları daha da artacak. İhbarcılığı teşvik eden bu yasa ilk kurbanını aldı bile. Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez işkence ile öldürüldü.

İşte Özal'ın af manevrası

✓ Mafya babaları ve kaçakçılar affedildi ✓ MHP'li faşistler için ise af yolda ✓ Politik tutuklular için İhbarcılık Yasası çıktı

Yapacakları itiraflar 12 Eylül öncesindeki terörün gerçek suçlularını ortaya çıkaracağından, MHP'li faşistler "Pişmanlık Yasası"nın dışında bırakıldılar. Özal hükümeti, MHP'li ve ülkücü katilleri sonbaharda çıkartılacak "kader kurbanları affı"ndan yararlan-dırmayı planlıyor.

● Yazısı Sayfa 3'de

Sovyetler Birliği dünya halklarına çağrı yaptı

Sovyetler Birliği nükleer silahlara karşı 5 maddelik plan önerdi

Sovyetler Birliği 2. Dünya savaşı sona ermesinin 40. yılı dolayısıyla, tüm dünya halklarına ve hükümetlerine çağrı bulundu.

Sovyet yönetimi bu çağrıda; diğer uzay silahlandırılmasında ve azaltılmasında konusunda anlaşmaya varılmasını düşünebileceğini

ilumünde ise, Avrupa, Birleşik Amerika ve Kanada hükümetlerini, Avrupa kıtasını hem orta menzilli hem de taktik nükleer silahlardan tamamen arındırmak için etkin önlem almaya çağırarak, "Avrupa kimyasal silahlardan tamamen arındırılmalıdır," dedi. Balkanlarda, Avrumanın kuzeyinde ve ate-

Bunlar parabolabaları ve Mafya babalarındır
Bunlar için Meclisten af çıktı

FIKRI ERDÖŞ

DÜNDAR KILIÇ

MENGENCİOĞLU

Türkes ve çetesi
için af sonbaharda

Demokratlar, ilericiler, yurtseverler, devrimciler
için af yolu "İhbarcılık ve Pişmanlık Yasası"

EROL ARSOY

BEHÇET CANTÜRK

S. R. AYNİ

uluslararası konusma alanına kavuşmasını önlemeyecekleri belirtilerek, dünya halklarını ve hükümetlerini, silahlanma yarışının uzaya yayılmasını önlemek ve nükleer silahların sınırlandırılması için ellerinden geleni yapmaya çağırıldı.

Ayrıca, nükleer güç sahibi devletler arasında bağlayıcı kuralları belirlenmesinin, sağduyuya uygun olacağını vurgulayarak, bu kuralları şöyle sıraladı. 1. Nükleer savaşın önlenmesi. 2. nükleer savaş propagandası yapılmaması. 3. nükleer silah kullanan ilk ülke olmama yükümlülüğünün üstlenilmesi. 4. bu tür silahların yayılmasına izin verilmemesi. 5. bu tür silahların tamamıyla ortadan kaldırılması için çaba harcanması.

Sovyetler Birliği, bu kuralları bağlayıcı hale getirebilmesi için görüşmelere her an hazır olduğunu belirtti. Nükleer silaha ilk başvuran devlet olmama yönünde, tek yanlı olarak üzerine aldığı yükümlülüğü faşizme karşı zaferin 40. yıldönümünde yeniden vurguladı.

Yine çağrı belgesinde, Sovyet tarafının Stockholm konferansına sunduğu, karşılıklı askersel güç kullanımından vazgeçilmesi ve barışçı ilişkilerin korunması anlaşması önerisine işaret edilerek, bunun konferansın ana amacına ulaşmada çözümleyici olabileceği belirtilir.

Açıklamanın Avrupa ile ilgili böl-

ümü özetlerdi. "Yeni, Başta Avrupa, Sovyetler Birliği ve diğer kesimlerinde atomusayıcı bölgeleştirilmesinin ve askersel harcamaların azaltılmasının dünyanın bu bölümünde barış ve güvenliği güçlenmesine katkıları olacağı belirtildi.

Sovyet yönetiminin çağrısında, daha sonra, Sovyetler Birliğinin, Yakındoğu, Orta Amerika ve diğer bölgelerde sorunlara barışçı çözümler, devletler arası gerilim ve tartışmanın, sorunların bu ülkelerin içişlerine dışardan karışma olmadan giderilmesinden yana olduğu vurgulandı.

Sovyetler Birliği ayrıca, diğer devletlerle birlikte, uluslararası ekonomik ilişkiler sisteminin, adalet ilkesine, demokratik bir temele oturtulması, sömürünün her biçimi, ticaret ve ekonomik ilişkilerin politik baskı aracı olarak kullanılmasına son verilmesi için çaba harçayacağını duyurdu. Sovyetler Birliğinin bundan böyle de sosyal ve ulusal baskıya, ırk ayrımı ve soykırımına karşı, gerçek demokrasi ve eşitlik için, ırk, cins, dil ve din ayrımı yapmadan tüm insanların reel hakları ve özgürlükleri için savaşanlara ardıcıl destek vermesi devam edeceği açıklandı.

Sonuç olarak bu ilkeler doğrultusunda, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün, barışın korunması davasındaki rolünün hızla artırılması çağrısında bulunuldu.

A. ÇAVUŞOĞLU

ŞÜKRÜ BALCI

METE HAS

Ankara yönetiminin projeye katılma kararı ülkemizin geleceği açısından büyük tehlike taşıyor

Yıldızlar Savaşına Türkiye de sokuluyor

ABD yönetiminden daha fazla askeri yardım alabilmek ve Amerikan sermayesi ile Türkiye'de silah sanayi kurarak hızla silahlanmayı ve silah ticaretine girmeyi düşünen Özal hükümeti, Reagan yönetiminin bütün isteklerine itirazsız boyun eğmeye başladı.

Birçok NATO ülkesi ABD yönetiminin "Yıldızlar Savaşı" projesine yanaşmazken, Özal yönetimi bütün dünya barışını tehlikeye sokan bu çığır projesi desteklediğini ve katılmak istediğini ilan eden üçüncü NATO hükümeti oldu. Bu karar, Türkiye'nin başta

Sovyetler Birliği olmak üzere bütün komşularıyla ilişkilerini daha da bozacak, dünyada daha da yalnızlaşarak ve ülkemizin güvenliğini daha da büyük bir tehlikenin içine sürükleyecek. Özal hükümeti, Yunanistan'ın sökülmesini isteyeceği ABD üle-

rinin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda da ABD'ye "evet" dedi. Reagan yönetimi Türkiye'deki ABD üslerini, Ortadoğu'da çıkacak bir çanşmada kullanma izni de istiyor.

● Yazısı Sayfa 4'de

Reagan, Avrupa'da sadece savaş çığırta kanlarından destek buldu

Yedi kapitalist ülkenin ekonomik doruk toplantısı için Federal Almanya'ya gelen daha sonra da İspanya ve Portekiz'e giden ABD başkanı Reagan'ın bu gezisi tam bir savaş çığırta kanlığı olarak geçti. Federal Almanya'da SS askerlerinin yatığı mezarlığı da resmi gezi programına alarak faşizmin yenilgisinin 40. yılında nazilere dostluk eli uzatan Reagan, Avrupa Parlamentosundaki konuşmasında savaş çağrılarını yineledi. Reagan gezisi boyunca politik yelpazenin "bir avuç savaş kıskırtıcısı" dışında kalan hemen tüm kesimlerinde protesto edildi. Bir başka deyişle silah tersine tepki ve Reagan ve savaşçı, saldırgan politikası Batı Avrupada yalıtıldı. Bu olay Reagan politikasına yalnız milyonluk emekçi kitlelerin değil siyasi yelpazenin çok geniş bir kesiminin karşı çıkması açısından özellikle önem taşıyor.

BU SAYIDA

Afganistan halkı hem emperyalist güdümlü karşı devrimle hem de cehaletle savaşıyor

Sayfa 10'da

Konsolosluklar Türk Danış'ta görevli demokratlara karşı komplo peşinde

Sayfa 5'de

Denктаş anti demokratik Anayasa oylamasında beklediği desteği bulamadı

Sayfa 4'de

Yiğit bir halk, yeniden yaratılan bir ülke: Vietnam

Sayfa 9'da

Hangi yol ?

Türkiye Postası'nın bu sayısını baskıya verilirken Doğru Yol Partisi'nin kongresi henüz başlamamıştı. Bu yüzden kongrenin gidişatı ve sonuçları hakkında bir şey söyleyememek de DYP kongresi karşısında kayıtsız kalmadığımızı söyleyebiliriz.

Başın haftalardır DYP kongresini tartışıyor. Yer yer mesele genel başkanlık kim kazanacak meselesiymiş gibi, bu da yalnızca kişiler veya hizipler arasında bir çekimsemiş gibi gösterilmek isteniyor. Biz DYP kongresine böyle der açıdan bakmayı doğru bulmuyoruz.

Büyük sermaye çevrelerinin çıkarlarını temsil eden fakat emekçi halkın da önemli bir bölümünü peşinden sürüklemeyi başarmış olan AP'nin mirasını devralan DYP bir yol ayrımına yaklaşıyor. Ya kuruluşundan beri Evren diktatörlüğüne karşı olduğunu hissettiren, cuntacıların baskılarına boyun eğmeyen bir parti olarak kazandığı kişiliği koruyacak, ya da gitmekte yıpranan ANAP iktidarına göstermelik bir alternatif arayışlarını dümen suyuna girerek zorbalık rejiminin icazetli partileri arasına katılacak.

Ancak eğer birinci yol seçilirse partinin ismine uygun bir tutum takınılmış olur ve DYP Türkiye'nin bu gün içine düştüğü du-

Devamı 2. Sayfada

● Yazısı Sayfa 7'de

Hangi yol ?

Baştarafı 1. Sayfada

rumdan kurtarılmasına bir katkıda bulunabilir. Yok eğer ikinci yola girilirse DYP kısa zamanda ANAP'ın geldiği noktaya gelir. DYP'nin kaderini belirleyecek olan bu tarihsel kararın verilmesinde konuşur başbakanlık seçimi de bir rol oynayacak. Adaylardan Yazar'ın yüklenildiği görevin DYP'yi bugünkü rejimle uzlaştırmak olduğunu Mısırdaki şahir sultan bile duydu. Bu gerçekçi "biz holdinglerin partisi olmayacağız" diyerek Yazar'a karşı çıkan DYP'iler de dile getirmişlerdir.

Önde gelen DYP'iler sık sık 6 Kasım 1983'te yapılmış olan seçimlerin demokratik olmadığını, milli iradeyi yansıtmadığını söylediler, söylüyorlar. Bu **değerlendirmeye tamamen katılıyorruz**. Bu değerlendirmenin mantığı sonuçlarını birlikte düşünelim:

6 Kasım seçimleri demokratik değilse, 1982 Kasımında yapılan anayasa referandumu hiç mi hiç demokratik değildi. Eğer demokrasi isteniyorsa ülkeye zorla dayatılan bu anayasanın değiştirilmesi zorunludur.

Bu anti-demokratik ortamda, milli iradeyi çiğneyerek hükümet eden iktidarlar döneminde yapılan yargılamaların, verilen cezaların adaletle, hukukla bir işi yoktur. Demek ki en kısa zamanda bir genel af çıkarılmalıdır.

BBC'nin Türkiye yayını çözenlere DYP kongresine kapatılmış bütün eski partilerin genel başkanlarının (bu arada Doğu Perinçek ve Türkiye'nin yansız Bülent Ecevit ve Mehmet Ali Aybar'ın) da davet edildiği haber verdi. Sadece Mehmet Ali Aybar'ın, Ecevit'in değil, birçok DYP'linin de faşist teröristlerin başbuğu Türkiye'nin yanında iç rahatlığıyla oturacaklarını sanmıyoruz. Yine de bu davette **yeni olanın Türkiye'nin** çağrılması değil, Ecevit ile Aybar'ın çağrılması olduğunu da unutmamak.

Anlaşılan DYP yönetimi diktatörlüğe karşı olan, daha doğrusu diktatörlüğün "hısmına uğramış olan" güçlerin hiç olmazsa bir bölümüyle birlikte hareketen yana olduğunu göstermek istiyor. Bu anlayış üzerinde durmak gerekir. Üzerinde durmak gerekir, çünkü bugün gerçekten hiçbir parti tek başına diktatörlüğü aşip Türkiye'de demokrasiyi kuramaz.

Evren'in 28 Nisan'da Antalya'da ve 30 Nisan'da Bodrum'da yaptığı konuşmalar demokrasi isteyenlerin önünde kimin, hangi güçlerin ikiletiğini bir kere daha ortaya koyuyor. Milli iradenin egemen olduğu demokratik bir Türkiye'yi içlerine sindiremeyenleri küçümsemek gerek. Bunlar halka dayanıyorlar, halka güveniyorlar. Süngüye, diğdipçe ve herşeyden önce de kölece bağlandıkları Amerikan emperyalizmine güveniyorlar.

DYP kongresi diktatörlüğe karşı olan güçlerin, demokratik Türkiye uğrunda mücadeleyi en önemli mesele olarak gönen yurttaşların birlikte hareketine katkıda bulunduğunu ölçüde, diktatörlüğe uzlaşma arayışları önünde kes-tiği ölçüde **doğru yolda** ilerlemiş olacaktır.

Türkiye Postası

YOL ve AMAÇ

(3 Aylık Dergi)

8. SAYISI ÇIKTI

Fiyatı: 5-DM

HALKIN ÖZLEDİĞİ DEMOKRASİ TKP'siz OLMAZ

-Broşür-

Fiyatı: 4.50 mark

OKUYUCU POSTASI

Özgürlük adına

Türkiye Postası'nın 53-54 sayılarında yayınlandığı, **Server Tanılı** hocamızın "**Fareli**" adlı bir şiiri bir takım tartışmalara yol açtı. Bu tartışmalar, daha çok Türkiye Postası okuyucuları ve ilerici demokratik çevrelerde oldu, halen de devam ediyor. Kimileri hocamızın çok cömertçe davrandığını söylerken bir kısmı da girin içeriğine katıldığını söylüyor. Olumlu tepki gösterenler işi daha da ileri götürerek "**İsvet'in dünyanın en demokratik ve özgür bir ülkesi**" olduğunu söylemekten kendilerini alamıyorlar.

...Gelelim "**Özgürlük**" ülkesi İsvet'e. Savatan sonra bu ülke zengin ve sanayi gelişmiş bir ülke oluyor. Dünyanın birçok yerli kalmış ülkesinde sanayi yatırımları yapıyor ve teknoloji ihraç ediyor. Bu ülkelerden bir tanesi de Güney Afrika'dır. Bugün Güney Afrika'nın ilk yönetimini destekleyen işverenlerin büyük bir bölümü İsvet'i tekellerin devamıdır. Ne garip bir dünyaya yaşıyoruz, bir yandan İsvet'i ilk işverenlik Güney Afrika'da yerli-

lerin katledilmesine katılır, o ülkenin zenginlik kaynaklarını kendi ülkelerine aktırırken bir kısım İsvetçi, Güney Afrika'lı zenci saire "**sıcak kucaklarını**" açarak ona Nobel ödülünü verir. Bu politikalılar anlamak oldukça zordur. Bir başka sayfa açalım. İsvet'e te bazı "**Özgürlükler**" sınırsız olar-
kendir bunlar? İnsanın kendi kendine yabancılaşması, insandan uzaklaşması oldukça yaygındır, bunu önleyici hiçbir yasa ve önlem yoktur. Bu durum insanları daha çok hayvanlara yaklaştırıyor. Köpek, kedi vs. Gençlerin uyuşturucu madde kullanımları yasaklayan yasal engeller yok. Kadınların birbirleriyle ve erkeklerin de birbirleriyle "**cinsel ilişki**" kuralıma yaygın ve serbest. Kadınların ve erkeklerin hayvanlarla (köpek, kedi, domuz eşek, at ve sığıra) ilişkisi geçmişte özgürlük adına serbest. Yüzlerce cinsten değişik seks araç ve gereci rahatlıkla pazarda temin etmesi "**Özgürlük adına**" serbest.

Mehmet Ali Canbek/Kopenhag

Bunun adı operasyon

Malatya'nın Hekimhan kasabasının merkez köylerinden Başak köyüne faşizmin kolluk kuvvetleri jandarması, polis ve askerlerle operasyon adı altında kanlı bir baskın düzenlenildi. Bu şubat ayının öndüründe, altı helikopterle gece aniden Başak köyünü zı kana ve baruta boydılar. Köyümüz halkının şu ne idi? Başak köyümüzün halkı dört dörtört devrimci demokratikti. Erkeklerin tutun da, ta yağı kadınlarımız kadar kurtuluşlarının sosyalizme karşıleşeceğini biliyorlar ve sosyalizmin inançlarını bes yıldırlı hiç kayıp etmeden tapaze, tutmuşlardı. Köyümüzün, yoksul olmalarına rağmen, kültür seviyeleri yüksekler. Okumuş, memur olmuş kişiler sayılamayacak kadar fazladır. 12 Eylül'den bugüne kadar, yüzlerce deva muhtarmız, ihtiyar meclis azalarımlı tutuklanıp, işkence yapıp birakıldılar. Faşist başçavuş "**Dadgali** onbeş komüniste yardım yapıp onları saklayıp besliyorsunuz, onları bize verin" diyor.

Baskında faşist kademeli başçavuş gebertildi. Köyümüz dışından gelen onbeşlerden bir şehit düştü, yine bir ağır yaralandı. Kendi köyümüzden de iki kişi yaralandı. Bir iki köyümüzde öbür devrimciler kaçıp kurtulmuşlar. Bu arada faşist kolluk kuvvetleri **çok halkınun eli** iş tutanlarını altı helikopterle bilinmeyen bir yere taşımışlar. Başta muhtarmız olmak üzere halkımızın tutuklanıp işkence eden geçirilme-ği de belli. Yaralanan üç devrimci de yakalandı.

Telefon ettiğim Malatya'daki akrabalarından cevap alamıyoruz. Çünkü Malatya'daki bütün telefonları dinliyor, herkes cevap veremiyor. Aslı varsa, köyümüzün şu komünist saklanmakmış. Ama asıl amaç, bu bahanelle devrimci çok halkımızı erimektir. Bize senedir eritemediler, devrimci inançları kıramadılar ki şimdi kırsallar. Bunların sul-

Patronu

yendik ya...

Stuttgart Mühringen "Neoplan" Fabrikası'nda 1982 yılında izin paramızın verilme- di. Sevimiz tüm işçilerin hasta çıktıklarını bu paranın dan ondan verilmediğini söyledi. Bu parayla da fabrikaya bir robot makina aldı. Bunun üzerine biz işçilerden imza topladık. Bunları DGB'ye verdik. Dava açıldı. Davayı kazandık. Ama mahkeme patrona tiraz hakkı verdi. İkinci davaya da biz kazandık. Bunun üzerine paramız vermek zorunda kaldılar. Bu kez de 1500'er Mark yerine 400'er mark verdiler. Yine sendika avukatına başvurduk ve 1500'er mark aldı. Aldık ama bu dava da birbucuk yıl sürdü. Sürdü ama patronu yendik ya...

O fabrikada 600 işçiyle 600 kere 1500, 900.000 net, brüt ise 1,5 milyon mark eder. Patronlar işçilerin sırtından ne vur-gunluruyorlar. Sendikamız DGB almasıyla ve biz haklarımızı aramayıp biz de kaybedecektik. Selamlar...

Balkan/Esslingen

İlk adım atıldı

Rüsselsheim Opel işletmesinde 34 bin işçi çalışıyor. Bu işyerinde çalışan işçiler, geçen yıl gerek kendi, gerekse Opel işyerinin yayımında en uzun ve en çetin iş kavgasını verdiler. İş kavgasına Opel çalışanlarını ezici çoğunluğu katıldı, altı hafta boyunca hiçbir şey üretilmedi ve bütün-batılar durdu.

Opel işyerinde grev yapan işçiler, Federal Almanya'da greve gidenlerin yüzde 20'si iş, Hessen'de greve gidenlerin yüzde 80'i'dir.

Bütün metal işyerlerinde olduğu gibi Opel'de de işverenlerin 40 saatlık tabusu kırıldı. 1985'de 6, 66 işçiden 9 serbest verileye işyeri-anlaşması yapıldı. Önümüzdeki yıl işçi içinde işçi-

Okudum demek için değil !

"... Türkiye Postası'nın gönüllü dağıtıcısıyım. Bölgenizde güzel ve acı eleştirilerle karşılaşayorum... İlk çıkışınızda işçilere kusun kanadında haber ileten emperyalizmin iç yüzünü, onun boyalı basınının iç yüzünü pazara çıkaracak bir gazete olacağınızı söylemiştim. Şimdi ise durum işler acısı..."

Gazeteyi, burjuva gazetelerinden alıntılan ters yüz edip bize okutmak istiyorsunuz. Oysa okuyucuların ters yüz ihtiyacı yok. Biz sizden "araştırıyormu" bir gazete istiyoruz. Okuyucu öğrenmek için okuyor, okudum demek için değil... Arkadaşlar, okuyucuları kulak verin. Gazeteyi onlar yaşıyor.

Ayayış içinde olan biziyle boşluk içinde bırakmayın..."

Yusuf Şahin/Belçika

Değerli okuyucumuz,

Yerimizin sınırlı olması nedeniyle mektubunuzun bir bölümünü yayınlıyabıldık. Eleştirileriniz için teşekkür ederiz. Okuyucularımızın bize işik tutacak eleştirilerine her konudan her sorundan bizi anında haberdar eden yazı, mektup, resim, şiir, inceleme ve haberlerine ihtiyacımız var. Bu arada Belçika'dan çok az sayıda haber ve mektup aldığımızı da belirtmek istiyoruz. Bundan sonra daha sık haberleşmek umuduyla çalışmalarında başanlar.

Türkiye Postası

Umut, mutluluk, güven...

FİDEF'in ilk kez katıldığım 9. Kurultay'ndan bazı izlenimlerimi aktarmak istiyorum. Genel Başkan'ın açış konuşmasından sonra tüm delegelerin oylarıyla seçilen beş kişilik daimi kurulu masas yerlerini aldığında ilk dikka-timden çekin, bu insanların genç, işçi, aydın, öğrenci, köylü tip-lerinden seçilmiş olmalarıydı. Hele konuşma tarzları bu görüntüyü-

daha da kuvvetlendiriyordu. Anı-kak Kurultay konuşma dikkate izledim ki, bu insanlar göstermek birer örnek değildiler. Bunlar FİDEF örgütlenmesinin yansımalarıydılar. Bunlardan ikisi (bana öğrenci ve köylü izlenimi veren) yeni yönetim kuruluna seçildiler. Ayrıca işyerleri 17-53 yaşları arasında oluşu, banyanların yüzde yirmilik bir orana sahip olmaları dikkat çekiciydi.

Kurultay'ın Sol Birlik konusundaki tavını da gösteren övgüye değerd. Hele Sol Birlik'i oluşturan partilerin her birinin mesajları okunurken salondaki ilerici ayakta ve uzun süreli alkışlar, bu konuda FİDEF'in haklılığı, üyelerin Sol Birlik'e karşı samimi tavını belgeliyordu. Konuşmacılardan bazı alıcı konular izlerindeki konuşmalar, kültür programı, istek ve temenniler, kararlar bölümü FİDEF'in daha da büyüyeceğini, "**Dünyada bence, Federatı Almanya'da eşit haklar, Türkiye'de demokras!**" için daha çok çalışacağını, tüm izlenimlere inandığımız ki, Kurultay son erdiğinde herkesin yüzünde göze çarpan umut, mutluluk ve güveni-

lik hedef olan 38,5 saatle çok gecikmeden mutlaka varılacak-

Aydın açıklaması

Faizime karşı utkunun 40 yıl-
dönümü üzerine halkımıza çağ-
rı -TKP MKİkinci Dünya Sa-
vaşı ve tarihi çarpıtma cahaları
-Sadık TOK*Güncel politik ge-
çişlerin bir kez daha kanıt-
ladığı kimi gerçekler -Doğan
DİNÇ*Komünistler ve günü-
müzün sorunları Güney Ame-
rika'da diktatörlükler çöküyor
-İlhan DERİN*TKP Türkiye Ka-
pitalizminde bulunul:On yıl ö-
nce-on yıl sonra -Salih TEMRE
*Devletin ekonomik faaliyet-
leri üzerine -Cemil BEŞER
*Sözli alıtyaşon silahından
yeterince yararlanabiliyor mu-
yuz? -S. ÖZGÖREN* Cezai-
vindeki davranışlarımların ö-
ğütlenmesi-Kamil AYSAHELİ
Rus devrimi ve Türkiye-Ahmet
ALAN

İsteme Adresi
ERMIS VERLAG
Postfach 10 10 16
4300 Essen 1
Ödeme:
Sparkasse Essen
BLZ 360 501 05
Konto Nr: 712 703

TKP
MK Genel Sekreteri
Haydar Kutulu Yıldoşan
MK 4. Plenumunda
okuduğu Politik Büro
Çalışma Raporu
-Nisan 1985-

Fiyat: 4 Mark

Ermis Verlag Postfach 10 10 16
4300 Essen 1 Ödeme: Spar-
kasse Essen BLZ: 360 50 105
Konto -Nr: 712103

DUYURU

DANIŞMA KÖŞESİ

Federal Almanya'daki
okurlarımızın emeklilik ve
iş mevzuatı ile ilgili soru-
larını cevaplandıracağız.
Mektuplarınızı bekliyo-
ruz.

Türkiye Postası

Türkiye Postası

Adı-Soyadı
Adresi

Ülkesi

Abone Ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität,
Postcheckkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postcheckamt Ber-
lin-West hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havalı makbuzu-
nuzu Türkiye Postası Abone Servisi, Molke Str. 45, 4100 Duisburg 1
adresine postalayınız.

Abone bedeli

P.Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviç
6 aylık 30-DM	600 BF	120 Krn	85 FF	8.40 £	35 G	95 Krn
1 yıllık 60-DM	1200 BF	240 Krn	170 FF	16.80 £	70 G	190 Krn

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. 100 Berlin 44, Donaust. 1 Tel: (030) 62 64 92 Verantw. Redakteur: Ahmet Kılıbırgı, 4100 Duisburg 1, Molkestr. 45 Tel: (0203) 34 03 97 Herstellung: Informedia, 4100 Duisburg 1, Molkestr. 45 Druck: Plambeck & Co. Druck und Verlag GmbH, 4046 Neuss, Xantenstr. 7 Bank: H. Resay: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 461 432-100, BLZ 100 100 10 Postcheckamt Berlin-West. Abone Kapatları: Federal Almanya'da Batı-Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. Temsilcilikler: Fransa-Paris. Tel: 0-258 24 90 İsviçre-Basel. Tel: 061-22 15 91 Hollanda-Amsterdam. Tel: 020-90 85 46 İngiltere-Londra. Tel: 01-340 47 39 Danimarka-Kopenhag. Tel: 01-707 506 İsviçre-Stokholm. Tel: 08-367 576 Batı-Berlin. Tel: 030-624 60 92

bu bahanelere devrini çok halkımız ıskırttı. Baş sendir erime-
diler, devrini incinim kınmadılar ki birim kışınlar. Bunların sal-
dımları bizi yıldırma, tam tersine incinimizi keskinleştirdiler.
Direnceceğiz göğsümüzü gere gere, ölenlerimizin acısını kalbimize
gömmü yalanları yoldaşlarımızın yalanlarına ilac. Yaşasın Başak köyü-
nün onurlu direnişi.

Hüseyin/Forbach

"Türkiyeliler greve katılmaz diyorlardı"

Bu yıl Danimarka işçi sınıfıyla
son yılları en büyük grevlerinde
eyleyedik. Türkiyeliler bu
grevde büyük görev düşüldü.
En önemlisi de bir kara leşeyi sil-
mekti. Bu da, buraya göçmen iş-
çi olarak gelmeye başladığımız-
da söylenen bir söz. Olacak
grevlerde, grev kını olacağımız
ve dayanışma göstermeyeceğiz
yaygınlaştırıldı. Ama bu
tarihi grevler sırasında böyle düş-
ünölenleri tuttuk. Danimarka-
lı sınıf kardeşlerimizle birlikte
olduğumuz onları destekledikimi-
zi ve savışımızı aynı oldu-
nu belirttik. Bu sözle de kalma-
dı. Hepimiz sendikalarımızla bir-
likte grevleri protesto gösterile-
ri katılıp, bildiriler dağıttık.

Her gösteriye fabrikalardan
akın akın işçiler geliyordu. Bir se-
ferinde bildiriler dağıtmakla görevli
Türkiyeli bir bayan arkadaş el-
leri boşalmış olarak sevinçle ba-
na geldi. "Bir Danimarkalı bay-
an bizim bildiriyi uzattım. Tabi
yabancı bir işçiden geldiği için
meraka aldık. Bildiriyi bir-
tirince de sevinçle 'bir de Tür-
kiyeliler greve katılmaz diyor-
lardı, bunların hepsini bana ver
arkadaşlarımıza dağıtacağız'
dedi. Elmden bildirileri kaptı"
diye heyecanla anlattı. Bu bildiri
FAT (Türkiyeli İşçiler Birliği)'nin
bildirisiydi.

Evet bizler bulunduğumuz ül-
kelerde, ölenlerin işçi sınıfıyla bir-
likte olduğumuzda hem yeni de-
neyimler kazanıyor, hem kendi
ülkemizdeki savaşım için bir
adım ilerliyor, hem de bizi göç-
men olduğumuz ülkeden kov-
mak isteyen yabancı düşmanları-
nı yakından tanıyoruz. Hangi ül-
kede olursak olalım, ölenlerin iş-
çi sınıfı daima bizimkindir. Onların
çıkardıkları bizim çıkarımızdır.

Ümit Nur/Kopenhag

Kim haklı, kim haksız ?

Askeri faşist diktatörlük Ana-
dolu emekçilerin cezalarına
doldurmakla, onları susturacak-
ını sanmıştı. Ne ki, evdeki he-
paşları çarpışa uymamış; ne is-
kenceler, ne de üzerlerine ben-
zin döküp yaktılar... hiç birisi
kar etmedi. Tüm cezalarında
başlayan direnişler; "Zindanlar
devrimin gümüşü asla söndü-
remez" mesajıyla bayraklaştı.

Bu durum üzerine askeri fa-
şist diktatörlük yeni yeni arayış-
lara yeni yeni taktiklere yönel-
mek zorunda kalarak, bir yan-
dan "öğütünü ele verenele,
arkadaşlarını ihbar edenlere,
pısmanklık duyuranlar cezaları-
nı indiriceğiz" demeyi; diğer
yandan, 12 Eylül örneği "devrim
modası"na uyanları resimlerle
birlikte, "İste son pısmanklık du-
yan ki militan(!) öldürdün dö-
ndüler." veya "bir liderin (!) kor-
kucu ıtrafıran" gibi yazılan da
basınlarında ekiltilmek oldular.

Ama bilimlmi ki, bu yöntem-
ler de sökmeyecek. Zira, Ana-
dolu emekçilerin kimin haklı, ki-
min haksız olduğunu çok iyi bi-
lmeaktedir. "Yavruma süt
alacak param yoktu", "Yavru-
mu doyurmak için çaldım" di-
yen analar kimin dost kimin
düşman olduğunu çok iyi tanı-
maktadırlar artık.

F.Cebiroğlu/Danimarka

ülkaya isyen anlaşılmıştı. Bir-
Önemli olduğu bir ay içinde iş-
sahinler üçte iki çoğunluğu üç gün
birlikte itim yapacaklar. İsvere-
ler, Leber uzlaşması ile toplu

H.Sümmr/Flörsheim

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1. (1802-1885)

yılları arasında yaşamış, Seffiler,
Deniz İşçileri vb.yapılılarıyla tanın-
mış, dünyanın önde gelen roman-
cılarının bir Fransız yazarı -Diğer
bir adı da (Dünyanın damı) olan
ve yükselişinin 3000'm altınuna hiç
düşmediği Çin Halk Cumhuriyeti'
nin özerk bölgelerinden olan bir
devlet, 2. Giresun'un bir ilçesi -Sar-
kaç, 3. Bir mikroskop çamı - Akil
yoluyla ispatı yapılmayan, gerçek-
üstü şey - Antalya'nın bir ilçesi, 4.
İri, kart - Bir işaret zamiri - Ön adı
George olup, (1685-1753) yılları
arasında yaşamış ve maddeyi inkar
eden idealist felsefesiyle tanınmış
İrlandalı filozof ve piskopos, 5. Hi-
zaman nikelin simgesi - Bir za-
manlık birimi - (Ters) His-
tiyanların yalbaşından önce kutla-
dıkları yortuya verilen ad - El sıkışma, 6. Hz. Muhammed'in önderliğinde Medine'li müslümanlar ile Mek-
ke'li müşrikler arasında kurulu, varlığını sürdürmüş bir Kuzey Afrika şehri, 7. Demiryolu - Kimyada
iridyumun simgesi - 1919 yılında Atlas Okyanusunda bir buzdağın çarparkı batı ve 1750 yolcuca me-
zar olan şehmin adı, 8. (Ters) Pavese, dercesi aşağı olan, bayağı - (Ters) Bununun karşı tarafı - Gele-
cek zaman, istihlal, 9. Dibe derinliği fazla olan - Ergenlik çağında alındı ve yüzü çıkan sıvıceler - İn-
ce urgan - Vlayet, 10. (Ters) Deniz ve su kenarlarında yapılmış konak, köşk - Aşırı derceden cimri olan
kişilere denir - Osmanlılar döneminde kurulum olan esnaflık teşkilatı, 11. Dumandan bulanan karalık -
Tembellik - Yurdumuzdaki haberleşme kurumu simgeleyen harfler - İskambilde birliye verilen ad,
12. (Ters) Veba hastalığı (Eski dil) Kurumunun diğer bir adı - İtaat eden.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. (1901-1967) yılları arasında yaşamış ve bir süre Nazım Hikmet ile bir-
likte Sovyetler Birliğinde yaşamış bulmaca yazarı, şair. Eserleri: "Bu Dünyanın Nazım Geçti" vb., 2. Nihai-
yet, sonusuz dek anlamında kullanılan eski bir terim - Başlıca içecekimiz, 3. Bir gün adı - İkaz, 4.
Devletimiz simgeleyen harfler - Afrika'da bir ülke - (Ters) İstekl, 5. Bir çalgı - Suplama, 6. (Ters) Be-
lirleyici olan iz, işaret - (Ters) Güç, kuvvet, ıktidar - Tibet öküzü denilen bir hayvan, 7. Gizli yer (Argo) -
Eski dilde ayak - (Ters) Tutma organımız, 8. İdrarda bulunan azotlu bir madde - (Ters) Kum taşı -
(Ters) Topal, aksak, 9. Küçük boya bir savaş gemisi - (Ters) Memelilerde yüzölçümü aşılayan bulmaca yazarı,
olağanüstü niteliklere sahip bulunan ve genelde kötü olarak ün yapan bir yaratık, 10. Eşek (Eski dil) - Masallarda,
olağanüstü niteliklere sahip bulunan ve genelde kötü olarak ün yapan bir yaratık, 11. Eşek (Eski dil) - Masallarda,
olağanüstü niteliklere sahip bulunan ve genelde kötü olarak ün yapan bir yaratık, 12. Bir pudra türü - Din tanımayan
kişilere denir, 13. Kutsal, namuslu anlamı-
na da gelen bir erkek adı - Yeri mülk eşyada bulunan belirleyici harfler, 14. (Ters) Yülcere Portekiz
sömürgeci olarak kalmış ve bir süre önce bağımsızlığına kavuşmuş olan bir Afrika ülkesi, 15. Bir dönü-
mün dört birine özde (225 metre) kar bir arazi bölgüsü - (Ters) Büyük Okyanusda bulunan Cemiyet
Tali madalları (Fransız Polinezyası) en büyüğü, 16. (Ters) İri bir hayvan - (Ters) Fazla terlemekten
ödrü vücutta oluşan sıvı cemi pembe kabartılır.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Nikaragua - Etilen, 2. Elme - Üsküdar - Za, 3. Yeşim - Larnaka - İn, 4. Ayin - Esir-
İne, 5. Etna - Latpa - İstem, 6. Na - Ni - Libak, 7. Taret - Sele, 8. Ema - Teorem - Na - Al, 9. İspinoz -
Cila, 10. Faşon - İme - Ahali, 11. İka - Amelizik - Zo, 12. Kanada - Laram - Cet.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Neyzenetfak, 2. İle - Taam - Aka, 3. Keşan - Rahşan, 4. Amiyane, 5. Remi-
lunah, 6. Ni - Es - Mh, 7. Güi - Kopil, 8. Usa - Ti - Rimel, 9. Akrep - Renela, 10. Ünsal - Us - Zaza,
12. Takriben - Him, 13. İra - Salacak, 14. İtek - İl, 15. Ezine - Alize, 16. Nancemollu - Ot.

Fikri Sönmez
işkence ile
öldürüldü

Fatsa Dev-Yol davasında yargılanmakta olan ve haksızda idam cezası istenen, 12 Eylül öncesi Fatsa ilçesi Belediye Başkanı Fikri Sönmez öldü. Sıkıyönetim komutanlığı, Sönmez'in "geçirdiği kalp krizi sonucu kaldırıldığı hastanede kortanlamayarak öldüğünü" iddia ederken, yakınları ve arkadaşları kendisinin cezaevinde işkenceyle öldüğünü bildirdiler. Amasya'da görülmekte olan Fatsa Dev-Yol davasında, çıkartılacak "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanmak umuduyla bir süre bundan bir süre önce, Fikri Sönmez için yudurma iddialarına ihbarlarda bulunmuştu. Sönmez'in yakınlarının ve arkadaşlarının verdikleri bilgiye göre, kendisi bu ihbardan sonra tekrar sorguya çekildi ve göğüs ağrı işkence sonucu yaşamını yitirdi.

ANAP'lı ve MDP'li milletvekillerinin oylarıyla kabul edilen "Pişmanlık Yasası" sonucu işkence olayları artacak.

İşte Özal'ın af manevrası

✓ Politik tutuklular için İhbarcılık Yasası çıktı ✓ Mafya babaları ve kaçakçılar affedildi ✓ MHP'li faşistler için ise af yolda

Gerek Türkiye'de gerekse yurt dışında gittikçe büyüyen "genel af" istemi karşısında Özal hükümetinin nasıl bir manevraya başvurmayı planladığı, 8 Mayıs günü meclisten geçen "Pişmanlık Yasası"yla ve Başbakan Özal'ın açıklamalarıyla iyice açıklık kazandı.

Pişmanlık Yasası'nı ANAP ve MDP oylarıyla kabul eden meclis, aynı gün bir başka yasa daha çıkartarak yargılanan ya da hüküm giymiş olan Mafya babalarıyla döviz kaçakçılığı yapan holding patronlarını da affetti.

Pişmanlık Yasası
Meclisten geçerek keskinleşen "Pişmanlık Yasası", Barış Derneği, DİSK, TÖB-DER, TKP, TSİP, TİP, Dev-Yol davaları gibi davalardan yargılanan ya da hüküm giymiş olan demokrat ve ilerici ve MDP'li dindar kesimleri "Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) yöneticilerini ve bu partinin yan örgütlerinde çalışan faşistleri kapsama almıyor. Böylece, Özal hükümeti MHP'li teröristlerin ihbarlarda bulunmalarını istemediğini göstermiş oluyor. Bilindiği gibi, Alparslan Türkeş'in baş sanığı olduğu "MHP ve Ülküvi Kuruluşlar Davası" ile "Kahramanmaraş", "Tokat", "Çorum" ve "Malatya" katliamları davalan Türk Ceza Kanunu'nun 149. maddesine göre açılmıştı. Bu madde, "devlet aleyhine suç işlemek üzere silahlı çete oluşturma" eylemini cezalandırıyor ve idam cezasını da öngörüyor.

Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz yurt dışında yaşamakta olan Türkiye hukukçular, 149. maddeden yargılanmakta olan MHP'li faşistlerin "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanmalarını istemiyor.

üç yıl süreyle yürürlükte kalacak. Bu maddelerin kapsamına giren "suçları" işleyenler, haklarında hiçbir yasal işlem yapılmadan kendiliklerinden "ihbarda" bulunurlarsa, işledikleri "suç" ne olursa olsun, hiçbir cezaya çarptırılmayacaklar. Haklarında açılmış olan davalan sürmekte olanların ya da haklarındaki mahkumiyet kararları kesinleşmiş olanların cezalarından ise indirimler yapılacak. Ölüm cezasına çarptırılanların cezaları 15 yıla, ömür boyu hapis cezası almış olanlarınki 10 yıla, diğer hapis cezaları ise dörtte bire indirilecek.

MHP'li teröristlerin durumu

Türk Ceza Yasası'nın 149. maddesi "Pişmanlık Yasası" içinde yer almadığından, bu "ihbarcılık" yasası 12 Eylül öncesindeki terörün gerçek yaratıcısı "Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) yöneticilerini ve bu partinin yan örgütlerinde çalışan faşistleri kapsama almıyor. Böylece, Özal hükümeti MHP'li teröristlerin ihbarlarda bulunmalarını istemediğini göstermiş oluyor. Bilindiği gibi, Alparslan Türkeş'in baş sanığı olduğu "MHP ve Ülküvi Kuruluşlar Davası" ile "Kahramanmaraş", "Tokat", "Çorum" ve "Malatya" katliamları davalan Türk Ceza Kanunu'nun 149. maddesine göre açılmıştı. Bu madde, "devlet aleyhine suç işlemek üzere silahlı çete oluşturma" eylemini cezalandırıyor ve idam cezasını da öngörüyor.

Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz yurt dışında yaşamakta olan Türkiye hukukçular, 149. maddeden yargılanmakta olan MHP'li faşistlerin "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanmalarını istemiyor.

Kahramanmaraş katliamının suçlusu faşistler de af kapsamında

Özal ve Adalet Bakanı Nejat Erdem, yaptıkları açıklamalarda, "Pişmanlık Yasası'nın ardından, ölmüşlerdeki sonbaharda, kader kurbanları için de bir af yasası çıkartılacağı" söylediler. Politik tutuklu ve hükümlüler "Pişmanlık Yasası" kapsamına alınarak MHP'li teröristlerin ihbarlarda bulunmalarını istemediğini göstermiş oluyor. Bilindiği gibi, Alparslan Türkeş'in baş sanığı olduğu "MHP ve Ülküvi Kuruluşlar Davası" ile "Kahramanmaraş", "Tokat", "Çorum" ve "Malatya" katliamları davalan Türk Ceza Kanunu'nun 149. maddesine göre açılmıştı. Bu madde, "devlet aleyhine suç işlemek üzere silahlı çete oluşturma" eylemini cezalandırıyor ve idam cezasını da öngörüyor.

Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz yurt dışında yaşamakta olan Türkiye hukukçular, 149. maddeden yargılanmakta olan MHP'li faşistlerin "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanmalarını istemiyor.

yararlandırılıp kimlerin yararlanmayacağını da açıkça belirtmiştir.

İşkenceye prim

Çıkartılan "Pişmanlık Yasası"nın, hapislilerdeki baskı ve işkence olaylarını daha da artırmasına yol açması bekleniyor. Nitekim daha yasa kesinleşmeden, 13 Nisan günü, Mamak Askeri Cezaevindeki tutukluların yakınları HP Genel Başkanı Çalçı, DYP Genel Başkanı Avcıoğlu, SODEP Genel Sekreteri Yardımcısı Tanrıhan, Dışişleri Bakanlığı

Parasızın Kıymetini Koruma Hakındaki Yasa" ile "Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Yasa"da yapılan değişikliklerle gerçekleştirilen bu "af", bu kişilere yurt dışına serbestçe çıkabilme hakkını da beraberinde getirdi. Oysa bilindiği gibi, yurt dışında bulunan politik göçmenlerin yakınları ve çocuklarına "sakıncalıdır" gerekçeyle, uluslararası hukuk ilkeleri çiğnenerek pasaport verilmeme uygulaması sürüyor.

"Devletin vergi alacağını zamanında ya da tam olarak alamaması, yurt ekonomisine ve güdülen ekonomik politikaya zarar vermez ve ekonomik düzendeki aksaklıklar hapis cezaları ile giderilemez" gerekçesiyle çıkartılan bu "af"tan yüzlerce Mafya'nın ve döviz kaçakçısı isadammın yararlanacağı bildiriliyor. Bunlar arasında şu kişiler de bulunuyor:

Mehmet Emin Karamehmet: Türkiye'de en büyük servete sahip 100 kişiden üçüncüsü. 200 milyar liranın çok servete sahip. Çukurova Holding Yönetim Kurulu Başkanı. "Caterpillar" yedek parça kaçakçılığı" davasından yargılanıyor.

Fuat Bezmeli: 10 milyar liranın çok servete sahip ve Türkiye'de en zengin 100 kişi arasında yer alıyor. Tekstilci ve yurt dışına servet çıkarmaktan yargılanıyor.

Ali Osman Sönmez: Sönmez Holding patronu. Türkiye'nin en zengin 13. kişisi servetini 200 milyar liraya geçiyor. "Floş İpliği Davası" sanıklarından.

Üzür Mengeneçioğlu: UM deniz taşımacılığı patronu. 12 Eylül'den sonra devlet desteği ile servet sahibi oldu. "Özdeşler" olayının kahramanı. Dışişleri Bakanlığı

Pişmanlık Yasası neden çıkartıldı?

Dilruba YENEN
(Avukat)

Türkiye kamuoyunda, çok genç kesimlerde, af tartışmaları yapıldığı sırada bir yasa tasarısı mecliste kabul edildi. "Pişmanlık Yasası" adı verilen bu yasayla, "devlet aleyhine işlenen" suçlarda, ihbarda bulunanların cezaları azaltılacak, ya da ceza verilmeyecek.

Bunun dışında, ihbarda bulunanlar, devlet tarafından korunacak, kimlikleri, hatta estetik cerrahi yoluyla görüntüleri değiştirilecek. Ayrıca yurt içinde ve dışında güvenli görevler de atabileceklər.

Muhbirliği üç yıl süreyle yasal olarak kurumsallaştırılan bu yasa neyi amaçlamaktadır? İlgililerin ileri sürdüğü gibi amaç gerçekten de, "devlet aleyhine işlenen suçların faillerini ortaya çıkarmak, cezalandırmalarından yararlanarak gülmeyen suçları affetmek, pişmanlıklarını teşvik etmek" midir?

Bu yasanın amaçlarının bulunmadığını, yasayı hazırlayanları da biliyorlar. Adalet Bakanı'nın kendisi, bir açıklamada, "Yüz dosyadan

"Günümüzün bir öğretim üyesi ile haftanın sohbeti"

İlahi Sezai

Ali SÖYLEMEZOĞLU

GEÇENLERDE (22 Nisan) Tercüman yarın sayfasını marksizme ayırmış. Başlık da şöyle: "Bir zamanlar marksist olan SBF öğretim üyesi Doç.Dr. Sezai Tezel marksizmin bu kadar popüler olabildiğinin sebebi Kolakovsky'nin bir cümlesi ile anlatıyor: 'Marksizm muhteşem bir şaşırmalıdır!' Popüler kelimesinin Türkçe anlamı 'halk tarafından benimsenen, tutulan' olduğuna göre, Tercüman bile marksizmin halk arasında çıktığı daha çok tarafa kazandığını kabul etmek zorunda kalmış. Doçent Sezai Tezel'e marksizmin neden böyle çok tutulduğuna soruyor. Beninken cevabı pek güzel! Meğer marksizm şaşırmalıdır ama, muhteşem, yani ihtarımı! (Özellikle gökremli, gösterişli) bir şaşırmalıdır. Bu yüzden çok tarafa bulurmuş!

İLÂHİ Sezai Tezel buy! Marksizmi savunanlara, yani komünistlere, sırf marksizmi savundukları için 17 yıl hapis cezası verildiğini duyunca meydanı boş sanıp ortaya atıldınız demek. Bugün Türkiye'de marksizmi savunanlar inanılmazı her ortamda ölümlerden ölüm seçerek savunuyorlar. Böylesi bir devimde marksizme atıp tutmak biraz ucuz bir kahramanlık oluyor. Neyse, orası sizin bileceğiniz iş.

HAKSİZLİK etmeyelim! Sayın doçentin marksizmi sahidin kasnak bulduğuna da inanıyoruz. Yani bızce adamı samimi konuşuyor. Amerikalıların nazımına göre serbet verip dolgun maaşlı bir memuriyet kapmayı manfet sayıyor işin marksizm elbette "şamalktır". Memleketi soyup halkı inim inim inenlere yarınmayı meslek edimmiş işin marksizm elbette "şamalktır". Ahlaksızlığı, insafsızlığı her türfüsüne gözünü kapayıp "köşeyi dönmeyi" amaçlayanlar işin marksizmden büyük şamalk olur mu? Bunları gözüyle baktırın mı halkın derlterine sahip çıkarak, marksizmi savunarak "başını belaya sokmak" elbette şamalktır.

ANCAK şu basit soru sayın doçentin aklına gelmiyor: Marksizmin sandığı gibi şamalk olma, bu aklma maddede için bütün memleketi altüst eder mi? Marksizm gerçekten şamalk olsa, onu yasaklamaya ne gerek var? Belli ki sayın doçenti ve onun gibilerini öne sürenler, bugün Türkiye'yi avuçlarına almış olan büyük kapitalistler neyin ne olduğunu Sezai Tezel beyden çok daha iyi biliyorlar. Marksizmin kendi sömürü düzenini için en büyük tehlike olduğunu çok iyi anlaşırlar. İşçiler, emekçiler, gençler marksizm nedir, öğrenmesinler diye ellerinden ne gelse yaparlar. Bütün bu baskı ve yasaqlara rağmen, marksizmin gitmekte daha popüler olmasına gelince, bunun sebebi sırf değil: Türkiye'de marksizm yayılıyor. Çünkü gitmekte daha çok işçi, emekçi, genç, aydın marksizmin sömürden, zulümden kurtuluş yolunu gösteren en şaşmaz klavuz olduğunu kavıyor.

MHP'li taşırtır "Pismanlık Yasası" dışında bakiaklarını şöyle yorumladılar: "149. maddenin yasa kapsamına alınmaması önceden düşünülmüş bir plan gereğidir. MHP'li katillerin libarçılığına özendirmesi bu yasaçı çıkartırlar için çok tehlikeli olardı. Çünkü o zaman, aldıkları cezalardan bir an önce kurtulmayı düşünebilecek bazı faşistlerin yapacakları itiraflar, 12 Eylül öncesindeki terörün nasıl ta genellere ve oradan da Amerikan Dış İstihbarat Örgütü CIA'ye kadar uzandığı kamuoyunun gözleri önüne serilebilirdi."

"Karakurbanları"

"Pismanlık Yasası"nın çıkması-nın hemen öncesinde Başbakan

MHP'li taşırtır "Pismanlık Yasası" denilen adı suçluları karandıracak suçluları af edileceklerini, en azından Türkiye'de iktidarı elinde bulunduran generallerin ve Özal hükümetinin niyetinin bu olduğunu gösterdi. Öte yandan, hatırlanacağı gibi, Kenan Evren'in ve Özal'ın son günlerde 141. ve 142. maddelerin "düşünce suç" ve "politik suç" sayılmasına karşılık yulundaki sözleri de, politik tutuklu ve hükümlüleri için bir af yasaçı çıkartılmasının düşünülmediğini zaten göstermişti. Ayrıca Özal, bir Japon gazetesine verdiği demeçte, Türkiye'de, Alparslan Türkeş dışında "politik suç" olmadıkları söyleyerek, çıkartılacak olan af yasaından kimlerin

Genel Sekreter Yardımcısı Tanıyola'ya ve Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na ziyaret ederek, "Pismanlık yasa tasarrsının gündeme gelmesiyle birlikte tutukluları ihbara zorlayıcı baskıları ve işkencelerin yoğunlaştığını" söylediler ve buna karşı hareket geçilmesi ni istidler.

Mafya babaları ve parababaları

"Pismanlık Yasası"nın meclisten çıktığı gün, haklarında ağır hap ve para cezaları istenen ya da bu cezaları kesilmesini olan Mafya babaları ve döviz kaçakçılığı yapmış büyük holdinglerin patronları ve bazı bakanların genel müdürleri de af edildiler. "Türk

hüvi o... Zangiar... krahraman. Döviz kaçakçılığından yargılanıyor."

Enel Aksoy: Uluslararası Dış Ticaret Bankası eski genel müdürü. Döviz kaçakçılığından yargılanıyor.

İdris Özbir (Kürt İdris): Mafya babası, döviz kaçakçılığından mahkum.

Ahuzer Uğurlu: Mafya babası, gümrük eysası kaçakçılığından 15 yıla mahkum.

Mustafa Uğurlu, Hamit Tomba, Mustafa Esmer, Cemal Bileben, Ünal Çulha, Yılmaz Yılmaz: Mafya babaları. Bakır kaçakçılığından 11 yıl 3 ay hapse ve ünlü "Babalar Davası"ndan 2 milyar 527 milyon liralık para cezasına mahkumlar.

Bu politika ulusal çıkarlarımızı da, tarihimize de ihanettir

EKREM AKSU

Dışişleri görevlilerinden büyükelçi Ekrem Güvenderin'e sorulmuş: "7 Mayıs'ta Kanada'da başlayan insan hakları konulu uluslararası toplantıda Türkiye'deki Kürtlerin durumu ortaya atılırsa ne olacak?" Büyükelçi Ekrem Güvenderin'in cevabı hazır: "Lozan Antlaşması göre Kürtler ulusal azınlık sayılmıyor." (Cumhuriyet, 30.4.85)

"Özürü kabahatinden büyük" diye bir söz vardır. Sanki bu büyükelçi işin söylemiş. Diplomat demek, söyleyeceği sözü iyice düşünmüştür tartıktan sonra konuşan adam demek. Bu ölçüyü vurduk mu büyükelçi kocaman bir sıfır vermek gerekir. Şu akla bakın! Türkiye Cumhuriyeti temsilcisi olaraklar: "Sizin memleketinizde Kürtlere baskı yapılmıyor. Buna ne diyorsunuz?" Bu soruya alınıp acele acele başında bir insanın verebileceği işi cevap vardır. Ya da "Hayır yapmıyoruz!" diye "Evet, yapyoruz!" ya da "Türkiye Cumhuriyeti temsilcileri uluslararası forumlarda görüşlerini gere gere "bir insan haklarına saygılıyız, ne Kürtlere, ne de başkalarına baskı yapmıyoruz!" diye biliyorlar mı? Hayır. Diyeceklerini. Bu yüzden de kaçamak cevap vererek, "Kürtlere baskı yapılmıyor" engelleyecek uluslararası anlaşma yok ki!" demeye getirip işin içinden sıyrılmaya bakıyorlar.

Gelgelelim, işin içinden böylece sıyrılabileceğini sanmak öyle bir miyopluktur ki, şaşmamak elde değil. Miyooplukta da öte, düpedüz politik körlüktür. Düşünün bir kere, büyükelçinin dedikleri şu anlama geliyor: Ermenilerin, Rumların, Musulmanların Türkiye'deki haklarını belirleyen uluslararası bir anlaşma var. Bunlar ulusal azınlık olarak tanınırlar. Onlarla ilgili hesap verilir. Fakat Kürtleri ilgili anlaşma filan yok. Kürtlere istediğimizi yaptız,

kimse de karışmaz.

Yani simdiki hükümet Türkiye Cumhuriyeti içinde olan milyonlara Kürde "eğer bu topraklarda insanca yaşamak istiyorsanız, haklarınızı saygı gösterilmesini istiyorsanız, güdün kendinize uluslararası alanda destek bulun. Başka devletlerin size sahip kıymasını saygılayın. Haklarınızı uluslararası bir anlaşmayla güvence altına aldınız. Yoksa siz size istediğinizi yapınız" diyor. Begdeniz mi? Türkiye'nin ulusal çıkarları böyle mi savunulur? Hani "yazıkla olsun" diyeceğiz ama bu hükümet bu laf bile çok.

Yine "dış güçler kışkırtıyor" diye feryada başladılar mı kendilerine hatırlatmak gerek: Bu memleketin insanlarını dış güçlerden medet ummaya zorlayan işte sizin bu tutumunuzdur. Türkiye Cumhuriyeti halkına teva gördüğünüz baskılar ulusal çıkarlarımızı değil, Kürt ve Türk halklarını birbirine düşman edip bölgeye bütünlük yerleşmek için fırsat veriyor. Ya da "Amerikan emperyalizminin çıkarları hizmet ediyor."

Madem ki lafı Lozan'dan açtılar, o konuya da değinelim. Değinelim ki, hükümetin ulusal çıkarlarımızı çiğnemek tarhişel gerekleri de tepepekak ettiğini gösterelim.

Gerçekten Lozan Antlaşmasında Kürtler ulusal azınlık olarak gösterilmislerdir. Bu kadaniyla büyükelçi doğru söylüyor. Ama neden? Lozan'da Türkiye'de Kürtlerin olmadığına kanaat verildiği için değil. Türkiye'nin o zamanki temsilcileri "bizim devletimiz hem Türklere, hem de Kürtlerin ortak devletidir" dedikleri için. Yani Kürtler azınlık değil, devleti kurmuş insan ki halktan birisi sayıldıkları için!

Örneğin Lozandaki baştemsilci İsmet Paşa (İnönü), İngilizlere Kürtlerin ve Türklerin yüzyıllardır uyum içinde yaşadıklarını, Kürtlerin kendileriniyle kadeflerini Türkiye'nin kaderine bağladıklarını belirttikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin (o sırada

Cumhuriyet henüz ilan edilmemiş) Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümeti olduğunu söyledi. (İsteyenler bu konuda tanınmış tarihçi M. Gölöğlunun 1971'de Ankara'da basılmış olan "Türkiye Cumhuriyeti 1923" isimli kitabının 71. sayfasına bakabilirler.)

Aynı dönemde konu Ankara'da, Büyük Millet Meclisi'nde tartışıldı. Bu tartışılarda yeni Türkiye Devletinin en yetkili temsilcileri olan milletvekillerinin meclis kürsülerinden İsmet Paşanın Lozanda söylediklerini tekrarladılar. Örneğin, Hüseyin Avni Bey (Erzurum milletvekili) şöyle dedi: "Kürtlerin delegeleri... Lozanda karışmadılar. Türkük ve Kürtük hakkında söz söylemek bize atır bir meslemdir. Lozandaki delegelerimiz işi kardeş olan Türkler ile Kürtlerin temsilcileridir." Gölöğlunun eseri, s. 77)

Muş milletvekili Hacı İlyas Sami Efendi ise şöyle dedi: "Kazım Karabekir Paşa komutasının Eliyei Selase'de (Kars, Ardahan ve Artvin'in eski adı) yazdığı zarar tarihlerinde bayrağını, mızrağını, atını oynatan, temiz Kürt ve Türk kulları dedi. Yunan gibi adı ve alay düşmanı kadar olan felaket kukuru- na gömerken, doküden kanları yine Türk ile Kürdün kanı idi. Bundan ötürü, şu iki fedakarlığı yapan ve kendi çıkarını Türkün kurultusunda bulan Kürtler, mutluluğa da Türk- le Kürdün birliğinde bilirlir." (Aynı eser, s. 75-76)

Bugün bu gerçekleri unutturmak istiyorlar. Unutturmakla kalmayıp yurdumuzdan en karanlık günlerinde Türk halkıyla omuz omuza çarpışan Kürt halkına kendi içinde konuşmayı, okuyup yazmayı bile çok çok görüyorlar.

Bundan 62 yıl önce Cumhuriyeti kurarlarken resmi görüşlerini bugün Türkiye'deki savunmak, dile getirmek bile yasa. Ulusal çıkarlarımızı kendi tarihimize yapılan ihanetin daha çarpıcı bir örneği olabilir mi?

tamasında, "Yüz dosyadan ancak üç tanesinin birbirini gösteren olabileceğini" söylemiştir.

Kaldı ki, bu yasayla amaçlanan, cezaların hafifletilmesi veya ortadan kaldırılması da olsa, yürürlükte ceza yasa-sında bu konuda yeterli kadar cezaları hafifletici ve cezayı ortadan kaldıracı sebep bulunmaktadı.

Öyleyse bu yasanın gözler-den saklanması istenen başka amaçları var:

• Avrupa kamuoyunu sahta af yasa-sı ile oyalamak, düşünceleri ve örgütlemeleri yasa-kayan maddelerde bile af çıkarıldığını izlenimini yaratmak.

• Her türlü insanlık dışı baskılara rağmen, boyun eğ-meyen ilericiilerin direncini kırmak.

• Halen cezaevlerinde, sayı-ları az da olsa, yapıtları ih-barlardan dolayı ayrıcalıklı haklara sahip bulunan muhbir tutukluların durumlarını ya-sallaştırmak.

Gerçek amaçları bu olan yasa, çok büyük hukuksal sa-kıncaları da içinde taşıyor:

Bu yasa-yla, ilerici ve de-mokrat kişiler, ajantlara suç işlemeye teşvik edilecek, daha sonra da muhbir ajanlar kana-hıyla yakalanarak cezalandırılacak.

İhbarcı tanıklarla yakalan-lan kişiler hakkında, işkence altında imzalanılan ifadeleri, düzmece davalar açılacak.

Yalnız politik nedenlerle değil, kişisel şübhelerden bile, insanlar en yakınlıkları dahi ihbardan çekinmeyecek.

Sonuçta bu yasa "herşey sa-tıhtır" diye Turgut Özal'ın ve demokrasi düşmanı rejim-in, ahlaki değerleri hiç sa-yarak, toplumu ahlaksız çö-küntüye uğrattığı girişiminin bir parçasıdır.

İnsanların, düşüncelerini, vücutlarını, inançlarını satıl-ışa çıkarılması teşvik edilme-si insanlık onuruna, toplum huzuruna, ahlaki değerlere bağdışamaz.

Bu yasa, bir anlamda, devlet terörünün sistemi bir biçimde geliştirildiğinin de bir göster-gidir.

SIA Anlaşmasını da yenileyecek olan Ankara yönetiminin projeye katılma kararı ülkemizin geleceği açısından büyük tehlike taşıyor

Yıldızlar Savaşına Türkiye de sokuluyor

Türkiye'nin dış politikasını 12 Eylül öncesi Türkiye'nin geleneksel politikasından ayrıran çizgiler her geçen gün biraz daha derinleşiyor. Genel Kurmay Başkanı Necdet Ürgün, Başbakan Özal'ın ve Savunma Bakanı Yavuztürk'ün yaptıkları ABD gezileri sonunda ortaya çıkan yeni gelişmeler, Ankara yönetiminin Türkiye'yi, ABD'nin uluslararası planda kullandığı

belli başlı gericilik kalelerinden biri haline getirmeye kararlı olduğunu ve bu "eski hedef" den epey yalındığını bir kez daha gösterdi. Birçok NATO üyesi devletin bile destek vermediği "Yıldızlar Savaşı" projesine Türkiye'nin katılması kararı verildiğini açıklaması bunun en çarpıcı kanıtı oldu. Bundan ayrı olarak Ankara yönetiminin bu yıl sonuna ka-

dar yenileyecek olan Amerika-Türk Savunma İşbirliği Anlaşmasıyla (SIA) Amerika'ya Türkiye'de yeni askeri üsler kurma ve bunları Ortadoğu bölgesine müdahale için kullanma hakkı verme hazırlığı içinde olduğu da ortaya çıktı. Türkiye'deki diktatörlük rejiminin bir yandan içte sürdürdüğü baskılar, öte yanda dışta yürüttüğü ülkemizin geleceği açısından son derece tehlikeli Amerikancı politika, ilerici çevrelerden 12 Eylül darbisini destekleyen bazı çevrelere kadar çok geniş bir yelpazede derin endişelere yol açıyor ve tepkiler sansür altındaki basının sayfalarına bile yansıyor.

reçe tehlikeli Amerikancı politika, ilerici çevrelerden 12 Eylül darbisini destekleyen bazı çevrelere kadar çok geniş bir yelpazede derin endişelere yol açıyor ve tepkiler sansür altındaki basının sayfalarına bile yansıyor.

Türkiye'yi bütün dünyada her geçen gün biraz daha yalnızlaştıran ve hem dünya ve bölge barışı için tehlike yaratan, hem de ülkemizin ulusal çıkarlarına ağır zarar veren "Amerikaneçlik" politikasının bu yıl sonunda süresi dolan ABD-Türk Savunma İşbirliği Anlaşması'nın yenilenmesi sırasında yeni boyutlara varacağı anlaşılıyor.

Türkiye topraklarındaki ABD askeri üslerinin nasıl kullanılacağı, casklarını düzenleyen SIA anlaşmasının yenilenmesi konusunda Genel Kurmay Başkanı Necdet Ürgün'ün mart ayı başındaki ABD gezisinden ardından, ay sonunda da Başbakan Özal, Reagan'ın davetlisi olarak ABD'ye gitmişli, SIA anlaşması ve Türkiye'ye verilecek askeri yardımların ilişkin olarak yapılan bu iki geçirisi arasında kararın bağlanması noktasında daha da somutlaştırmak üzere Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk de 24 Nisan günü, ABD Savunma Bakanı Weinberger'le görüşmeler yapmaya üzere ABD'ye gitti.

Hatırlanacağı gibi, başbakan Özal, ABD'de Weinberger'le yaptığı görüşmede, SIA anlaşmasının yenilenmesi için görüşmelere gerek olmadan yenilenmesi ve Yunanistan hükümetinin, ülkesindeki ABD'ye ait deniz ve hava üslerinin sokulmesini istemesi halinde, bütünleri Türkiye topraklarına taşınmasını

Lance-2 füzesi. Hem atom hem nütron bombası taşıyabiliyor

kabul etmeye hazır olduğunu bildirmişti. Zeki Yavuztürk'ün ABD gezisinde ise, Reagan yönetiminin bununla yetinmediği ve Türkiye'deki üslerin Ortadoğu bölgesinde bir savaş çıkması halinde bizzat ABD tarafından, bu savaşta müdahale için kullanılma hakkını da istediği kesinlik kazandı.

Yavuztürk'le Weinberger'in 30 Nisan günü ABD'de birlikte düzenledikleri basın toplantısında Weinberger'in gazetecilerin bu konudaki sorularına yanıtsız bırakması, ABD'nin Türkiye'den bu yönde istekte bulunduğunu büyük ölçüde kesinleştiren, Yavuztürk'ün "Federal Almanya ve İngiltere dışında hiçbir ülke "Yıldızlar Savaşı" projesi konusunda olumlu görüş açıklamamışken apartaport bu projeyi olumlu bulduğuna açık-

laştı. Türkiye'nin de yer üstü teçhizatı var. Atış rampaları var, radarların çok kalıksızları var, insaat işleri var. Bu insaat işleri süzükün olduğu, çok konutluk, yenileri süzükün olduğu, deniz

Yıldızlar savaşına Türkiye de sokuluyor

Savunma Bakanı Yavuztürk, ABD gezisinden sonra basına yaptığı açıklamada, Ankara'nın "Yıldızlar Savaşı" olarak anılan ABD'nin uzayı sınırlarında projeye katılması kabul ettiği ve bunun ABD yönetimine resmen bildirildiğini söyledi. Hatırlanacağı gibi, ABD Savunma Bakanı Weinberger bundan bir süre önce Lüksemburg'da yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında diğer üye ülkelerin de bu arada NATO üyesi olmayan Avusturya ve Japonya'dan da, "Yıldızlar Savaşı" projesini destekleyip desteklemediklerini ve projeye yer alıp almayacaklarını açıklamalarını istemiş ve bunun için de iki aylık bir süre tanımıştı.

Ankara yönetimi ABD'nin bu konudaki isteğine de olumlu yanıt veremekte, bir yandan Türkiye'de kurulmasını çalışan silah sayısını ABD sayımınınin katılmasını sağlamaya, öte yandan da henüz araştırma aşamasında olan "Yıldızlar Savaşı" projesinden bazı küçük ihaleler kaparak genel silah sayısını destek sağlamayı planlıyor. Böylece Türkiye, füze rampalarının yerleştirilmesi aşamasında geldiğinde gerekirse bu rampaların kendi topraklarını açmaya hazır olduğunu da belli etmiş oluyor. Nitekim Yavuztürk bu konuda yaptığı açıklamada özetle şöyle dedi:

"Bu projenin bir de yer üstü teçhizatı var. Atış rampaları var, radarların çok kalıksızları var, insaat işleri var. Bu insaat işleri süzükün olduğu, çok konutluk, yenileri süzükün olduğu, deniz

Hedefi Küçültmek...

HASAN CEMAL...
Değerli Bakanlığımız bünyesinde sağa ve sola yönlendirilen bu tür görüş ve fikirlerimizi vermemektedir. Günlük basını ve diğer medya kuruluşları bu tür görüşleri yayımlamamalıdır. Değerli Bakanlığımız bünyesinde sağa ve sola yönlendirilen bu tür görüş ve fikirlerimizi vermemektedir. Günlük basını ve diğer medya kuruluşları bu tür görüşleri yayımlamamalıdır.

CÜNEYT ARCA YÜREK

yazıyor
Strasbourg Esintileri ve

YORUM

Prof. Dr. HANU ULMAN...
Büyük yalnızlık
NEDENLERİ Karşıda görmek için...
NEDENLERİ Karşıda görmek için...

"...durum gerçekten düşündürücüydü. Şöyle bir bakıldığında insanın ilk izlenimi, ülkemizin dıştan kuşatma altına alındığı, bir kıskaçla sıkıştırıldığı daralıyor yolunda olabilir. Durumun çok öyle yitimsizlik tekin edici olmadığı açıktır...". Bu satırlar Cumhuriyet gazetesinde Hasan Cemal imzalı basyazıdan aynen alındı. Türkiye'nin gömülü olduğu kürtüldü yalnızlık, uluslararası ilişkilerdeki yalnızlımın böyle ifade ediyor. Gerçi Hasan Cemal bu tehisine karşılık sal politik manevraların ibaret bir tedavi önererek, Özal'ın Amerika'ya başgimlik turmasının gerekli vurguda bulunmuyor. Ama gene de Türkiye'nin içinde sürüküldüğü onursuz yalnızlığa işaret etmek de kaçınılmaz olur. Üstelik yazısını "... iktidar demokrasiye en geniş biçimde de yerleştirilme, dışta dayarlı dengeleri koruyabilmektir. Bu iki hedefi ülkemizin içiçin soyut, çok havada ve çok lüks bulantaları şöyleyelim, bir kez daha aldanıyorlar..." diye bitiren gerekçe bir değeri kaldırma yöneldi.

Cüneyt Arcayürek Cumhuriyet'te 1 Mayıs günü yazısında Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nin son toplantısında "tutulduğu fırtınayı" ele alıyor ve Avrupa'da Türkiye'nin "benimsenmemesi"ni dikkati çekiyor. Arcayürek, Avrupa Konseyi'nde "artık Batının Türkiye'de demokrasinin varlığı üzerinde durmayacağını varsayıyoruz" gözleminin nasıl tersine döndüğünü örneklerle kanıtladuktan sonra bunun nedeni üstüne şöyle yazıyor: "Oysa biz demokrasiyi yaşamada Batının aradığı öğeleri nasıl yerleştirileceğimizi arayıp gerçekleştireceğimizi yerde, Batıdaki siyasal odakların bazı kesimlere kısırlı olduğu savınarak, bu gelişmeleri göğüslemeye çalışıyorduk. Kısıtlamaları asama aşama kaldırmayı değil, tersine bu kısıtlamaları Batıya ters düşen kimi uygulamaların Batı tarafından kabul edilmesini bekliyorduk." Arcayürek böylece hem Evren'in Antalya'da vurguladığı, hem de Özal'ın defalarca belirttiği "resmi" tutuma oldukça ağır eleştiri yöneltti.

Hürriyet'in dışpolitika yazarı Haluk Ülman'ın 27 Nisan günü yorumunun başlığı bile isabetli bir gözlemi yansıtıyor: Büyük Yalnızlık. Nitekim ABD'ye alabildiğine bağlanmanın ülkemizi içine sürüklediği uluslararası yalnızlımın Ülman'ın kaleminde "Batıdan, en azından Batı Avrupa'dan uzaklaşırken, Doğu'da da kazanımlı değil" diye ifadesini buluyor. Ülman yazısının daha sonraki paragraflarında Evren-Özal rejimince iyice küçülmüş olduğumuz ABD'nin de pek bir işe yaramadığına işaret ediyor, Özal'ın Türk tekstil ürünlerine uygulanan kısıtlamaların kaldırıldığı müddetinin asitizi çıktığını belirtiyor. Amerikan askeri yardımından da bir şey çıkmayacağını savunan Ülman "Reagan yönetimi de Türkiye karşısında sıkıntılıdır" diyor. Olayın içinde "usak-efendi" ilişkisinin doğa sonucu olduğunu, Reagan'ın kendini hiç de sıkıntıya sokmadan Türkiye'yi kendi servisine, emperyalist amaçları için kullanılabileceğini Ülman görüyor.

Bir Türk Danış görevlisinin pasaportu sudan gerekçelerle iptal edildi

Konsolosluklar Türk Danış'ta görevli demokratlara karşı komplolar peşinde

Würzburg Türk Danış görevlisi Jale Schumann'ın süresiz oturma izninin iptali amacıyla açılan bir dava bazı Türk konsolosluklarının Türk Danış'ta çalışan demokratlara karşı girişimlerini su yüzüne çıkardı. Konsoloslukların Alman yabancılar daireleriyle birlikte çalışmaları ve yabancılara karşı uygulanan keyfi tutumlarla ilgili olarak da ilginç bilgi ve belgeler ortaya çıktı.

Jale Schumann'ın oturma izni, Nürnberg konsolosluğunun pasaportu kasıtlı olarak geç uzaştırılması bahane edilerek iptal edildi. Bayan Schumann'ın tutarız olduğu, Würzburg yabancılar dairesi "illegal" ikametlen dolayı dava çıktı. Taraflı tutumuyla dikkati çeken sulh mahkemesi Jale Schumann'ın 700 mark para cezasına ve mahkeme masraflarını üstlenmeye mahkûm etti. Yabancılar dairesinin keyfi tutumunu, Türk konsolosluklarıyla işbirliği ve mahkemenin taraflı yaklaşımı avukatlar, sendikalar ve basının sert tepkisine yol açtı.

Oyun nasıl gelişti?

13 yıldır Federal Almanya'nın Baviera eyaletinde yaşamakta olan Jale Schumann 4 Haziran 1984'te süresi dolan pasaportunu uzatmak için 1 Haziran günü taahhütlü olarak Nürnberg konsolosluğuna uzaştırma ve posta masraflarını birlikte gönderdi. Pasaport 4 Haziran günü konsoloslüğün eline geçmiş olmasına rağmen uzaştırılmadı. Geçittime amacıyla kendisinin Almanya evli olanlar için gerekli olmayan belgeleri göndermesi istendi. Bayan Schumann'ın mecbur olduğu halde bu belgeleri göndermesine rağmen pasaport 14 Haziran'dan itibaren uzaştırıldı. Yabancılar dairesinin sorun çıkarcasına iktidarsızlığına karşı konsolosluk pasaportunu uzaştırmaması, geçitirmesi dikkatini çeken Schumann

JALE SCHÜMMAN

ın avukatı Wolfgang Herbert olayın üzerine gitme ve ilginç belgeler ortaya çıkardı.

Planlı "teşebbüsler"

Nürnberg başkonsolosu Tuncer Topu'nun "gizli" kaydıyla Bonn Büyükelçiliğine gönderildi yazıda aynen şunlar yer alıyor:

"1. Türk Danış içerisinde birkaç kişi suya mensup Türklerin kümelenerek meclisimiz ve onun idaresi alehinde faaliyette bulundukları, Başkonsolosluklarımızın mutlakı oldukça ve eldeki imkanlar ölçüsünde bunlarla mücadele gayreti içinde bulunduğumuz, Büyükelçiliğimizin bu gayretleri desteklediği ve hatta 1981 yılında vakıf Başkonsolosluğunun toplantısı sırasında Sayın Büyükelçinin bu gayretleri teşvik ettiği, merkezi bir teşebbüs konusu yapılmaması için durumun kendilerine aktarılmasını istediği bilinmektedir.

2. Başkonsoloslukumuzun bu amaçla sürdürdüğü çalışmalar çerçevesinde önemine binaen son zamanlarda bizzat Bavaria bölgesi merkezi nezdinde yaptığı teşebbüslere karşılık cevap ve netice alınmamıştır. Bunlara ait ilk örnek ilişikte sunulmuştur.

a. Son zamanlarda meclisimiz alehinde düzenlenen gösterilerde ve bildiri dağıtma faaliyet-

lerinde dikkati çeken Bayan.....'ın Alman polisinden "Bzel" kaydıyla alınan bilgilerden aynı zamanda DPK içinde de faal olduğu görülmüştür. Adı geçenin Bayreuth'da Türk Danış'a seçilmiş olduğuna; öğrenilmesi üzerine Münih merkezine mektup yazılarak keyfiyetin önemi tetkik ettirilmiş ve işine son verilmesi istenmiştir. (EK-1). Bu müracaatımıza bir cevap alınmamıştır.

b. Türk Danış'ın Würzburg'da yeni açtığı toplantı yerinin zehirli eğitim ve sosyal yardım için gösterildiği, aslında aşırı sola mensup bir grup Türk tarafından faaliyet merkezi haline dönüştürüldüğü somut bir şekilde tesbit edilmiş, meclisimiz alehinde siyasi faaliyet gösteren bu kimselerin manî olunarak cezalandırılmaları, bu delillerle kendilerine gönderilerle istenmiştir. (EK-2) Bu müracaatımıza da cevap alınmamıştır.

3. Bu defa karşılıklı olarak ise büsbütün vahamet arzettekine, Zira, Türk Danış, Türkiye eyaletinde faaliyet gösteren grupların bu faaliyetini tatbik eden bir vatandaşımız, ikamet etmek ve Türk Danış'ın "demokratik prensiplerini" çiğnemiş olmakla suçlayarak işine verilmiştir. (...) "

Konsolosluk uygulamaları yeni değil

Bonn Büyükelçiliğinin ve konsoloslukların Türk Danış'ta görevli ve diğer demokrat kışilerle karşı "merkezi teşebbüsleri" yeni değil. 1982 yılında Stuttgart bölgesindeki Türk Danış görevlileri Gönlül ve Mustafa Sebuhin'in pasaportları alındı. Aynı şekilde Kuzey Ren Westfalia Öğretmenler Birliği Başkanı Ali Dağdeviren'in pasaportu iptal edildi. Her iki durumda da oluşan geniş protesto sonucu konsolosluklar atıkları adımı geri almak zorunda kaldı. Bunun üzerine daha değişik yollar aranmaya ve kamuoyunun tepkisini çekmeyecek şekilde girişimlerde bulunulmaya başlandı. 1983 yılında Bonn'da

niş görevlisinin işine son vermesi istendi. Haan bu istemi sert bir biçimde reddetti.

Konsolosluklar şimdi kendileri için daha "gürlütüsüz" olan bürokratik engellere rağbet gösteriyor. Jale Schumann'a karşı olduğu gibi Alman yabancılar dairesi ile işbirliği içinde "sakıncalı"nın pasaportunun uzaştırılması geciktiriliyor ve yabancılar dairesinin oturma iznini iptali için çalışılıyor.

Nitekim, Würzburg yabancılar dairesi memuru Alfons Lutz, pasaportun geçerliliği süresinin bitmesiyle yeni geçerlilik süresinin başlangıcı arasında 10 günlük bir fark olmasını gerekçe göstererek Jale Schumann'ın süresiz oturma iznini iptal etti. Yabancılar Yasası'nın kendisine tanıdığı "emneklilik" kötiye kullanımlar Lutz pasaportu geç uzaştırılması ilgili tüm gerekçeleri gözardı etti. Bayan Schumann'ın özgür Bavaria Devleti'nde yaşadığı ikamet etmekle suçlandı. Yapılan tüm başvurular, itirazlar ve görevi kötüye kullanma iddialı başvurular sonuçsuz kaldı. Würzburg yabancılar dairesi uzun süredir yabancılara karşı keyfi uygulamaları ile dikkati çekiyordu.

Tüm gümrük ve eğitim hizmetleri durdu

İşveç'te kamu hizmeti emekçileri greve çıktı

İşveç'te devlete bağlı işyerlerinde Devlet Memurları Sendikası ile işveren dernekleri devlet aralarında ek zam talebinden doğan anlaşmazlık sonucu sendika 2 Mayıs günü greve girdi. Devlet 11 Mayıs günü 80 bin memur için lokavt uygulamasına başladı.

Sosyal-demokrat hükümet 1984-85 yılı toplu sözleşmelerin enflasyonu geriletebilmek için bazı sınırlamalar getirmiş, sendika

Ruhi Su bir teşekkür mektubu gönderdi

Aralarında Heinrich Böll, Ingeborg Drewitz, Günther Grass gibi ünlü yazarların da bulunduğu bir grup Alman sanatçının Ruhi Su'nun Federal Almanya'da tedavi edilebilmesi için yaptıkları başvuruyu, Özal hükümetinin Kültür Bakanı yanıtızsız bıraktı. Kurulan girişimin basın sözcüsü H. Erdem, tanınmış sanatçımızın 25 Nisan günü bir ameliyat geçirirdi, ancak hasta bir hastalıklardan ötürü kendisinin acilen tedavie ihtiyacı olduğunu belirtirken, girişimin ve Asağı Saksonya Eyalet Hastanesi doktoru Lotze'nin, Ruhi Su'nun Federal Almanya'da tedavilebilmesi için cabalarnı gerektireceğini açıkladı. Ruhi Su, kendisini davet eden ve dayanışma gösteren dostlarına 8 Nisan tarihli bir mektup gönderdi. Mektup kısaca şöyle: "Sağlığım ve tedavimle ilgili bayyermuza ne kadar teşekkür etsem azdır. İnsanlar, dünyada yalnız olmadıkları anlamasa kadar onur verici başka bir hal bilmiyorum. Sağ olun..."

Enis Coşkun'un da konuştuğu barış mitinginden bir görüntü

Barış Derneği yöneticisi Enis Coşkun Avustralya'da barış güçleriyle buluştu

Türkiye Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, 28 Mart ile 7 Nisan tarihleri arasında Avustralya Demokratik Türk Dernekleri Federasyonu'nun çağrısı üzerine Avustralya'yı ziyaret etti. Ziyareti sırasında Melbourne ve Sydney kentlerinde barış örgütleri, politik partiler, radyo ve basınla görüşmeler yapan Coşkun, 31 Mart günü toplam 350 bin kişinin katıldığı ülkenin çeşitli bölgelerinde düzenlenen barış gösterilerinden biri olan Melbourne'deki 120 bin kişilik mitingde konuştu.

Öte yandan itidardaki Avustralya İşçi Partisi Yerel Hükümetleri ve Bölge Başkanı Tom Uren, NSW Eyaleti Senatörü ve Sydney Nükleer Silahsızlanma Koordinasyon Komitesi Başkanı Bruce Shields, Sydney Federal milletvekili ve İşçi Partisi Federal Dış İşleri ve Savunma Komitesi üyesi Peter Baldwin, İşçi Partisi NSW Eyaleti Savunma Komitesi üyeleri, Avustralya Komünist Partisi Ulusal Yönetim Kurulu ve bölge komiteleri üyeleri, Avustralya Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Peter Symon ve Nükleer Silahsızlanma Partisi kurucularından Ted St. John ile görüşmeler yapan Enis Coşkun, Türkiye'deki son gelişmeler ve sürmekte olan Barış Derneği davası hakkında bilgiler verdi ve Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın önemini vurguladı.

Avnca Avustralya'daki Türk

geceye de konuşmacı olarak katılan Enis Coşkun'a, 2 Jiji Radyosu, ABC Radyosu ve günde bir saat Türkiye yayın yapan etnik 2 EA Radyoları da röportajlar yaptı.

F. Alman barış hareketi temsilcilerinin Evren'e mektubu

Federal Almanya barış hareketinin önde gelen temsilcileri, geçtiğimiz nisan ayı içinde Evren'e bir mektup göndererek, tutuklu Türkiye Barış Derneği üyelerinin derhal serbest bırakılmasını ve davalarının durdurulmasını istedi. Mektup şöyle deniyor:

Askeri savcılarla, barışa yönelik eylemlere ilişkin tüm davaları düşürmeleri ve birinci Bars Davası'nda alınan kararları ortadan kaldırmaları direktif verimeldir.

Türkiye Barış Derneği'nin diğer üyelerini kapsayan ikinci Bars Davası'nın açılmasına yönünde bir karar çıkarılmamalıdır.

Hükümet, halkların dostluğu ve silahsızlanma için barışa yönelik çalışmaların Türkiye için kapılmamış olduğu şeklinde bir açıklama yapmalıdır."

Birinci Bars Derneği Davası

Kürt halkıyla da dayanışmaya çağır

Sendikal çevreler sendikaların

Altı işçi örgütü yabancılar için yerel seçim hakkı istedi

Federal Almanya'daki göçmen işçilerin yığın örgütleri FİDEF, Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek-ADK, KKKD ve KOMKAR Kuzey Ren Vestfalya'daki yerel seçimler dolayısıyla ortak bir basın açıklaması yaparak göçmen işçilere yerel seçim hakkı verilmesini talep ettiler. Açıklamada şöyle deniyor:

"Federal Almanya'da halkın yüzde 7,2'sini yabancılar oluşturmaktadır. Yabancıların yüzde 65'i 8 yıldan fazla bir süredir bu toprakların bir parçası olarak yaşamakta ve çalışmaktadır. 16 yıldan çoktur ki bir milyonu aşkın çocuğun yüzde 63'ü bu ülkede doğmuş ve burada yetişmektedir. Görüldüğü gibi, süregelen tüm tartışmalara karşın somut veriler Federal Almanya'nın bir göçmen ülkesi haline geldiğini kanıtlamaktadır. Somut gerekçeler bir

iken, göçmen yığınları demokratik bir hak olan seçme ve seçilme hakkından yoksun bırakılıyorlar... 1971 yılında Essen Kongresi'nde DKP'nin, daha sonra Yeşiller'in programında seçim hakkı yer aldı. Yerel seçim hakkı SPD'nin çok geniş çevresinde de kabul görmektedir. Geçtiğimiz yıllarda Kimya, Metal, Basın ve Kağıt Birlik ve Eğitim sendikalarının genel kurul kararlarında görüldüğü gibi, DGB sendikalarının da savunulmasıdır. Bir aşamada imzaları bulunan demokratik yığın örgütleri olarak 12 Mayıs NRW seçimleri nedeniyle bir kez daha "Göçmen işçilere yerel seçim hakkı" tanımına talebimizi kamuoyuna duyuruyor ve bu hakkın alınması yönündeki mücadelemizin desteklenmesini istiyoruz."

Söz konusu 6 göçmeni işçi örgütü 25 Nisan günü yaptıkları bir başka ortak açıklamayla da, Federal Almanya'da yaşayan Kürt işçileri ve aileleri üzerinde baskıların kaldırılmasını istedikleri ve tüm barış ve demokrasi güçlerini Kürtlerin haklı istemlerini desteklemeye çağırıyorlar.

ÖZÜR

3 Mayıs tarihli "Türkiye Postası"nda, FİDEF'9. Kurultayının sonuçları üzerine, yeni yönetimin obyektifliği ile seçildiğini duyurmıştu. Seçim Kurulu'nun gazetemize bildirildiğine göre, toplam 162 delegé arasından 1 delegé "hayır" oyu kullanmıştı. Okurlarımız duyurur, özür dileriz.

stilde girilmesi bulunulması

başlandı. 1983 yılında Bonn'da

yapılan konsoloslara toplantısında

Türk Danışların bağlı olduğu Ar-

beiterwohlfahrt kuruluşuyla gö-

nüştüye iyi ilişkiler sürdürülen,

Türk Danış bürolarında çalışanlar

hakkında "mümkün olduğu kadar

teferuhatlı dosyalar" düzen-

lenmesi önerildi. Diğer taraftan da

iki görüşmelerde Türk Danış

yöneticilerinin "sakınca"l" sos-

yal danışmanların istenilen konu-

şu konusuna "ricadalar"n" bu-

lunuldu. Örneğin Büyükelçilik'his-

nasında verilen bir kalvaltıda Ar-

beiterwohlfahrt yöneticisi Ric-

hard Haan'dan belli bir Türk Da-

ne karşı, gerici hükümetin parti politikası- nı ve işverenlerin görüşlerini, işyerlerine taşınmasına yardımcı olacak grupçukların desteklenmesi,

Grup çıkarlarını, tüm emekçilerin çıkarlarının önüne koyan bölücü grupların işyeri Temsilciliği'ne girmesinin kolaylaştırılmasıdır.

Adamlar niyetlerini açık söylemektedirler. Yukarıda sözü edilen Bay Keller, "İşverenler sevinsinler, gelecekte işyeri Temsilciliği içerisinde sorunlar daha dengeli güçlerle tartışılacaktır" demektedir.

DGB Başkanı arkadaşımız E. Breit hükümetin başı Kohl'a yönelik açık mektupta bu önerileri "Anayasal hukukla korunan sendikal haklara yapılan tarihin en ağır saldırısı" olarak niteler.

Yasa değişikliğinin yabancı işçiler açısından anlamı nedir? Yasanın gerçekleşmesi halinde, çok sayıda değişik gruplardan oluşacak işyeri Temsilciliği içerisinde çalışanların çıkarlarının korunması mücadelesi ortak bir biçimde, birlikte verilemeyecektir. Diğerlerinin yanında bundan en çok zarar görecektir olan yabancılar. Özel yetkili memurların işyeri Temsilciliği'ne girmesi, işveren temsilciliği içerisinde girmesi demek olduğundan, bunun süvri ucu özellikle yabancıların dokunaklarıdır. Yabancılar işyeri Temsilciliği'ne seçilmeleri için de sendikalarla birlikte mücadele etmelidir. Bunun için de sendikalarla "Yabancılar Komisyonu" kurulmalıdır.

Demokratik kitle örgütlerinin görüş ve yorumları alınmalıdır. Tutulacak diğer bir yol da, yerel enformasyon standlarının açılması ve tüm bölge ve Federal parlamentolarla "Mektup kampanyasının" başlatılmasıdır.

Çalışmalar bizi bekliyor, hem de vakit geç olmadan...

İşyeri Temsilciliği içerisinde zaten belir-

culuğu geliştirmeyi amaçlayan yasa değişikliğinin gerçek hedefi, birlik sendikacılığını ve ortak çıkarlarımız için birlikte mücadeledeyi parçalamak istemekten başka hiçbir şey değildir. Öyleyse çevremizdeki demokratik işçi, örgüt ve kuruluşlarla, sendikalarımızla birlikte bizlere önemli görevler düşmektedir.

Bunlar, değişiklik tasarsını işyeri toplantılarında, sendika ve işçi temsilciliği toplantılarında, işyerilerinde arkadaşlarımızla, mahallelerde, derneklerde ve sendikalarında, tartışarak, yasanın perde arkası amacını ve vermek istediği gerçek hedefi yığınlarla göstermek ve onları mücadeleye hazırlamak olmalıdır.

En önemlisi: Deneyler göstermektedir ki, bu tür tartışmalar çok kere yabancıların kapsadından, tartışmaların sıcaklığı onları sarmadık yüzeyler olarak sürdürmekte, bunun sonucu olarak da, neyin ne olduğu, nasıl olduğu, getireceği-götüreceği yabancıların geniş kesimlerinde kavranmaktadır.

Bu nedenle önemli görevimiz, ya değişikliği konusunda yerli-yabancı en geniş kesimlere taşınmak olmalıdır. Bunun da en kestirime yolu, sendikalarımız ve demokratik kitle örgütlerine başvurarak yabancıların kendi dillerinde konuşma ile ilgili toplantı ve günlük seminerlerin yapılmasını sağlamaktır. Konu hakkında malzeme üretilebilir. Bunun için de sendikalarla "Yabancılar Komisyonu" kurulmalıdır. Demokratik kitle örgütlerinin görüş ve yorumları alınmalıdır. Tutulacak diğer bir yol da, yerel enformasyon standlarının açılması ve tüm bölge ve Federal parlamentolarla "Mektup kampanyasının" başlatılmasıdır.

Çalışmalar bizi bekliyor, hem de vakit geç olmadan...

problemleri vurgulandı.

Ayrıca Avusturya'daki Türk, Yunan, İtalyan ve Arap göçmen örgütleri tarafından düzenlenen bir

Yapımlar... Birinci Barış Derneği Davası'ndaki yargılama aşırı gericilikle suçlandıkları mektubu imzalayan kişiler sunlar: Heinrich Albertz, Andreas Buro, Walter Dirks, Ingeborg Drenitz, Helga Einsele, Bernd Engelmann, Erhard Eppler, Iring Fetscher, Ossip K. Flechtheim, Helmut Goldwitzer, Norbert Greinacher, Peter Härtling, Walter Jens, Robert Jung, Dieter Lattmann, Alfred Mechttersheimer, Margarete Mitscherlich, Wolf-Dieter Narr, Oskar Negt, Horst-Eberhard Richter, Dorothee Sölle, Kurt Scharf, Claus Stern, Ernst Tugendhat ve Karola Vack.

ENİŞ COŞKUN
Barış Derneği Genel Sekreteri

DUYURU

**Pablo Neruda - Nazım Hikmet
2. Uluslararası Salvador Allende
YAZLIK KAMPI**

**25 Temmuz - 4 Ağustos
Burg Waldeck - 5449 Dorweiler**

Ülkelerinde hala faşist diktatörlüklerin hüküm sürdüğü Şili ve Türkiye'nin uluslararası alanda tanınmış iki barış savaşçısı, iki anti-faşist, iki yürekli yurtsever olarak tanınan Nazım Hikmet ve Pablo Neruda'nın adıyla düzenlenen kamp 10 gün sürecek.

Kamp süresince tartışmalı toplantılar, kültürel etkinlikler planlanıyor. Radyo, televizyon ve basın kampa büyük ilgi gösteriyor. Şimdiden kampın duyurusunu yapan SWF radyosu yanı sıra, çeşitli kentlerde kamp duyurusu için bilgilendirme materyalleri dağıtılmaktadır.

Kamp kapasitesi 400 kişiliktir. Kamp yeri Koblenz yakınında çam ormanlarının içindedir. Kamp yeme-içme içinde olmak üzere kişi başına 200 marktır. İlk iki çocuk için yarı ücret, sonraki çocuklar için ise ücretsiz olacaktır.

Kamp yerinde çadır kurulacağı için katırmak isteyenlerin şişirme yatak ve uyku tulumları getirmeleri gerekmektedir. Ayrıca plastik çatı, kaşık, bardak, tabak gibi yıkamak kullanılabilecek kapkacak da bulundurulmaları gerekmektedir.

Çok sayıda Şilli, Türkiyeli ve Almanın 10 gün boyunca bir arada olmaları dostluk ve dayanışmaya hizmet edecektir. Herkes tatilde kendisine uygun eğlence malzemesini de birlikte getirmelidir. (Kitap, tavla, satranç, top vb)

Kampa ilgili daha geniş bilgi FİDEF Genel Merkezinden alınabilir. Adres: Lichtstr. 31, 4000 Düsseldorf, Tel: 0211/66 42 84

Bu yıl 1 Mayıs bir başka büyük güne, faşizmin yıkılışının 40. yıldönümü ile adeta içiçe geçti. Milyonluk kitleler her iki bayramı da aynı coşku ve kararlılıkla kutladılar...

1 Mayıs'ta yedi iklim dört bucakta milyonlarca emekçi alanlardaydı

Uluslararası işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs tüm dünyada, her ülkenin kendi koşullarına uygun olarak kutlandı. Barış, silahsızlanma, halkların kardeşliği gibi istemler bu yılki işçi bayramının başta gelen belgelerini oluşturuyordu. İşçiler emekçiler dünyanın neresinde olursa olsun savaş tehlikesine ve özellikle ABD'nin yeni savaş planlarına karşı birlikte mücadelenin önemini vurguladılar. Sosyalist ülkelerde 1 Mayıs tüm halkın bayramı olarak kutlandı. Milyonlarca emekçi Moskova'da, Berlin'de, Hanoi'de ve diğer sosyalist ülkelerin başkentlerinde barış ve sosyalizme bağlılıklarını dile getirdiler. Ulusal bağımsızlık mücadelesinden

utkuyla çıkan, kendi sorunlarını kendisi çözmeye başlayan Nikaragua gibi ülkelerde de 1 Mayıs anti-emperyalist bir hava içerisinde coşkuyla kutlandı. Kapitalist ülkelerde ise işçiler, memurlar, tüm ücretliler işsizliğe, işyerlerinin yok edilmesine ve sosyal hakların budanmasına karşı seslerini yükselttiler. İş süresinin kısılması, özellikle Batı ve Kuzey Avrupa ülkelerinde ön plana çıkan istemler arasındaydı. Bunalım çerçevesinde sertleşen mücadele koşullarında işçi haklarını korumak ve genişletmek için birlik ve dayanışmanın önemi vurgulandı. Türkiye'de faşist diktatörlük koşullarında emekçiler tüm sendikali haklarından yoksun olarak 1 Mayısı kutladılar.

Nazi ölüm kamplarından sağ çıkabilmiş anti-faşist savaşçılar...

Savaşa savaş açmış askerler yürüyüş kollarında omuz omuza...

Faşizme karşı zaferin 40. yılı Köln, Hamburg ve Frankfurt'ta yığinsal mitinglerle kutlandı

Dünya halklarının faşizmden kurtuluşunun 40. yıldönümü nedeniyle, çünkü onlar anti-Soyyetir. Bu silah arkadaşlığı insan haklarını Götz. Yeşillerin federal milletvekili Roland Vogt, Krefeld Çalışmalarını

Dünyada
1 Mayıs '85

Polonya

Yüzbinlerce Varşovalı 1 Mayıs mitinginde Jaruzelski başkanlığındaki Polonya hükümetinin politikasını desteklediklerini dile getirdiler. Özellikle faşizme karşı zaferin 40. yıldönümü etkinliğinde geçen 1 Mayıs kutlamalarının bu yıl çok daha iyi, sorunların çözümü yolunda önemli gelişmelerin kaydedildiği bir ortamda yapıldığı vurgulandı. İki ABD diplomatının da en ön sırada kahkaha Solidarność'un çaren yapıldığı yürüyüşe ilgi göstermedi. Polonya hükümeti diplomatların bu çirkin hareketini protesto etti.

Küba

Havana'daki kutlamalara katılan 500 binden fazla insan emperyalizme karşı, ulusal bağımsızlık, barış ve sosyal adalet için mücadele eden halklarla dayanışma dile getirdiler. Yürüyüşün başında Fidel Castro ve diğer part

SOL BIRLIK PANKARTI I MAYIS'TA LONDRA CADDELERİNDE...

dor'da yapılan 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine 25 bin kişi katıldı. Gösterilerde zorbalıklara son verilmesi ve insan haklarına saygı gösterilmesi istendi.

Fransa

Hollanda

Hollanda'nın Den Haag kentinde, 1 Mayıs tüm Türk ve Kürt örgütlerinin yanı sıra, Hollanda'daki sol partiler ve sendikaların katılımıyla yığinsal kutlandı. Hollanda'nın

düzenin güçlendirilmesini ve Amerika kıtasında barışın korunmasını istedi.

Yunanistan

Önbinlerce kişinin katılımıyla kutlanan 1 Mayıs'ta ulusal bağımsızlığın güçlendirilmesi, uluslararası emperyalist kurumlardan çekilmesi, ülkedeki ABD üslerinin sökülmesi ve halkın ekonomik sosyal haklarının korunması istendi.

F. Almanya'da
1 Mayıs '85

DÜSSELDORF: 1 Mayıs miting yürüyüşüne 5 bin kişi katıldı. Alınan haberlere göre bu, Düsseldorf'daki en yığinsal 1 Mayıs'tandı. Bu yürüyüş 200'ün üzerinde Türkiyelinin katıldığı bildiriliyor.

KASSEL: Kutlamalara 5 binin üzerinde insan katıldı. 1 Mayıs açışını kültür geçesinin de düzenlendiği sabirde, Barış Davası sanığı Reha İsvan'la dayanışma kampanası için 325

İşçileri uyararak, Türkiye'de başında Fidel Castro ve diğer parti yöneticileri yeraldi.

Japonya

1200 Japon şehir ve köyünde yapılan gösterilerde bu yıl 1 Mayıs Japonya'da gösterimleş biryığın salırlıkta kutlandı. 40. yıl, barış ve silahsızlanma, işçi haklarının korunması ve ön plana çıkan konular arasında yeraldi.

İsrail

Çeşitli sınıf ve tabakalardan Yahudi ve Arap İsrail yurttaşları 1 Mayıs'ta "Barış ve Eşitlik İçin Demokrasi Cephesi" saflarında yürüdüler. Başta Tel Aviv, Hayfa, Nazaret olmak üzere bir çok kentte sokak gösterileri ve mitingler düzenlendi.

El Salvador

Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin üst boyutlara eriştiği El Salvador'un başkenti San Salva-

Fransa

Özellikle CGT sendikasının etkinliğinde yapılan 1 Mayıs gösterilerinde onbinlerce Parisli sokakları bir pankart denizi haline çevirdi. İşçilik ve kapitalist bunalıma karşı, barış ve silahsızlanma için savaş en önde gelen beklendi. Ayrıca kırk yıl ve yabancı düşmanlığı yargılandığı ve halkların dostluğu istemi haykırıldı. Türkiye örgütleri de 1 Mayıs'a aktif olarak katıldı, özellikle Sol Birlik geniş ilgi gördü.

Danimarka

Danimarka'nın başkentindeki yürüyüş 50 bin kişi katıldı. Barış istemine yanısıra, Danimarka'nın NATO'dan çıkması, işçi haklarına yönelik saldırıların durdurulması istemleri vurgulandı. Sol Birlik Kopenhag'da yapılan yürüyüşte de temsil edildi ve özellikle politik tutuklulara genel af istendi.

İngiltere

London'da yapılan yürüyüş ve mitingte en büyük koreji Sol Birlik destekleyen örgütler oluşturdular. Miting sırasında Sendikalar birliği TUC Genel Başkanı, İşçi Partisi Genel Sekreteri, Avrupa Parlamentosu üyeleri ve çeşitli sendikacıların yanısıra Sol Birlik destekleyenler adına Genel İş Yöneticisi Nafiz Bostancı da bir konuşma yaptı. İçin için grup gruplarını konuşmayı rahatsız etme çabaları başarısız kaldı ve kinandı.

Türkiye'de 1 Mayıs 1977

Bu görkemli alan bir süre sonra bulaşacak. Ama Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs'tan vazgeçmeyecek. Bir yıl sonra, 1978'de yantını gene aynı alandan haykıracaktı...Daha savaşkan, daha kararlı...

partiler sendikalar kurtuluş yalınası kutladılar. Hollanda'da örgütler adına konuşma yapan İşçi Partisi'nden Piet Vink, konuşmasında, bu yıl 36 saatlık iş haftası, 1 Mayıs'ta Hollanda'da resmelleşmesi, yabancı düşmanlığa karşı ve işçilik mücadelesi için, yerli ve yabancı bütün örgütleri işbirliğine çağırıldı.

Şili

Şili'de faşist Pinochet'in polislin saldırı ve baskılarına rağmen 1 Mayıs başta başkenti Santiago ve Valparaíso olmak üzere büyük kentlerde işçiler ve gençler tarafından sokaklarda yapılan gösterilerle kutlandı. Gösterilerde Pinochet'in istifası ve ülkede demokrasinin gelişmesi istendi. Gösterilerde saldırıların polis, 20 kişiye tutuklandı.

Güney Afrika

İrki Botha rejimi de ülkede 1 Mayıs eylemlerini engellemeyi. Başkent Johannesburg, Cape Town ve Pretoria'da binlerce insan sokaklarda gösteriler yaparak, birçok kapalı salon toplantıları da düzenlendi. Polis 1 Mayıs'ı kutlayan halka vahşice saldırarak toplantıları engellemeye çalıştı.

Arjantin ve Uruguay

Güney Amerika ülkelerinden demokratik düzenceçmiş olan Arjantin ve Uruguay'da ise 1 Mayıs, yasal olarak yürüyüş bencilere işçi ve gençin katılımıyla kutlandı. Gösterilerde halk, demokratik

Davası Rehva İsyanı'na karşı kampanyası için 325 imza toplandı.

MAINZ: Yığınlar bir katilim oldu. Mitingde konuşma yapan DGB Mainz Bingen Bölge Başkanı Hammer, köli hükümetinin uygulamalarına, sosyal hakların kısıtlanmasına, yabancı düşmanlığına karşı, işyerlerinin korunması için tüm işçileri birliğe çağırıldı.

FRANKFURT: 1 Mayıs kutlamaları, Türk ve Türk örgütleri, "Türkiye'de özgür 1 Mayıslar için ileri", "Yaşasın Sol Birlik" pankartları altında yığın salırlıktı. DGB-Haus'da yapılan kültür gecesi de coşkulu geçti.

ESSEN: Özellikle Türkiye işçileri sayısının çok olması dikkati çekti. Başta gelen istemler arasında Federal Almanya'da eşit haklar ve Türkiye'de genel af yer alıyordu. DKP'nin Grugahale'de yaptığı toplantıda ise 5 bin kişi katıldı.

NÜRNBERG: 5 bin emekçi işçilik ve sosyal hakların bulaşmasına karşı yürüdü. Demiryolu işçileri sendikası genel başkanı Ernst Haer'n ana konuşması yaptığı mitingde Türk ve Kürt işçileri Sol Birlik pankartı altında katıldı. Yürüyüşte FEBAÖ'nün gençler de yer aldı.

MÜNİH: 1 Mayıs çok sayıda yerli ve yabancı işçinin katılımıyla, Marienplatz'da yapılan mitingde çalışan insanların genel sorunlarını ele alan konuşmalar yapıldı. Sol Birliği destekleyen örgütler daha sonra Sendikasyon tesiste bir kapalı salon toplantısı düzenlediler.

KAISERSLAUTERN: 1 Mayıs kutlamaları DGB'nin 30 Nisan günü gerçekleştirdiği bir konserle başladı. Mitingden sonra ise yabancılara dostluk günü olarak kutlandı. Yürüyüş ve miting yanında Rehva İsyanı ve tüm politik tutuklularla dayanışması için imza toplandı.

DARMSTADT: DGB'nin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüş ve mitinginde katilim geniş oldu. Özellikle "Yaşasın Sol Birlik" pankartı altında yürüyen Türkiye işçileri kalabalıklı dikkati çekti. DGB şube başkanı Alois Peres'in bir konuşma yaptığı mitingden sonra DGB binasında birleşim düzenlendi.

Dünya halkların arasında, Türk, çünki onları Sovyetler. Bu silah arkadaşlığı insan haklarının zedelenmesine karşı da değildi. Eğer Güney Amerika'da, Güney Afrika'da, Güney Kore'de, Filipinler'de ve Türkiye'de insan hakları faşist diktatörlükleri tarafından ayaklar altına alınırsa, Washington hep onların yanındı. Ve Bonn'da para veriyor ve susuyor.

Hayır, Sovyetler Birliği karşı yeni bir savaş planlıyor. Bu savaş sürdürülebilir ve kazanılabilir olarak değerlendirildiği için isteniyor, ya da böyle alıyorsa. 8 Mayıs 1945'te bu gün günlerine karşı savaşın sona erdiği, fakat Sovyetlere karşı savaş sadece erdemiş olarak sayan yeterince insan vardır. Ne demişti Churchill 1945'de: "Biz yanlış domuzla kestik".

Herbert Müser iş yaptığı konuşmada özellikle şunları vurguladı: "Kim ki, Reagan gibi ülkemize yaptığı ziyarette Nikaragua'ya saldırıya başlasa, Bitburg gezisinde Göbbels'in antikomünizmi, anti-Sovyetizmi haklı kılmayacağına karşın, ABD halkına SSCB canavarlarına başması yara görür, o barışması değil düşmanlığı istemektedir. Ona engel olunmalıdır. Nazi savaş katliamlarının haklı kılınmasına son. Nikaragua'dan elinizi çekin. Halkımızın ulusal ve barış çıkarlarından elinizi çekin."

Bu konuşmalar yapıldıktan birkaç gün sonra bir yürüyüşün sona 1945 yılında SPD ve KPD yöneticilerinin "bir daha kardeş savaş yapmayacağız, bir daha bölünmeyeceğiz" andan içikleri Ohlsdorf mezarlığında geldi. Burada yapılan mitingde SPD eyalet parlamento grubu 2. Başkanı Bodo Schümann, DKP Eyalet Başkanı Wolfgang Gehricke, antifaşist direnişçi Charlotte Gross, HBV sendikası Hamburg Başkanı Horst Meyer, emekli Sovyet generali A. Şevchenko ve hristiyan barış hareketinden Gisela Wieser bir konuşma yaptılar. Gelecekte yürüyüş, gerekse mitingde olsun Hitler'in toplama kamplarında saklı kabilen politik tutuklular, üzerlerinde kurulan ügen olan kamp kuyfelerine en önde yarı alırdı. Yapan konuşmalarla ve taşınan pankartlarla dikkatleri çok çeken bir belgi vardı: "40. yıldır tüm antifaşistler, demokratlar ve barışseverlerin birliği, hangi politik görüşten, hangi ulustan olursa olsun faşizmi tek yaracak istemeyen tüm insanların birliği!"

Kurtuluş savaşından sonra, Türk, çünki onları Sovyetler. Bu silah arkadaşlığı insan haklarının zedelenmesine karşı da değildi. Eğer Güney Amerika'da, Güney Afrika'da, Güney Kore'de, Filipinler'de ve Türkiye'de insan hakları faşist diktatörlükleri tarafından ayaklar altına alınırsa, Washington hep onların yanındı. Ve Bonn'da para veriyor ve susuyor.

Hayır, Sovyetler Birliği karşı yeni bir savaş planlıyor. Bu savaş sürdürülebilir ve kazanılabilir olarak değerlendirildiği için isteniyor, ya da böyle alıyorsa. 8 Mayıs 1945'te bu gün günlerine karşı savaşın sona erdiği, fakat Sovyetlere karşı savaş sadece erdemiş olarak sayan yeterince insan vardır. Ne demişti Churchill 1945'de: "Biz yanlış domuzla kestik".

Herbert Müser iş yaptığı konuşmada özellikle şunları vurguladı: "Kim ki, Reagan gibi ülkemize yaptığı ziyarette Nikaragua'ya saldırıya başlasa, Bitburg gezisinde Göbbels'in antikomünizmi, anti-Sovyetizmi haklı kılmayacağına karşın, ABD halkına SSCB canavarlarına başması yara görür, o barışması değil düşmanlığı istemektedir. Ona engel olunmalıdır. Nazi savaş katliamlarının haklı kılınmasına son. Nikaragua'dan elinizi çekin. Halkımızın ulusal ve barış çıkarlarından elinizi çekin."

Bu konuşmalar yapıldıktan birkaç gün sonra bir yürüyüşün sona 1945 yılında SPD ve KPD yöneticilerinin "bir daha kardeş savaş yapmayacağız, bir daha bölünmeyeceğiz" andan içikleri Ohlsdorf mezarlığında geldi. Burada yapılan mitingde SPD eyalet parlamento grubu 2. Başkanı Bodo Schümann, DKP Eyalet Başkanı Wolfgang Gehricke, antifaşist direnişçi Charlotte Gross, HBV sendikası Hamburg Başkanı Horst Meyer, emekli Sovyet generali A. Şevchenko ve hristiyan barış hareketinden Gisela Wieser bir konuşma yaptılar. Gelecekte yürüyüş, gerekse mitingde olsun Hitler'in toplama kamplarında saklı kabilen politik tutuklular, üzerlerinde kurulan ügen olan kamp kuyfelerine en önde yarı alırdı. Yapan konuşmalarla ve taşınan pankartlarla dikkatleri çok çeken bir belgi vardı: "40. yıldır tüm antifaşistler, demokratlar ve barışseverlerin birliği, hangi politik görüşten, hangi ulustan olursa olsun faşizmi tek yaracak istemeyen tüm insanların birliği!"

Götz, Yeşillerden milletvekili Roland Vogt, Kreftel Çağrısı'nı kurucularından Josef Weber, Sovyet generali Alexey Buzdiniy, Mordfelden-Waldorf şehri Belediye Başkanı Bernhard Brehl ve Şili Sendikalar Birliği CUT temsilcisi Ivan Ljubetic konuşmalar yapıldılar. Fazizmi bizzat yaşamış Etying Gindol'un konuşması sırasında dinleyenler gözyaşlarına tutamadı. Christian Götz ise Federal Almanya'nın NATO bloku içindeki rolünü dale getirdikten sonra özele konuşma değindi: "Bugün ülkemizi yöneten Reagan'ın ve onun arkasında yer alan sermaye ve ordu peverlerinin birliktirliği bir askersel blokun üyesidir. Reagan "başlağışlanma" usak muamelesi yapar. Ne var ki bu rol Başbakan Kohl'un hoşuna giderdi...Reagan kendine uygun döymeyen ve emirlerine uyman ülkeleri tehdit ederek dünyanın jandarmalığını üstleniyor."

Hamburger Strasse'den başlayarak savaş kurbanlarının ve faşizmin katlietliği insanların yaptığı Ohlsdorf mezarlığında yürüyüş 30 bin antifaşist Hamburg'da bir taraf-tan faşizmi lanetlerken bir taraftan da kelimelerin anlamıyla bir tarih dersi aldı. Antifaşist direnişin temsilcileri Ille Wendt ve Lotte Gross yürüyüşe katılanlar Hitler rejiminin barbarlıklarını anlatırlar. Kortaj uzun bir yürüyüşün sona 1945 yılında SPD ve KPD yöneticilerinin "bir daha kardeş savaş yapmayacağız, bir daha bölünmeyeceğiz" andan içikleri Ohlsdorf mezarlığında geldi. Burada yapılan mitingde SPD eyalet parlamento grubu 2. Başkanı Bodo Schümann, DKP Eyalet Başkanı Wolfgang Gehricke, antifaşist direnişçi Charlotte Gross, HBV sendikası Hamburg Başkanı Horst Meyer, emekli Sovyet generali A. Şevchenko ve hristiyan barış hareketinden Gisela Wieser bir konuşma yaptılar. Gelecekte yürüyüş, gerekse mitingde olsun Hitler'in toplama kamplarında saklı kabilen politik tutuklular, üzerlerinde kurulan ügen olan kamp kuyfelerine en önde yarı alırdı. Yapan konuşmalarla ve taşınan pankartlarla dikkatleri çok çeken bir belgi vardı: "40. yıldır tüm antifaşistler, demokratlar ve barışseverlerin birliği, hangi politik görüşten, hangi ulustan olursa olsun faşizmi tek yaracak istemeyen tüm insanların birliği!"

Türkiye'de 1 Mayıs '85

Günlerdir, İstanbul her köşesinde 1 Mayıs kutlamalarına karşı çok sıkı önlemler alındı. Basına da yoğun bir sansür kondu. Ama bir herşeye karşın 1 Mayısı çeşitli biçimlerde kutladık. Biz de aynı fabrikadan 10 arkaada en yeni elbiselerimizi giydik. Gecikemedik, emdiliş, coşkulu 1 Mayıs'ına girdik. Boydan boya dolayış alanı, her adımımızda önceki kutlamalarımızı düşündük. Alanlara sığmayan insan selini...Dostlar geldi gözlerimizin önüne, tutsak edildiler, yıldı ölümleri... İçimizi bir burukluk kapladı. Ama asla yılmadık değil. Sonra dünyama her yerinde sınıf kardeşliğimizin alanları doldurduğuna düşündük. Sevsizce ama kararlı selamladık onları, hincemiz bilindi dedik. Dostlar, bilmesiniz ki, faşist çizimlerin ezdiği özgürlük çiçekleri solmadı. Filitleniyor, önekinden daha gür, daha gürbüz. Sonra, sevsizce ayrıldık alandan, yeniden yünslan, doldurmak için alanları.

Asim/İstanbul

Solda Bitburg askeri mezarlığında, sağda da Bergen Bel-sen toplam kampındaki ziyaret sırasında görülen Reagan'ın Avrupa seferi tam bir fiyasko oldu. Reagan Hitler faşizminin yıkılışının 40. yıldönümünde sosyalist ülkelere karşı ilan ettiği haçlı seferine yeni destekçiler bulayım derken Avrupa ve ABD kamuoyunu karşısına aldı. Bizde buna "Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmak" derler.

Batı Avrupa gezisinde Reagan'a yüzbinlerin yanıtı: Go home !...

● Başkan Reagan gezisi sırasında demokratların, anti-faşistlerin protestolarından kurtulamadı. F. Almanya'da gezi programı, polis kuvveti ile gerçekleştirilebilirken, İspanya'da 1 milyon kişi yürüttü. Avrupa Parlamentosunda bir kısım saygırlar Reagan konuşurken toplantıyı terketti.

Yemine de katılmadı.

6 Mayıs günü ise Reagan, Rheinland Pfalz eyaletindeki ünlü Hambach Şatosu önünde yaptığı konuşmada çoğunluğu genç olan 10 bin dinleyiciye "Hayallerinizi yitirmeye kadar varabilirsiniz, girişim çağında girişimci olun" derken yıldızlara varılmak istediği kendi girişimlerinin de reklamı yapıyor, "uzay silahları programı dünyayı militarize olmaktan kurtaracaktır" diyor.

Hambach Şatosu'ndan 153 yıl önce Alman yurtseverleri özgürlük ve halkların dostluğu için çağrı yapmışlardı. Sato böyle bir eylemin sembolüydü. Aynı yerden Reagan gençleri şu sözlerle sosyalist ülkelere karşı mücadelede çağırdı: "Tüm Avrupa ve tüm Almanya'nın özgür olabilmesi, Almanya'nın birleşmesi için uğraşmak gerekir. Almanya'nın özgürlük sınırı Berlin'dir. Bugün dünyanın büyük çoğun-

lular kurbanlarının aynı kefeyle kolinmasına karşı çıktılar. ABD'nin tanınmış dergilerinde bile fiyasko olarak değerlendirilen olay, Reagan'ın ülkesindeki prestijini önemli ölçüde zedeledi.

Bitburg ziyareti sırasında yapılan gösteriye aralarında çeşitli ülkelerin Yahudi örgütlerinden de 500 kadar kişi olmak üzere binlerce kişi katıldı. Bu arada polisin göstericilere karşı olağanüstü saldırı bir tavrı içinde olduğu gözlemlendi. Bergen-Belsen'de ise barışseverler Reagan-Kohl ve resmi ziyaretçileri "Barış giden yol yumuşama ve silahsızlanmadan geçer" pankartıyla karşıladılar.

Birçok yerde yapılan gösterilerde Bitburg olayını protesto eylemleri ile Reagan'ın saldırgan politikasını protesto eylemleri birbiriyle bütünleşti. İspanya'da 6 Mayıs akşamı

Mayıs ayı başında, Batı Avrupa'ya adını atar atmaz bir müjde vermesine Nikaragua'ya ekonomik savaş ilan eden Reagan, Federal Almanya gezisi sırasında çeşitli yerlerde yaptığı konuşmalarda da sosyalist ülkelere karşı savaş kırtıcılığı yaptı. Kendi halkından ve dünyanın her yerinden yükselen

denenler ya da kendi rakibinden ya da dünyanın her yerinden yükselen tepkilere rağmen, 49 SS subayının mezarının da bulunduğu Bitburg'u ziyaret programını değiştirmeyen Reagan, SPD Başkanı Willy Brandt ile görüşmeyi reddederken, 5 Mayıs günü CSU Başkanı Strauss ile yarım saat süren ve basına kapalı bir görüşme yaparak Federal Almanya'da hangi çevrelerde daha çok işbirliği içinde olduğunu ortaya koydu.

CSU basın sözcüsü Rosenberg, Reagan'ın Strauss ile görüşmelerinin ana temasını uzay silahları programının meydana getirildiğini, Strauss'un bu programa Federal Almanya'nın ve Avrupa'nın katılımını desteklediğini açıkladı. Öte yandan ajansların bildirdiğine göre Reagan'a otom silahlarının dondurulması ve uzay silahlarıyla ilgili çalışmaların durdurulması yönünde bir çağrını sunacak olan Willy Brandt, Reagan için verilen ved

manya'un özgürlük sınırı Berlin'dir. Bugün dünyanın büyük çoğunluğu hala totaliter rejimlerin kararnğındadır." Açıkça soğuk savaş kıskırtıcılığı yapan bu konuşma büyük tepkilere yol açtı. DGB Yönetim Kurulu üyesi Ilse Bruns konuşmayı "rezalet" olarak nitelendirdi.

8 Mayıs günü Strasbourg'da Avrupa Parlamentosu'nda yaptığı konuşmasında ise Reagan kitlelerin karşısında olduğu kadar pervasız değildi. Yıldızlar savışı programını gündeme getirmede. Ancak parlamentodaki komünist, sosyalist ve Yeşillerden parlamenterlerin protestoları, kimilerinin ellerinde taşıdıkları "Nikaragua'dan elini çek", "atom silahlanması durdurulsun", "Pershing ve Cruise'lere hayır" pankartları arasında yine de Sovyetler Birliği'nin askersiz üstünlüğüne sahip olduğu yalanını yinelledi. Faşizmin yenilgisini kırkuncu y

Reagan'ın Bitburg mezarlığını ziyareti sırasında yakalarına nazilerin Yahudilere zorla taktıkları sarı yıldızları takan anti-faşistler gösteriler yaptılar

lunda Reagan'ın 49 SS mezarının da yer aldığı Bitburg'u ziyareti en başta kendi ülkesinde önemli tepkilere yol açmıştı. Yapılan kamuyu yoklamaları halkın yüzde 52'sinin bu ziyarete kesinlikle karşı olduğunu gösterirken, Reagan'ın

Orta Amerika ve Güney Afrika politikalarını protesto eden her gösteride Bitburg ziyareti kırındı. Ayrıca ziyaret, New York'da aynı günlerde yapılan 250 bin kişinin katıldığı bir gösteriyi protesto edildi. "Dünya Yahudi Kongresi" örgü

tü dünyanın dört bir yanındaki ABD büyükelçiliklerine temsilciler göndererek Bitburg ziyaretinden vazgeçmelerini isterken, 257 ABD parlamenter de Kohl'a gönderdikleri bir dilekçe ile mezarlık ziyaretinin programa alınmamasını is

tediler. Ziyareten en fazla memnun olanlar ise eski Nazi subaylarıydı. Federal Almanya'nın Nesselwang kentinde yapılan toplantıda eski SS'ler ABD başkanının tavırını "yerrinde bir uzlaşma jesti" olarak değerlendirdiler.

Ancak Kohl hükümeti de ABD ile olan ilişkilerini zedelememek için programı değiştirmeye yanaşmadı, sadece gezi programına bir de Bergen-Belsen ziyaretinin eklenmesi ile yetinildi. TIME dergisinin kendisi ile bu konuda yaptığı mülakatla Kohl "Reagan benim dostum. O, yalnızca iyilik yapmak istediğim bir kişi" diyor ve ekliyor: "savşan sonra bize kimlerin yardım ettiğini, Marshal yardımları ABD'nin bu ülkede neler yaptığını unutmayalım. Amerikalılar bizim dostumuzdur."

Mezarlıkta SS subaylarına gelince ise Kohl şöyle bir açıklama yapıyor: "Bunların en üst rütbelisi teğmend. Bu genç insanlar yaşasalar aile gireceklerdi. Benim amacım geçmişle aile mezarları bir yana bırakıp, barışmayı gerçekleştirmek." Oysa, Reagan'ın "onlar da savşan kurbanları", Kohl'un ise "bu genç insanları" diyerek sözünü ettiği mezarlarda yatırlar Fransa'daki Oradour köyünü kadın-erkek, çocuk-cocuk tüm halkını diri diri yakarak öldüren SS birliğinin askerleriydiler.

Sonuç: fiyasko

Reagan'ın Bitburg ziyaretini onaylamadıkları ABD'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde Yahudi toplulukları, barışseverler, demokratlar, savşan gerçeklerini bilenlerce-çetti eylemlerle gösterdiler, çellat-

te protesto eylemleri birbiriyle bütünleştirdi. İspanya'da 6 Mayıs akşamı ve 4-5 Mayıs hafta sonu çeşitli kentlerde yapılan ve toplam bir milyon üzerinde kişinin katıldığı gösterilerde ABD üslerinin sökülmesi ve NATO'dan çıkma istemleri dile getirildi. İspanya halkı Reagan'ı Madrid'in önemli bir kesiminde ışıkları söndürüp, korna çalıp tencereleri birbirine vurarak yarım saatlik bir gürültü eylemiyle de protesto etti.

30 bin kişi Bonn'daki ekonomik zirveyi protesto etti

Yaklaşık 30 bin kişinin katılımıyla Bonn'da yapılan yürüyüş ve mitingte Zengilerin Dünyası diye adlandırılan **Zirve Ekonomik Zirvesi** ve Reagan'ın ziyareti protesto edildi. Tasınan pankartlarda ve yapılan konuşmalarda Üçüncü Dünya ülkelerinin zengin batı ülkeleri tarafından aland edilmesi, halkların baskı altında tutulması ve ABD'den kaynaklanan savş tehlikesi yargıları, uluslararası dayanışmayı önemi vurgulandı.

Münsterplatz'da yapılan miting eski ABD Adalet Bakanı Ramsey Clark, Barış İstesi seçim adayı **Fia Lind**, İngiliz maden işçileri sendikası NUM'dan **David Hamilton**, Amerikalı **Cynthia Enloe**, Yeni Kaledonya'dan **Jean Marie Tjibau**, Nikaragua'dan **Felix Contreras** ve Yeşillerin temsilcisi birer konuşma yaptılar.

Polis yürüyüşün başından beri havanın gerginleşmesine yön açtı. Miting alanında iki kez olay çıkaran polisin gözü önünde kimli dükkanların camları kırıldı ve yağmalandı. Yürüyüş komitesi polisin tavırını eleştirirken, birkaç kıskırtıcının ve onlara kapılan bir grubun dükkanları yaptığı saldırıyı da kaydetti.

8 Mayıs'ta Bremen'de anti-faşist miting

8 Mayıs günü Bremen'de 10 binden fazla anti-faşistin katıldığı büyük bir miting düzenlendi. Marktplatza'da yapılan ve özünü "Alman topraklarından bir daha savş çıkması" belgesi oluşturan mitingte çeşitli parti, örgüt ve kuruluşları oluşan geniş tabanlı bir komite çağrı yaptı. Mitingte birer konuşma yapan sendikacı **Richard Boljahn**, Prof. Dr. **Karl Holl** (FDP), papaz **Wolf-Udo Smidt**, **Willi Hundermark** (VVN - Antifaşistler Birliği), **Gustav Börschen** (SPD) özellikle faşizmden çıkan dersler ve birlik sorunun üzerinde durdular. Örneğin papaz Smidt, savşan 40 yıl önce doğu cephesinde devam ettirilmesi görüşünü savunanlar, Hitler'in Sovyetler Birliği'ne saldırmasını benimseyenlerdir, derken **Willi Hundermark** ise, "bizi birleştiren şeyleri bir daha hiçbir zaman çıkımsamayacağız" diye söz vererek birlik sorununun altını çizdi.

DGB'nin 40. kuruluş yıldönümü Aachen'de kutlandı

Alman Sendikalar Birliği (DGB) ve ona bağlı sendikalar 8 Mayıs günü Aachen'da yaptıkları merkezi bir mitingte Hitler faşizminden kuruluşunu ve aynı zamanda birlik sendikalarının kuruluşunun 40. yıldönümünü kutladılar. Yaklaşık tüm sendikaların üye ve yöneticileri, işyeri barış girişimleri üyeleri taşıdıkları pankartlarda şunu dile getiriyorlardı: Savş ve faşizm bir daha yaşanmaması, silahlanmaya son, roket değil işyeri. DGB mitingten önce birlik sendikalarının doğduğu Aachen kentinde bir de konferans düzenledi. Kuruluşun 40. yıldönümü ayrıca yüzlerce yerel sendika toplantılarıyla da kutlandı.

1945 yılında tekrar özgürlüklerine kavuşan sendikacılar faşizmden kendileri paylarına düşen onemli dersleri çıkartmışlardır: "Sendikaların kapısına bir daha kilit vurulmaması, onbinlerce sendikacının zindanlarında ve toplama kamplarında yokedilmesini istemiyoruz, birlik olmalıyız". Bu gerçekten hareket eden sendikacılar politik görüşleri, dini inançları ne olursa olsun tek bir sendika çatısı altında

AACHEN'DEKİ DGB MİTINGİNDEN BİR GÖRÜŞ

toplandılar. Savş sonrası yıllarda işverenler ve hükümetlerce rlerinin sendikal birliğe yöneltili saldırıları birlikte göğüslediler.

Mitingde bir konuşma yapan DGB Başkanı Ernst Breit özellikle sendikacıların savş sonrası ve günümüzdeki toplumsal rolüne dikkati çekti. Breit, 1945

yılında faşizme hizmet etmiş olan işverenler ve onların menajerleri toz olurken, işçiler ve sendikacıların savşın yıkıntılarını ortadan kaldırdığını ve toplumu yeniden inşasına kollarını sıvadığını belirtti. Ancak, dön her türlü fedakarlığa katılan emekçilerin bugün bulunmamasını üyemediklerini, terisine kazınmış işçi haklarına

saldırıların giderek yoğunlaştığını vurguladı. Breit konuşmasında sendikaların silahlanmaya, "yıldızlar savşı" gibi yeni savş stratejilerine kesinlikle karşı çıktığını dile getirdi ve hükümetin, ikinci dünya savş sonrası oluşan sınırları tartışma konusu yapan sözde sürgünlerin intikamcı örgütlerine gözyummasını hatta destek olmasını eleştirdi.

Alman Sendikalar Birliği Genel Yönetim Kurulu yaptığı 8 Mayıs açıklamasında ise yitimsiz işsizlik, sosyal hakların budanmasına karşı kararlı mücadeleden, Hitler faşizminden çıkan en önemli derslerden biri olduğunu altını çizdi.

DGB mitinginden birkaç gün önce Aachen'da, yollarda nazi parolları haykırarak ve Hitler selamı vererek geçen 150 kadar neonazi halkı korkutmaya ve DGB mitingini engellemeye çalışmışlardı. Ancak anti-faşistler birliği olarak neonazilerin, faşistlerin bu amaçlarına ulaşmasını önlediler. Sendikacılarla ve demokrasinin güçlerine karşı yapılan yazılı ve sözlü tehditlere ise şu yanıtları verildi: "Sokakları bir daha size terk etmeyeceğiz".

Nokta Dergisi Türkiye'ye egemen olan en zengin 100 aileyi açıkladı. 25 ailenin her birinin serveti 200 milyar liranın üstünde...

Keneler

Özlem ÖZGÜR

PARABABALARININ kökenleri, özellikleri ve örgütlenme biçimi, Türkiye'nin toplumsal yaşamına ilişkin o kadar çok şeyi ayık tutmaktadır ki... Türkiye büyük sermayesinin önemli bir bölümü, toprak ağalığından gelmiştir. Osmanlı toplumunun bu egemen sınıfı, yeni toplum düzeninde de, genç Türkiye burjuvazisiyle birlikte gelir iktidara ortak olur. Elbette, eski toplum düzeninin bütün olumsuzluklarının taşıyıcılığı yapar.

BU özellik, neleri etkilemez ki? Türkiye'de, 65 yıl boyunca bir toprak reformu yapılamaz... Kapitalizmin gelişmesi, büyük sancılar ve sıkıntılar içinde olur. Atakül üretim ilişkilerinin, tutucu yapıların kökünü kazımak mümkün olmaz... Köklü reformlar yapılamaz; demokratik devrim sonuna kadar götürülemez. Toplum yaşamına ilişkin, bu ve benzeri olumsuzluklarda, Türkiye büyük sermayesinin toprak ağalığından gelmesinin, az mı payı vardır?

BÜYÜK sermayenin ikinci özelliği, işbirlikçiliğidir. Türkiye'nin en varlıklı yüz ailesinin içinde, işbirlikçi olmayan; kokulusu tekellerle ortaklık ilişkisi içinde bulunmayan; ulusal ekonominin emperyalizme bağımlı kılınmasının ve Türkiye'de, yeni sömürgecilğin bütün mekanizmalarıyla işleminin taşıyıcılığı ve aracılığı yapmayan parababalarının sayısı, bir elin parmakları kadar azdır.

ÇAĞDAŞ kapitalizmde, sermaye sınıfının "asalak"lığında ve geniş devlet olanaklarından yararlanmasında, daha doğayla birşey olmaz. Ama, bizdeki parababalar kadar "asalak" olanı, Türkiye büyük sermayesi kadar devlet desteği alanı görülüş ve duyulmuş mudur?

EĞRİ oturup doğru konuşursak, "asalaklık" ve legal-illegal her yoldan devlet olanaklarından yararlanma açıldında, Türkiye büyük sermayesi kadar "hünerli" olanları, bir başka ülkede bulmak pek kolay değildir. Özellikle, 1980 sonrasında, Türkiye büyük sermayesi "keme"ye bile tur bindirmiş, ekonomik ilişkilerin illegaliteye nasıl çekilebileceğinden ilginç örnekler vermiş; ekonomi bilimine önemli "katkı"larda bulunarak, "hayali dışsatım", "hayali ulusal gelir" ve benzeri kavramlar kazandırmıştır...

"BATARKEN" bile nasil milyarder olurdu? Banka müdürlüğünden, beş yıl gibi kısa bir sürede, banka ve holding patronluğuna nasıl tırmanılır? Teknesi bile olmayanlar, 3-4 yıl içinde, dev tankelerin sahibi olur, milyarderler "ordusu"na nasıl katılır? Bütün bunlar ve benzerleri, bizim büyük sermayenin "hünerleri" arasındadır.

TÜRKİYE büyük sermayesinin bir başka özelliği, holdingçilik ve tekelleşicilik oluşturmaya. Türkiye'nin en zengin yüz ailesi arasında, holding sahibi olmayan ve tekel konumunda bulunmayan aile sayısı, yine bir elin parmağı kadar azdır.

KUŞKUSUZ, çağımız kapitalizminde, parababaların tekel konumuna yükselmis olmasından daha doğayla birşey olmaz. Ancak, bizdeki parababaların tekel konumuna yükselmesi, "klasik" olana hiç mi gibi benzemez. Klasik olanda, tekelleşicilik, birkaç yüz yıl süren serbest rekabetçi bir dönem ardından gelir. Bizde, doğru-dürüst bir serbest rekabetçi dönem nasil yaşanabilir ki? Eoğlu daha emeklerken ve parababası, sanayiye adımını atarken, tekel ve işbirlikçidir... Birkaç yıl geçmeden de, banka sahibi.

TÜRKİYE büyük sermayesinin bu olumsuz niteliklerinin, hiçbir demokratik olanakla sınırlanamazlığına, fazlasıyla, envid-

Türkiye'de kestirmeden milyarder olmanın üç yolu var: ① Kaçakçılık ② Sahtekârlık ③ Hayali ihracat

Son birkaç yıl içinde, milyonlarca emekçinin gerçek gelirleri yarıyana geniletirlerken, parababalarının milyarlarına milyarlar katmış ve bu arada, süngülerin gölgesinde çok sayıda "yeni yetme" milyarderin türetiliği belirlendi. Nokta dergisinin 5 Mayıs 1985 tarihli sayısında yer alan "En zengin 100 Türk" adlı araştırmada, Türkiye'de 25 ailenin servetinin 200 milyar liranın üstünde olduğu kaydedildi. Nokta dergisinin araştırmasında, Türkiye'nin en zengin beş ailesinin, sırasıyla **Koç** (Koç Holding), **Sabancı** (Sabancı Holding), **Karam Mehmet** (Çukurova Holding), **Yaşar** (Yaşar Holding) ve **Eczacıbaşı** (Eczacıbaşı Holding) aileleri olduğu belirtildi.

Serveti 200 milyar liranın fazla olan 25 aile içinde, **Yazıcı ve Özilhan** (Anadolu Endüstri Holding), **Haznedaroğlu ve Koçak** (Kutlutaş Holding), **Ercan** (Ercan Holding), **Tara** (Enka Holding), **Sönmez** (Sönmez Holding), **Kamhi** (Profil Holding) ve **Narin** (Narin Grubu) aileleri gibi isimler var. Türkiye'nin en zengin 100 ailesinin sıralandığı araştırmada, 25 ailenin servetinin 200 milyar liranın daha fazla olduğu, 49 ailenin servetinin 100 ile 200 milyar lira ve geri kalan 26 ailenin servetinin de, 10 ile 100 milyar lira arasında değiştiği belirtildi.

Yeni yetmeler

Nokta dergisinin yaptığı araştırma, 1980 öncesinde adlan büyük sermaye içinde yerinalmayan çok sayıda ailenin, 4-5 yıl gibi kısa bir sürede "sıfır" dan milyarder olduklarını ve Türkiye'nin en büyük sermaye grupları içinde katılmaya "başarıldıkları"nı gösteriyor. Örneğin,

İşte 12 Eylül Türkiye'sinin resmi.

(Sadıkoğlu Deniz Ticaret) aileleri, 1980 sonrasında büyük servetler elde ederek, Türkiye'nin en zengin aileleri arasına katıldılar.

Ayrıca sözkonusu araştırmaya, 1980 sonrasında büyük servetler elde edenler ve milyarlarına yeni yeni milyarları katanları, bu paraları üretken faaliyetlerden çok, devlet'in "teşvik" ve desteğinde "asalak" faaliyetlerinde ve yasadışı yollarla "kazandırdıkları"nı gösteriyor. Örneğin, "sıfır" dan başlayıp kısa sürede milyarlar olanları, başlangıç sermayelerinin devlet bankaları tarafından karşılındığı ve "yeni yetme"lere büyük teşviklerle devlet sektöründen milyarlar aktarıldığı ve bunların, deniz taşımacılığı, dış ticaret ve inşaat sek-

töründe (devlet ihaleleri ve yurtdışı müteahhithik) iktisastıkları görüldü.

Büyük sermaye ve asalaklık

Bilindiği gibi, bütün gizleme ve üstünü örtme çabalarına rağmen, gerek holdingler arasındaki çatışmalar ve ihbarlar, gerekse başka nedenlerden ötürü, Türkiye büyük sermayesinin "asalak" ve "yasadı-ş" faaliyetlerinin, 12 Eylül devriminden sonra yoğunluk kazandığı iyice açığa çıktı. Türkiye'nin önde gelen holding sahiplerinin kaçakçılık ve banka sahtekârlıkları, vergi kaçaklığı, rüşvetçilik, hayali dışsatım yaptıkları, Kanun İktisadi Kuruluşları ve devlet bankalarını

dolandırdıkları, sahte iflas yoluyla haksız kazanç sağladıkları, devleti ve yurttaşları zarara soktukları belirlendi ve bunlar hakkında, ya yasadışı eylemlerin kamuoyu önünde açıklanması kaçınılmaz oldu.

Nokta dergisinin araştırmasında yer alan Türkiye'nin en zengin 100 ailesinin önemli bir bölümünün, bu tür asalak ve yasadışı faaliyetleri gerçekleştiren kimseler olduğu görüldü ve bu eylemler, şu ana noktalarda toplanıyor:

● **Kaçakçılık:** Örneğin, Türkiye'nin en zengin 25 ailesi içinde yer alan **Karam Mehmet** (Çukurova Holding) ve **Sönmez** (Sönmez Holding) ailelerinin yüz milyarlarca liralık kaçakçılık yaptıkları ortaya

Solda 200'er milyar liranın fazla servetleri olan Türkiye'nin en zengin iki kişisi Sabancı ve Koç. Sağda ise geçinebilmek için bütçeklerini satışa çıkarmış bir emekçi ailesi

çıktı ve bunlar hakkında çeşitli davalar açılmak zorunda kaldı.

● **Bankalarla sahtekârlık:** Türkiye'nin en zengin aileleri arasında yer alan ve banka sahibi olan holding patronlarının hemen tümü hakkında, bankalarında sahtekârlık yapıldığı, yasadışı yollarla kazanç sağlandığı, devleti ve yurttaşları zarara soktukları gerekçesiyle, ya suç duyurusunda bulunuldu, ya da kovuşturma açıldı.

● **Sahte iflas-rüşvet-sahtekârlık:** Bu yasadışı eylemlerde bulunan ve adları basında yer alan ailelerin tümü de, Türkiye'nin en zengin aileleri arasında bulunuyor. Örneğin, "batık" Has Holding'in ve İstanbul Bankası'nın sahibi Has ailesi ve yine "batık" Hisarbank ve Çavuşoğlu-Kozanoğlu Holding'in patronu Çavuşoğlu ailesi. Örneğin, Özdağlar rüşvet olayının kahramanları Sadıkoğlu ailesi, bir kısım em-

Bir doktor da geçim sıkıntısı çekiyorsa ... ötesini siz hesaplayın ...

İste zım fursatı iste bir tenk

TÜRKİYE büyük sermayesinin bu olumsuz niteliklerini, hiçbir demokratik geleceğe sahip olmasının fatihasını, onyıllardır Türkiye halkı ödemektedir. Türkiye'de demokrasi süneki güdük kalmışsa, Cumhuriyet tarihinin dışi kiminden daha çoğu skandallarımlar altında geçmişse; bunda, Türkiye büyük sermayesinin bu özelliklerinin azı payı vardır? Bugün, işbirlikçi tekeli sermaye, yalnızca 50 milyon insanın arında bir kene değil, aynı zamanda, toplumun gelişmesinin ve nesnel olarak olanaklı, gürbüz ve büyük bir Türkiye'nin önünde en büyük engeldir...

Her yıl dış borçların yüzde 99'u kadar da faiz ödeniyor

Türkiye'nin dış borçlarının faizi borcun kendisini aşmak üzere

●Türkiye'nin 1985'te ödemesi gereken 3 milyar 500 milyon dolar dış borcun 1 milyar 650 milyonu faiz. Dış borç ve faiz yükü 5 yıldan 9 kat arttı

Türkiye'nin her yıl ödemek zorunda olduğu dış borç faiz miktarının, ana paraya yaklaştığı belirtilir. Örneğin, Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamaya göre, Türkiye içinde bulunduğu yılın Ocak-Nisan döneminde, 507 milyon dolar faiz ve \$13 milyon doları da ana para olmak üzere 1 milyar 20 milyon dolar dış borç ödendi. Böylece, Türkiye'nin dış borç yükü, ana paranın yüzde 99'unu oluşturu.

Merkez Bankası'nın yaptığı açıklamada, 1985 yılının ilk dört ayında ödenen 1 milyar 20 milyon dolarlık dış borcun, geçtiğimiz yılın dış ödemesinde ödendiği dış borç miktarından yüzde 46 fazla olduğu belirtildi. Bilindiği gibi, Türkiye geçtiğimiz yılın ocak-nisan döneminde, 697 milyon dolar dış borç ödemişti.

Merkez Bankası yetkililerinin yaptığı açıklamaya göre, Türkiye 1985 yılında 1 milyar 850 milyon doları ana para ve geri kalan 1 milyar 650 milyon doları da faiz olarak ödemek üzere toplam 3 milyar 500 milyon dolar dış borç ödeyecek. Böylece, Türkiye aldığı dış borcun yüzde 90'ı oranında faiz ödemiş olacak.

Öte yandan, Hazine Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, Tür-

kiye'nin her yıl ödemesi gereken dış borç ve faiz yükü, 1980 öncesinde oranla yaklaşık dokuz kat artmış bulunuyor. Örneğin, Türkiye 1970-1979 dönemini kapsayan 10 yıl içinde toplam 3 milyar 787 milyon dolar dış borç ödemiş ve böylece, yıllık dış borç yükü 378 milyon dolar olarak gerçekleşti. Oysa, Türkiye önmüzdüki dönemde her yıl 3,5 ile 4 milyar dolar dış

borç ödemek zorunda. Aynı şekilde, Hazine Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, Türkiye 1970-1979 dönemini kapsayan 10 yıllık sürede, toplam 1 milyar 913 milyon dolar faiz ödemiş ve böylece, yıllık faiz yükü 191 milyon dolar olarak gerçekleşti. Oysa, Türkiye önmüzdüki dönemde yılda ortalama 1,5 ile 2 milyar dolar faiz ödemek zorunda.

Aynı şekilde, Hazine Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, Türkiye 1970-1979 dönemini kapsayan 10 yıllık sürede, toplam 1 milyar 913 milyon dolar faiz ödemiş ve böylece, yıllık faiz yükü 191 milyon dolar olarak gerçekleşti. Oysa, Türkiye önmüzdüki dönemde yılda ortalama 1,5 ile 2 milyar dolar faiz ödemek zorunda.

Özal'a bir sorumuz var: Değirmenin suyu nereden geliyor?

Fakir Başbakan Özal ve asgari ücretin 600 katı

Zürih'ten bir grup okurumuz bize yolladıkları mektuba Turgut Özal'ın oğlu Ahmet Özal'a 9,5 milyon liralık soru arabası aldığını (haber Hürriyet'te vermiş) duyuyor. Bir hafta geçmeden (6.85 günde) aynı gazete Turgut Özal'ın bu defa kız Zeynep Özal'a 6 milyon liralık bir Alfa Romeo aldığını yazdı. Demek ki Özal ailesinin çocuklarının soru arabası merakını gidermek için bir-iki hafta içinde 15 milyon lira harcandı. Bu para yaklaşık yirmibeşbin olan asgari ücretin 600 mislidir. Diğer bir deyişle, asgari ücretle çalışan bir işçinin ancak 50 (elli) yılda kazanabileceği parayı Turgut Özal bir cupda sımarak çocuklarının zevki için harcayverdi. Varn siz bu adamlardan yokluk içinde kuranın milyonları yazıyormuş haline anlayış bekliyin. Dağlar taşınsa gelir de bunlar gelmez. Gelgelim iş burada bitiyor. Zeynep Özal 6 milyonluk arabası alana çektiğin iki gün sonra babası Turgut Özal gazetelere verdiği bir beyanatta "ben en fakir başbakanım. Gelirim ayda 480 bin lira, vergi iadesi ile 500 küsur bin lira eder" diyor. Burada bir bityeni var. Bir insan aylık gelirinin tam otuz mislini çocuklarına hediye almayla harcayabilir mi? Sayın başbakan hazretleri, IMF'nin çampanyonu, Amerikalıların gözdesi Turgut Özal harırsup harman savrulan bu paraları nereden buluyor? Bu soruya cevap verebilir mi? Veremez. Veremeyeceği için de Özal ve onun temsil ettiği çete demokrasiden, yarı bu sorunları serbestçe sürülebileceği bir ortamdan şeytan görmüş gibi korkuyorlar. Korkunun ecele faydası yoktur derler. Gerçekten de ne korkulan, ne de Türkiye'de kurdıkları diktatörlük onları kurtaramayacak.

İşte zam furyası, işte bir tanık

Özal hükümeti, bütün tepki ve hoşnutsuzluklara rağmen, içinden içlipe zam furıyasını sürdürüyor. Son olarak, geçtiğimiz günlerde Tekel mallarının fiyatlarına yüzde 8 ile yüzde 43 arasında zam yapıldı ve böylece, Özal hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana şışa fiyatları yüzde 117 ve içki fiyatları yüzde 84 oranında artmış oldu. Tekel maddelerine yapılan zamları, petrol ve elektrik zamları izledi ve Özal hükümeti, petrol ürünlerinin ve elektrığın fiyatlarını yüzde 10 oranında artırdı. İşçilerin yaptığı açıklamaya göre, önmüzdüki günlerde kağıt ve kağıt mamüllerinin, kömürün ve demir çelik mamüllerinin fiyatlarına da yeni zamlar yapılacak. Yanda, Türkiye'deki bir doktorun bu zam furıyasına tanıklık eden mektubunu yayınlıyoruz.

"...Ne oldu sana? Hiç böylesine uzun süre ara vermedin mektubuna. Nerede ise bir seneden fazla oldu haber almaya. Gerçi ben de seyrek yazdım ama yazdım hiç değile... Çok özledim seni. Özlem kelimesi ne kadar yavan kalıyor duygularımı anlatmak için. Sana duyduğum özlem, gençliğe, güzel günlere duyulan özlemle içlece... Eve gelince; iç taşındığım evde yüzün lıra kiraya karşılık kalorifer yanmıyor, su akmyıyordu ve banyosu yoktu. Evet, yanlış okumadım. İstanbul'a geldim geleli, elimde hamam takımları yakanacak yer arıyorum. Üç ay zor dayandım o eve ve bir başka eve çıktım. Tarabya srtlarındaki bu ev 50 bin lira; kalifersiz, bahçe içinde şirin bir ev. Ancak yağmurlarla birlikte buranın da kokusu çıktı. Misafir odasının tavani akmaya başladı. Ev öyle rutubetli ki, duvar kağıtları ıpıslak. Yeniş yeni silimleri gibi. Çarşaf, elbiseler ıslak, buz gibi... Kışın kar bastırınca su boruları dondu, 2,5 ay hiç su akmadı. Yollar kardan kapandığı için eve ulaşmak da imkansız oldu. Ayrıca kardan kipi bahçeye kadar...Yani evlere şenlik bir kış geçirdim. Tabii bu süre içinde her hastanede kaldım. Kışullar öyle berbat ki anlatmak mümkün değildi hastanede... Tuvalet, banyo bile bir sorun... Öte yandan maaşlar ev kirasını karşılıyor ama kalan yöl parasını bile yetiştiriyor. Yeniden nasıl para kazansam diye kara kara düşünmeye başladım. Çocuk bakıcılığına bile razı oldum ama bakacak çocuk bulamadım. Neyse sonunda bir özel laboratuvarıda akciğarımı çalışmak üzere iş buldum. Ancak ilk kanat yaşıyorum...

...Özellikle, Türkiye'nin dışsattımın önemli bir bölümünü elinde tutan ve "sahte dışsattım" yoluyla devletlen yüzmilliyarlar lıra haksız teğdivin helen 15-20 dolarıdaki holdingin hemen tümü, Türkiye'nin en zengin ailelerinin en tepelerinde yer alıyor.

●Sahte dışsattım. Türkiye'nin dışsattımın önemli bir bölümünü elinde tutan ve "sahte dışsattım" yoluyla devletlen yüzmilliyarlar lıra haksız teğdivin helen 15-20 dolarıdaki holdingin hemen tümü, Türkiye'nin en zengin ailelerinin en tepelerinde yer alıyor.

Büyük sermayenin özellikleri

En zengin 100 aile, Türkiye büyük sermayesinin asalaklık yanında öteki özelliklerine de işk tutuyor ve bunlar, şu ana noktalarda toplanıyor:

●Büyük toprak sahipliğinden gelme. Türkiye'nin en zengin aileleri içencilendikten, holding sahiplerinden önemli bir bölümünün büyük toprak sahipliğinden geldiği görülüyor.

●İşbirlikçilik. Türkiye'nin en zengin 100 ailesinin ezici çoğunluğunun, çokuluslu tekellerle ortaklık ilişkileri içinde olduğu görülüyor.

●Banka sahipliği-Holdingçilik. Türkiye'nin en zengin 100 ailesinin ezici çoğunluğunun holding patronu olduğu ve bunların, en tepe noktasındakilerin de, ya özel bankaların sahipleri veya ortakları olduğu gözleniyor.

●Tekelcilik. Yine, Türkiye'nin en zengin 100 ailesinden önemli bir bölümü imalat sanayi, inşaat sektörü, ulaştırma, büyük ticaret, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde tek durumdadır.

Nitekim ilk 100 aile arasında yer alan Karamehmetler ve Elverişiller büyük toprak sahipliklerinden, hemen hemen tümü (ekil bir örne olarak: Koç) ulustaraları tekellerle işbirlikçilikten, urman-yarın Akbank'ın olanakları ile hiszırlardan Sabancı ailesi banka sahipliğinden ve kuşkusuz tüm devlet destekli tekelcilikten bünğünk servetlerini elde ettiler.

Yukarıda "prenses" Zeynep Özal ile 6 milyoncu alman Jaguar arabası görülüyor. "Prens" Ahmet Özal'a alınan soru arabası ise birazcık pahalı: 9,5 milyon lira. Sonra da "pa-dışah" Özal utanmadan demeyi veriyor: Aylığım 1000 dolar.

9,5 milyonluk arabasıyla kızları çatlatcakmış

28 Nisan tarihli Hürriyet Gazetesinin son sayfasında büyük bir başlık altında "Özal Almanya'da onglu 9,5 milyona bir araba aldı. Ahmet Özal bu araba ile bütün kızları çatlatcaak" diye bir haber okuduk. Yurt dışına yavaşan işçiler olarak bu haber üzerinde doğal olarak düşünmek zorunda kaldık. Ülkemizde işsizlik sınırı 6 milyona dayandı. Enflasyon durmak bilmiyor. İşçilerin ve tüm emekçilerin gerekçeleri her gün biraz daha geliyor, satın alma gücüleri düşüyor. Bizler, ülkemizde binlerce kilometre uzakta çalırsak kazandığımız dövizlerin böylesine çarpır edilmesine karsızız. Geçenlerde yine Hürriyet'te, hastahanelerin birinde ameliyat sırasında elektrikli kesilidiği işi doktorların ameliyatıa tıp gaz ile devam etmek zorunda kaldıkları yazıyordu. Oysa Özal 9,5 milyona oğluna araba alacağını, o parayla hastahaneye bir jeneratör alması idi daha iyi olmaz mıydı? Bizim ülkemizde kızlarımız eğer çatalyacaklarsa, işsizlikten, okulsuzluktan, pahalılıktan ve mufu bir yuva kuramamanın sıkıntısından, gelecek günlele bakamamanın endişesinden çataltıyabilirler. Yoksa Ahmet Özal'ın arabasıyla hava atmasından değil, Kısaca özetlersek biz yurt dışındaki işçiler olarak ulusal gelirimizin iş yerleri, okullar, hastahaneler, sosyal konutlar ve ülkemizdeki tüm emekçilerin gelir düzeylerinin yükseltilmesi için harcanmasından yanzız.

(Bu mektubu Hürriyet gazetesinde yayınlamaları için oraya da gönderdik)

Zürih'ten bir grup işçi adına/ Cemal Azmi Poyraz

Yedi elebaşlar Bonn Doruğunda bir arada

Bonn doruğundan sonra haklı bir soru: F. Almanya ABD'nin 51. eyaleti mi?

A. DERİN

2-4 Mayıs tarihleri arasında kapitalist blokun önde gelen yedi endüstrilemiş ülkesi devlet ve hükümet başkanlarını Bonn'da bir araya getiren zirve konferansı, Reagan yönetiminin diğer ülke temsilcilerine görüşlerini kabul ettirmek için yaptığı baskılar altında geçti.

Reagan daha Bonn'a ayak basarken Nikaragua'ya ambargo koyduğunu açıkladı ve böylece konferansa katılan diğer ülke temsilcilerini bir oldu-bittile karşı karşıya bıraktı. Reagan'ın Nikaragua'ya karşı ekonomik savaş kararını ABD'de değil de Bonn'da açıklaması Kohl hükümetini bile rahatsız etti. Alman basını bu tutumu "galiba Reagan Federal Almanya'yı Amerika'nın 51. eyaleti sayıyor" diyerek yorumladı. Reagan, konferans boyunca Avrupalıların bölme için elinden geleni yaptı: Kohl ve Thatcher'i yanına çekmeye çalıştı. Konferans boyunca ABD delegasyonu sert ve küstahça bir tavır takınarak mütefakirlerini ikna etme yerine onları sınırlama yöntemini benimsediğini açıkça ortaya koydu.

Reagan'ın bu çabaları ABD'nin Cenepve görüşmelerinde Sovyetlere karşı takındığı tutumun ve yaptığı önerilerin diğer ülkelere desteklenmediğinin yayınlanan politik deklarasyonda belirtilmesi sonucunu verdi. Bunun yanı sıra, Almanya'nın birleştirilmesi konusu Alman ittifakı çevrelerinin tezlerine uygun bir biçimde işlenerek deklarasyonda, Demokratik Almanya Cumhuriyeti ve tüm sosyalist bloka karşı bir provokasyon politikasına zemin hazırlayan bir bölüme de yer verildi.

Öte yandan, Avrupa ülkeleri temsilcilerinin ABD karşısında birliklerini koruyamayamları ve Ortak Pazar zirvesinde alınan kararları çiğneyerek uluslararası ticaret sorunlarını görüşmek üzere toplanacak konferans konusunda bu kararları savunan Fransa'yı tek başına bırakmaları AET için bir bozgun oldu. AET'nin omurgasını oluşturan Paris-Bonn ekseninin bu duruma dayanamama olasılığı, siyasi gözlemlerle, Avrupa Topuluğu içinde çok ciddi kaptılırlara yol

ABD yönetimi Nikaragua'ya şimdi de ekonomik savaş açtı

1 Mayıs'ta Avrupa gezisine başlayan ABD Başkanı Ronald Reagan, aynı gün Bonn'da yaptığı açıklamayla ABD'nin Orta Amerika ülkelerinden Nikaragua'ya karşı bir ticaret ambargosu uygulamaya başlayacağını duyurdu. Başkan Reagan adına basın sözcüsü Larry Speakes'in verdiği bilgiye göre, ticaret ambargosuna ek olarak "Dostluk, Ticaret ve Ulaşım Anlaşması" da iptal edilecek ve ABD ile Nikaragua arasındaki deniz ve hava ulaşımı durdurulacak. Verilen bilgilere göre, bu kararın yasa-ma geçirilmesi için Reagan'ın ABD Kongresi'nden onay olması gerekiyor.

Bilindiği gibi Nikaragua'ya ambargo uygulamaya başlayan ABD Şili, Güney Afrika ve İsrail gibi faşist ve ırkçı rejimlere büyük miktarda asker ve ekonomik yardım yapıyor. Bu durum ABD'de de büyük tepkilere yol açıyor. Geçtiğimiz günlerde Güney Afrika'daki ırkçı rejimi ve ABD'nin bu rejime desteklerini kınayan gösteriler yapıldı. Vietnam Savaşı'nı karşı yapılan gösterilerin boyutlarına varan gösteriler sırasında, aralarında ABD zenci insan hakları savunucusu ve

Ortega ve Gorbaçov

Reagan'ın saldırılarına karşı halkların kardeşliği

ABD Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi Angela Davis'in de bulunduğu 112 kişi tutuklandı.

Saldırın ve mantıksız bir karar
Bundan bir süre önce başkan Reagan Nikaragua'daki devrimci hükümete karşı eylemler yürüten

karşı-devrimcilerin desteklenmesi için Kongreden gerekli parayı alamaması, bunun üzerine ABD Dışişleri Bakanı George Schultz ile güvenlik danışmanı Mc Farlane'i ABD'nin Nikaragua politikasını gözden geçirmekte görevlendirmişti. Dışişleri Bakanı Schultz da

Reagan'a ticaret ambargosu uygulanmasını önermişti.

Uygulanacak ticaret ambargosunda ve ekonomik yaptırımlardan Nikaragua'nın sağlık hizmetleri, gübre ve yedek parça sektörleri ile tarım ürünleri ihracatı büyük zarar görecekti. Nikaragua Tarım Bakanı Jaime Wheelock'ın yaptığı bir açıklamaya göre, ambargodan Nikaragua'nın en önemli ihracat ürünü olan kahve ile muz ihracatı yüzde 99, et ihracatı ise yüzde 95 oranında etkilenecek. Nikaragua geçtiğimiz yıl ABD'ye 113 milyon dolar değerinde mal ihracat ederken, ABD'nden yapılan ithalat 54 milyon dolar değerindeydi.

Özellikle Nikaragua'da özel işletmeleri güç duruma düşürecek olan ABD ekonomik yaptırımlarının açıklanmasından sonra, o sırada Belgrad'da bulunan Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega, ABD'nin kararının "saldırın ve mantıksız" olduğunu söyledi. Nikaragua Tarım Bakanı Wheelock da Nikaragua'nın alacağı önlemleri açıkladı. Wheelock'ın bildirdiğine göre, Nikaragua bu ambargoya, Avrupa ülkeleriyle ticareti artırarak karşılamaya çalışacak. Şimdiki

dek Avrupa ülkeleriyle 30 milyon dolarlık muz ihracatı anlaşması yapıldı.

Öte yandan Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler topluluğu Nikaragua'ya ekonomik kalkınmasında yardımcı olmaya kararlı olduklarını açıklıyorlar. Avrupa'ya yaptığı gezi sırasında Sovyetler Birliği'ne uğrayan Ortega, buda SSCB ile ekonomi, ticaret, bilim ve teknik işbirliği için ortak bir hükümet komisyonu kurulması konusunda Sovyet yetkilileriyle anlaşmaya vardı.

ABD, daha önce de Küba, Kuveyt Kore, Vietnam, Libya, İran, Güney Yemen ve Suriye gibi birçok ülkeye ekonomik yaptırımlar uygulamaya başlamıştı. Ancak bu denemeler, bu ülke halklarını ülke yönetimi etrafında daha da keştenlemiş, sosyalist ve ilerici yönetimli hükümetler destekleri sonucunda hep başarısızlaşa uğradı. Gözlemler Nikaragua'da da aynı şeyin olması olasılığını yüksek olduğuna bildiriyorlar.

Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega, bu ambargo ve ekonomik baskı uygulamalarına rağmen ülkesinin eskiden olduğu gibi bugün de Orta Amerika'daki sorunların Contadora Planı temelinde çözülebileceği görüşünde olduğunu söyledi. Contadora Grubu adı verilen dört Orta Amerika ülkesi Meksika, Venezuela, Panama ve Kolombiya Orta Amerika'da ABD'nin saldırılar stratejisini durdurmak ve sorunları çözüme getirmek için birliği görüşmeler yapılmasını öneriyorlar.

Varşova Pakti'nin

süresi 20 yıl

Yiğit bir halk, yeniden yaratılan bir ülke: Vietnam

30 Nisan 1975'de, Vietnam Halk Kurtuluş Ordusu başkent Saygon'u ABD kuklası Thieu kuvvetlerinden temizliyör ve böylece Vietnam halkının yıkılmaz direnişi ve ABD'deki barış hareketinin yoğun baskıları sonucunda, ABD, tarihinin ilk askeri yenilgisiyle karşılaşıyordu.

Vietnam zaferinin 10. yıldönümü nedeniyle hemen bütün yayın organları Avrupa geniş yayıncılar, Batı Avrupa'ya ABD

kiyatıyla emellerini engelliyor. Üstelik bu devrimler bölgedeki diğer halklara da esin kaynağı oluyordu. ABD Dışişleri Bakanı Acheson daha 1949 yılında Hindistan'ın ABD'nin "yasa dışı çıkar alanı" olduğunu söylemişti. Fransa'nın yenilgisi belgelenneden çok daha önce de Vietnam Savaşı Fransa'dan çok ABD'nin savaşına dönüş-

muştu. 1953 yılında Fransa'nın Vietnam'daki tüm askeri operasyonları ABD tarafından finans ediliyordu.

ABD, Fransa ile Vietnam arasındaki anlaşmayı hiçbir zaman kabul etmemiş, anlaşmaları uygun olarak serbest acımlar yapılabildiği takdirde bunu da Ho Chi Minh'in kazanacağını anlaşılan ABD seçimi finansınına

izin vermedi ve Saygon'da kanlı Diem diktatörlüğünün kurulmasını sağladı. Bu diktatörün 1955-1959 yılları arasında yürüttüğü "temizlik kampanyası"nda 75 bin kişi öldürüldü. 1960 yılında Güney Vietnam'ın tüm demokratik örgütleri ve partileri Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni (FNL) oluşturdular ve amaçlarını "güneyin kurtulması, ku-

zeyin savunulması, anavatanın birliğinin sağlanması" olarak açıkladılar. Asıl gücünü köylülerden alan Halk Kurtuluş Ordusu, Diem'in ordusunu kısa sürede birçok bölgeden püskürttü ve kurtarılan bölgelerde demokratik dönüşümler gerçekleştirilmeye başlandı.

ABD bunu kendi askeri gücünü göstermek yanı sıra 1963 yılında 200 bin ABD askeri Güney

gözetilene, Avrupa'da topluluğu içinde çok ciddi kâğıtlara yol açabilecek nitelikte görülmekte.

Ne var ki Bonn zirvesinden Reagan yönetiminin istediği sonuçları aldığını söylemek de olanaksız. Tam tersine önemli üç noktada Reagan'ın yeniliğiye uğradığını söylemek abartıma olmaz.

Nikaragua'ya ambargo uygulanmaya başlanmasının konferansa tüm katılanlara eleştirildiği bizzat ABD Dışişleri Bakanı Shultz tarafından açıklandı.

Resmen gündemde gözükmesine rağmen Reagan'ın "uzay savaşı" projesinin konferans sırasında, özellikle ikili görüşmelerde ele alınacağı bilinen bir şeydi. Böyle olmasına rağmen konferans deklarasyonunda bu hususun yer alması, Mitterand'ın konferans sonunda Fransa'nın bu projeye katılacağına açıklaması da Reagan için bir başarısızlık teşkil etmekte.

Ote yandan bu konuda Reagan ve Kohl arasında belirli bir yaklaşımın elde edilmesi olması, Alman hükümeti içinde bu konudaki fikir ayrılıkların ortadan kalktığı anlaşılmaya gelmiyor.

Brezilya Komünist Partisi üstündeki yasak kalktı

Brezilya'da Komünist Partisi yöneticilerinin bir heyeti Mayıs ayı başında kabul eden Devlet Başkanı Sarney, Brezilya'nın önünde duran politik sorunların ancak tüm politik güçlerin katkısıyla çözüme ulaştırılabileceğini söyledi. Devlet Başkanı'nun topumsal yasamanın demokratikleştirilmesi yönelik önlemlerini Komünist Partisi'nin bundan böyle de destekleyeceğini bildiren heyet üyeleri Brezilya'da ağır baskı ve gizlilik koşullarında çalışmak zorunda bırakılan Komünistlerin serbestçe çalışmalarında da güvence alması gerektiğini belirttiler. Görüşmeden birkaç gün sonra Brezilya Komünist Partisi üzerindeki yasak kaldırıldı.

Yayın organları konuya yer yer ayırdılar. Batu Avrupa ve ABD'nin bujuva yayınlarının birçoğu, #ABD'nin Vietnam'a aslında iyi niyetle saldırdığını, bugün Vietnam'ın "komünist zulmü altında inlediğini", bu nedenle binlerce kişinin teknelere dolara "hür dünyaya kaçtıklarını" ve komünistlerin Vietnam'ı dünyanın "en yoksul ülkesi yaptıklarını" yayıyorlar. Sundukları bilgiler de öylesine ustaca çarpıtılıyor ki, Vietnam tarihini bilme-yenler, kolaylıkla bu görüşlerin etkisi altında kalabiliyor.

Oysa tarihsel gerçekler bambaşka.

Fransa'ya karşı direniş

Vietnam, İkinci Dünya Savaşı öncesinde Fransa'nın bir sömürgesi-ken, savaş sırasında da Fransa'nın tarafında işgal edildi. Daha o günlerde Vietnam, Laos ve Kamboçya'daki işçi, köylü ve aydınları birleştiren Hindüci Komünist Partisi'nin ve onun önderlerinden Ho-Chi-Minh'in girişimle bir Halk Kurtuluş Ordusu oluşturuldu. Bu ordu Ağustos 1945'te Japon ordusu- nu topraklarından kovarak zafere ulaştı ve 2 Eylül 1945'te Ho-Chi-Minh, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etti.

Ama Fransa eski sömürgesi-ne bağımsızlığı bu kadar kolay vermek niyetinde değildi. Kısa sürede işgare çıkan 175 bin Fransız askeri, büyük katliamlara girişerek ülkeyi kontrol altına almaya çalıştı. Ancak Vietnam halkının direncini kıramadı. Yıllarca süren kanlı bir savaşın sonra Vietnam Halk Kurtuluş ordusu Fransız sömürge ordusu Dien Bien Phu'da yenilgiye uğrattı.

1954 yılında imzalanan anlaşma ile Vietnam, Kamboçya ve Laos ayrı ülkeler oldular. Vietnam ise ikiye ayrıldı. Kuzey'de Halk Kurtuluş Ordusu'nun egemenliği kabul edildi. Güneyin kaderi ise yapılacak seçimlerin sonuçlarına göre belirlenecekti. Bu anlaşma Fransa'nın yenilişini belirliyordu. Ancak Vietnam halkının acıları bu anlaşma ile de bitmedi.

Bu nedenle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Çin ve Kore'de devrimci hareketlerin başarıları ABD emperyalizminin Asya'da-

Bir uşak ve bir kahraman

Boyine namlu yönetilen savaşı şimdi binlerce adış, ünsüz kahramanla birlikte halkın bilincinde ve gönünde yayıyor. Namliyu doğulan uşak ise (Savaşın Emniyet Müdürü General Nguyen) şimdi siğondsı ABD'de içliki lokanta çağıştırıyor ve kadın satıyor

Sosyalizm kuruculuğunda da zafere kadar

1976 yılında bütün Vietnam'da Ulusal Meclis seçimi yapıldı. Kuzey ve Güney birleştiğinde ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti kurulduğunda, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullar çok ağırdu. Ülke topraklarının yüzde 10'undan fazlası Amerikalıların püskürttüğü kimyasal silahların etkisiyle kullanılamaz hale gelmişti. Zaten sayısı az olan sanayi işletmelerinin çoğu harabe halindeydi. Kuzey Vietnam'da da ağır bombardımanların sonucunda, durum güneydekinden pek farklı değildi. Ayrıca Güney Vietnam'da toplumsal bir çöküş vardı. ABD'nin kuklası Thieu kaçarken Vietnam halkına 3 milyon kişilik bir işsiz ordusu, 1 milyon verimli, 500 bin yığılmacı madde tutkunu ve 300 bin fahişe bırakmıştı, 7 milyon kişi de okuma yazma bilmiyordu.

Vietnam Komünist Partisi'nin 1976 yılındaki 4. Kongresinde ekonomik kalkınma için 5 yıllık plan hedefleri belirlendi. Ancak bu hedeflerin gerçekleşemediği birkaç yıl içinde ortaya çıktı. Plan, ABD'nin anlaşmalarına vermeye yükümlü olduğu 3 milyon dolarlık savaş tazminatının ve Federal Almanya'nın vermeye kabul ettiği yüzde 80 milyon marklık kalkınma yardımının, gerçekten verileceği hesaplanarak yapılmıştı. Ancak ABD anlaşma hükümlerini yerine getirmeyi reddetti ve Federal Almanya da dahil olmak üzere bütün müttefiklerini Vietnam'a ekonomik ambargo uygulamaya zorladı.

1977-1980 yılları arasında ise savasta tüm baraj ve bent sistemi yıkılmış olduğundan, Vietnam tarıhının en ağır sel felaketlerini yaşıyor. Ote yandan Çin'in saldırıları ve Kamboçya'dan gelen provokasyonlar ülkeyi savunma önlemleri altına zorladı. Bütün bunlara bir de diğer bazı eksiklikler eklennince, planın hedeflerine ulaşılması olanaksızlaştı. Bunun üzerine 1979 yılında, plan hedefleri, bu ku-

şullar gözönüne alınarak düzeltilti. Temel gıda maddelerinin ve halkın acil ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla geleneksel küçük işletim en önemli sektör olarak teşvik edildi; endüstri üretiminde verimliliğe yönelik bir ücret sistemi getirildi ve köylüler o güne değin yetersiz kullandıkları alanları değerlendirilmeleri için destek olundu. Bu önlemler önünlerini vermekte gecikmedi. 1980 yılı başından bu yana Vietnam ekonomisi düzenli bir gelişme gösteriyor. Burada, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin yardımlarının da payı büyük. Bu yardımlar konulan hedeflere ulaşılmasında Vietnam halkına büyük olanaklar sağlıyor.

Gelişmeleri izleyen ciddi bujuva yayınları da kaydedilen önemli başarıları kabul etmek zorunda kalıyorlar. Bunlardan İsviçre'de yayınlanan "Neue Zürcher Zeitung" geçtiğimiz günlerde Vietnam ekonomisinin "sağlamlaştığını ve önemli başarılar elde ettiğini" yazmak zorunda kaldı. Nüfusu her yıl yüzde 2,3 oranında artan Vietnam'ın, halkını doyurabilmesi için her yıl besin üretiminde 400 bin ton artış sağlanmasa gerekmiyor. Ve 1980'den bu yana da, besin üretimini yılda bunun iki katı yani 800 bin ton artırıyor.

Özellikle tarım sektöründe ve enerji üretiminde ihtiyaç duyulan sanayi üretimi ise, yılda ortalama yüzde 11,8 oranında artıyor. Ekonomik alanda büyük zorluklara göğüs gerekerek ilerleme sağlanırken, Vietnam bugün sağlık ve eğitim alanlarında böggedeki diğer ülkelerden çok ilerde bulunuyor ve kalkınmış sanayi ülkeleriyle yarışıyor. Örneğin, UNESCO'nun istatistiklerine göre, Vietnam nüfusunun yüzde 5,2'si üniversite eğitimi görmüştür. Bu oran bölgelerinde Filipinler için yüzde 2,8, Hindistan için yüzde 2,4, Tayland için ise yüzde 0,5'tir. Bu oran ABD'de bile yüzde 10'ı geçmiyor.

Ho Amca

nu güslerince yanıtlandı. 1963 yılının Aralık ayında ABD askerleri Güney Vietnam'a gitti. 1968 yılında bu sayı 550 bine yükselecekti.

1964'te ABD, daha sonra bizzat kendisinin düzenlediği ortayay çekir bir çatışmayı bahane ederek Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ne (VDC) savaş açtı.

CIA'nın düzenlediği bir operasyonla halkın nefret ettiği Diem öldürüldü, yerine General Thieu getirildi. Böylece halkın sempatisi kazanılmaya çalışıldı. Ardından da saldırıya geçti.

Vietnam Halk Kurtuluş Ordusu'nun ıkmal yolları napalm bombalarıyla bombalandı ve buralara "Agent Orange" adlı zehirli gaz döküldü.

Bütün bu barbarca yöntemlere rağmen, Halk Kurtuluş Ordusu'nun 1968 yılı başlanındaki saldırısı ABD ve işbirlikçisi Thieu gücünü durdurabilirdi. Bu durum ABD'yi, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ve Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin görüşme önerisine olumlu yanıt veremeye zorladı.

ABD 1969'da Paris'te başlan görüşmelerini istediği yöne çekmek amacıyla savası Laos ve Kamboçya'ya da yayarak, 8 ay süreyle Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin bombaladı.

27 Ocak 1973'te ABD ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti (Güney Vietnam Hükümeti ile Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin de temsili) ABD kuvvetlerinin çekilmesini ve sorunların çözümü için Güney Vietnam'daki iki tarafın görüşmesini içeren anlaşmayı imzaladı.

Ancak ABD, anlaşmanın gereklerini tam olarak yerine getirmemi.

Thieu ise genel af çıkarmayı ve görüşmeleri başlatmayı kabul etmedi, devrimci güçlere saldırıyı sürdürdü.

1975 Mart'ında Vietnam Halk Kurtuluş Ordusu genel bir saldırıya geçti. Anılarırlerken, ülkelerin her yanında da ayaaklanmaya başladı.

21 Nisan 1975'te Thieu Tayvan'a kaçtı. 30 Nisan'da Kurtuluş Cephesi yandaşın ve HKO kuvvetleri Saygon'u ankadökmeden kurtardılar. Böylece Vietnam tekrar birleşiyor. Vietnam halkı için de savaş bitiyordu.

süresi 20 yıl daha uzatıldı

Nisan ayı sonunda Polonya'nın başkenti Varşova'da biraraya gelen Demokratik Alman Cumhuriyeti, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Romanya ve Sovyetler Birliği heyetleri Varşova Pakti adıyla bilinen "Doştuk, İşbirliği ve Karşılıklı Yardım" antlaşmasının sürecini 20 yıl daha uzattılar.

Varşova Pakti Örgütü, NATO'nun 1949'da kurulmasından itibaren sosyalist ülkeleri karşı saldırgan politika yürütmesi ve 1955 yılında Federal Almanya'nın Potsdam Antlaşması çığnenercek NATO'ya üye yapmasını ve yeniden miltarize edilmesi üzerine 14 Mayıs 1955'te Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan, Çekoslovakya ve Arnavutluk'un katılımıyla kuruldu. Arnavutluk 1968'de örgütten ayrıldı.

Amaç dünya barışını korumak ve sosyalist ülkelerin güvenliğini sağlamak olan Varşova Pakti'nin çok saydıkları barışı önerisi NATO'nun karşı çıkması nedeniyle gerçekleştirilemedi. Örneğin Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin, F. Almanya'nın da bunu kabul etmesi halinde, kendi topraklarını atom silahlarından arındırması bölge durumuna getireceğini açıklaması, Federal Almanya hükümeti tarafından yanıtıza bırakıldı.

Aynı şekilde atom silahlarını ilk kez kullanması ilkesini de Varşova Pakti Örgütü tek tarafı olarak uyguluyor. Bu ikeyi reddeden NATO, ayrıca Varşova Pakti üyesi devletlerin, dünyada girenliği azaltılması için NATO ve Varşova Pakti Örgütü'nün kendilerini aynı zamanda feshefmetleri yolundaki önerisine de karşı çıkıyor. Varşova Pakti üyesi devletler dünya barışını tehdit eden örgütlere ve ittifaklara girmeme konusunda da güvence vermektedirler.

Varşova Pakti Örgütü'ne emperyalist askeri blokları tersine, toplum düzeyinde bakılmaksızın barışı amaçlayan her devlet üye olabilir. Oysa, Sovyetler Birliği'nin 1954 yılında NATO'ya üye olma önerisi NATO'nun amaçlarına aykırı düşüğü gerekçeyle reddedilmiştir.

Nisan Devrimi yedi yaşında... Devrim kazanımlarla pekişirken karşı-devrimci komplolar da alabildiğine sürüyor...

Afganistan Devrimi yeni kazanımlarla zenginleşerek ilerliyor

27 Nisan'da Afganistan halkı ulusal demokratik Nisan Devrimi'nin yedinci yıldönümünü büyük törenlerle kutladı. Kabul'deki törene 100 bin kişi katıldı. Törende bir konuşma yapan Devlet Başkanı Babrak Karmal yedi yıl içinde Afganistan halkının elde ettiği kazanımları vurgulayarak, "eğer Washington yönetiminin sürdürdüğü ilan edilmemiş savaş olmasaydı, kuşkusuz çok daha büyük kazanımlar elde edecektik." dedi.

Gerçekten de 1978'den bu yana gittikçe artan sayıda Afgan emekçisi devrimin olumlu sonuçlarını kendi günlük yaşamında görmekteydi. Nisan devriminden önce Afganistan dünyanın en yoksul on ülkesi içinde yer almaktaydı. 68 kabile ve bir düzine milliyetten oluşan, halkın yüzde 50'sinin tarımla uğraştığı ve en iyi toprakların çoğunluğuna toprak ağalarının sahip olduğu ülke, halk devrimiyle feodalizmden 20.

yüzyıla adımını atmıştı. Geçtiğimiz yedi yılın kazanımları ise şöyle özetlenebilir:

- Devrimden sonra 308 bin topraksız aileye 6 milyon 770 bin dönüm toprak parçası dağıtıldı. Tarımsal alandaki reformlarla köy kooperatiflerinin sayısı 1200'ü aştı, beş milyon dönümlük bir alanda sulama tesisleri kuruldu. 1982'den bu yana tarım sektöründe sağlanan gelir yüzde 7,1 arttı.

- 1978'de ülke nüfusunun yüzde 87'si karambol olan Afganistan'da devrim sonrası gerçekleştirilen okuma-yazma seferberliği ile 1,5 milyon kişi okur-yazar hale geldi. Son altı yılda 331 yeni okul açıldı, 110'u yeniden inşa edildi.

- Devrimden bu yana 80 yeni fabrika açıldı; 1980'den bu yana işçi ücretleri yüzde 45 oranında arttı. Birçok işletmede sağlık merkezi, yuva ve anaokulu yapıldı. Önemli sayıda işçi

ailesinin yeni yapılan konutlara yerleşmesi sağlandı.

- Kamu sektörünün ulusal ekonomideki payı yüzde 20 oranında arttı. Kamu sektöründe çalışanların ücretleri ise son beş yılda iki kat yükseldi.

- Hastane sayısı 77'den 83'e çıktı, hastane yatakları yüzde 84, doktor sayısı ise yüzde 45 oranında arttırıldı.

- Sendikal faaliyetler gelişti. Üye sayısı 190 bini bulan sendikalar toplumsal yaşamda aktif bir rol oynamaya başladılar.

- Özellikle 1980'den sonra sendikal hareketin gelişmesi, kadın ve gençlik örgütlerinin kurulmasıyla yönetimdeki Demokratik Halk Partisi de bir yığın partisi olma yönünde adım attı. Devrimden bu yana partinin üye sayısı 18 binden 120 bine ulaştı. Parti şu anda 20 değişik milliyetten insanları bir araya getiriyor.

Afganistan halkı hem emperyalist güdümlü karşı-devrimle hem de cehaletle savaşıyor

"Afganlı mücahitlere büyük saldırdı"...

"Afganistan'da Sovyet askerleri 200 sivili öldürdü"...

"Mücahitler 60 Sovyet askerini öldürdü"...

"Sovyet işgalcilerin koruması da işe yaramıyor"...

"Afganistan'da yeni Sovyet operasyonu"...

Bunlar Türkiye basınında son aylarda Afganistan konusunda çıkan haberlerden bazı başlıklar. Emperyalist basının ve bu arada Türkiye burjuva basınının 1978'den bu yana Afganistan hakkında gerçekleri çarpıtarak yaydığı görüş şudur: Afganistan Sovyet işgali altındadır. Ülkeyi fiilen yönlendiren Sovyet birlikleri sivil yasa da karışmaktadır. Öte yanda işe, yurdunu ve dinini korumak için kutsal bir savaş vermektedir. Ülkesinden, köyünden kaçmak zorunda bırakılmış ve

Afganistan'da okuma yazma bilmeme oranı üçte üçte boyutlarda. Devrim hükümeti bu konuda seferberlik örgütlemeye çalışıyor

bir din adamı görüşlerini şöyle dile getiriyordu: "19 yıldır molla-yım. Birçok hükümet geldi, geçti. Hiçbirinde İbadet etmek bugünkü kadar serbest değildi."

1979 ilkbaharından bu yana ABD, CIA ve Pakistan kanalıyla karşı-devrimci çeteleri donatmakta, eğitmekte ve onlara çeşitli biçimlerde yardım etmektedir. Nitekim Amerika'da yayınlanan "Washington Post" gazetesi bu yılın başında Amerikan Gizli İstihbarat Örgütü CIA'nın, her yıl karşı-devrimcilere yaptığı 50 milyon dolarlık yardımı yaptığı 50 milyon doları çıkaracağını açıkladı. Reagan yönetiminin önderliği yardımı bile üç kat aşan bu miktar, Vietnam'dan bu yana CIA'nın karşı-devrimcilere yapacağı en büyük yardım olacaktı.

Coğrafi ve politik konumu açısından Sovyet sınırında stratejik bir bölgede yer alan Afganistan

uzmanıyla, mühendisleriyle, öğretmenleriyle Afgan halkıyla kaynaşmıştır. İki ülke arasındaki geleneksel dostluk ve 1921'de imzalanmış olan dostluk anlaşması, 1978 Nisan devriminden sonra yapılan yeni anlaşmayla pekiştirilmekteydi.

Sovyet askerleri kışlalarda...

Bugün Afganistan'da bulunan sınırlı sayıda Sovyet askerlerinin, burjuva basınında yaygarası koparıldığı gibi Afganistan'ın işlerine karışmadıklarına, kendilerinden yardım istemediğine kışlalardan çıkmadıklarına Afganistan'a gidenler bizzat tanık olmaktadır. Bu konuda Batı'nın basın-yayın organlarında birçok izlenim yer almış, bunların bir kısmı 1981'de Novosti Press tarafından "The Truth about Afghanistan (Afganistan Gerçeği)" adlı kitapta

ler vardır. Ülkedeki köyünden kaçarak zorunda bırakılmış ve kahramanca direnen bu insanlar Sovyet birliklerini mutlaka yenecektir...

Türkiye başınında "İslam mücahitleri" olarak nitelendirilen, ABD yöneticilerinin de "82gürlük savaşçı arkadaşlarımız" diye selamladığı bu kişiler gerçekten yalnızca yurdunu, dinini korumak isteyen göçmenler midir? Oysa, Afganistan Devlet Başkanı Babrak Karmal'ın başka ülkelerde yaşayan Afganlara (provokatörler dışında) ülke kapılarını açtığı, bir dönem bölücü faaliyetlere karşıymış olan pek çok kişinin affedildiği onların yeniden topluma katılmaları için olanaklar sağlandığı da bilinmektedir. Devrimin ilk yıllarında yeni yönetime güven duymayarak ya da kandırılarak ülkeyi terkedenlerin yansından fazlası gelişmeleri gördükten sonra geri dönmüştür. Dönemeyi, direnişi sürdüren "mücahitlerin" önderlerinden birkaçının kimliği ise bunların gerçekten ne uğruna savaşçılarını ve kimler tarafından desteklendiklerini ortaya koymaktadır.

İslamiyet böyle savunulmaz!

İslamın büyük savunucusu olarak tanınan mücahit liderlerinden biri de **Hekmatyar**'dır. 1960'larda homoseksüel olduğu için askeri okuldan atılmış. Daha sonra CIA ile ilişkili gelişmiş ve gerici, terörist bir kuruluş olan "Müslüman Kardeşler" in liderlerinden biri oluyordu. 1970'de bir öğrenciyi öldürdüğü için hapis cezasına çarptırılmış, ancak tahliyesi sağlanmış, 1973'de yurtdışında, Peşavar'da bir çete oluşturuyordu. Nisan Devrimi'nden sonra ise Afganistan'a sızıp, operasyonlar düzenleyen "Hizbi-İ İslami" çetesinin önderlerinden biri oluyordu. Güvenilir bazı kaynaklara göre Hekmatyar'ın "kutsal" faaliyetleri için Pakistan'daki ABD büyükelçiliğinden her ay 100 bin dolar alıyordu.

Yine bu "mücahit" çetelerinden biri olan "İslam Topluhunu"nun yöneticilerinden Rabbani ise, devrimden önce zengin bir toprak ağası. Bir taraftan köylülere topraklarını esir gibi satıyorken, diğer taraftan da halkı ticaretine, siyaseti kışkırtarak işlerine karışıyor. Devrimden sonra ise, Pakistan'a kaçıp İran'a uyuturucu madde kaçakçılığı yapmak gibi kirli işlere girerken, Afganistan'a karşı da te-

Burhanuddin Rabbani

Syed Ahmad Gilani

Mohammad Asef Mohseni

M. Nabi Mohammad

Mohammad Yunus Khalis

Gulbudin Hekmatyar

KARŞI-DEVİRİM ÇETELERİ, İSLAMI SAVUNMA ADINA OKULLARI SABOTE EDİYOR, ADAM ÖLDÜRÜYOR

Afgan karşı-devriminin elebaşlarının hemen tümü geçmiş dönemin çemen güçlerini oluşturan feodal beyler. Ülkenin sınırdan orandaki etkilebilir topraklarının devrim öncesinde yüzde 50,8'ini elinde tutan 101 aile, toprakların da önemli olan su (ırmak, pınar ve göl) ve otlakların ise yüzde 66'sını elinde tutan 47 aile bugün karşı-devrimin liderliğini yapıyorlar. Bunlar için halkın cahil kalması yaşamsal önem taşıyor. O yüzden de sabotajların ağırlığı okullara, okuma yazma kurslarına verilen binalara yöneliyor. Solda karşı-devrimin elebaşlarından altısı görülmüş. Sağdaki iki fotoğraf ise karşı-devrimci çetelerin sabotajı sonunda yıkılan iki okulu gösteriyor

rör eylemleri düzenliyor.

Bir diğer lider **Mojaidee** ise, İngiliz sömürgecileri ile çok iyi ilişkileri sürdürmüş köklü bir feodal aileden geliyor. Bu ilişkileri ile **Mojaidee**, "Müslüman Kardeşler" örgütünün de saygıdeğer bir üyesi oluyor. 1959'da katle teşebbüs ve diğer bazı suçlardan yargılanmakla birlikte, serbest bırakılıyor ve ABD'ye gidiyor. Nisan Devrimi'nden sonra ise Washington'da resmi çevreler tarafından da kabul görüyor. Toprak reformuna, senemaye, televizyona karşı görüşleriyle ün yapan **Mojaidee**, devrim sonrasında "İslami savunma" adı altında köylülere verilmiş olan toprakların geri alınması için mü-

cadele ediyor. Şimdi ise, İran'da ve Pakistan'daki bazı sabotaj kamplarını yönetiyor. Yine "mücahitlerden" eski toprak ağası **Nabi** ise 1980'de BBC radyosunun kendisiyle yaptığı röportajda, Sovyet yapısı silahlı Mısır'dan ABD dolarıyla aldıkları ve Pakistan'daki Afgan çetelerine ilettiklerini açıkça anlatmıştı...

"İslami savunma" adına

Daha böyle düzenlenince sayılabilecek olan "mücahit" liderleri, çoğunluğu Pakistan'da ve bölge-deki diğer ülkelerde bulundurdıkları 117 kampla 50-60 bin civarında kişiyi donatıp, eğitmektedirler. Ülke içinde devrimin

güçlenmesi, ülke halkının büyük çoğunluğunun yeni yönetimi desteklemesi gerici yönetimi içinde örgütlenmesini göstermiştir. 1983'ten bu yana artık tümüyle ülke dışında örgütlenmekte, terörist faaliyetlerini ülkeye gizlice sızarak sürdürmektedirler. Din adına, yurtseverlik adına ve yeni yönetimi İslama sahip çıkarmakla suçlayarak yapılanların en kabaddökümü şunu göstermektedir:

- Sivil halka karşı kimyasal silah kullanılması, okul çocuklarını şehit etme;
- Aralarında din liderleri, öğretmenler, askerler olmak üzere halktan yüzlerce kişiyi öldürme.
- 1814 okul binasını, 31 hasta-

neyi, 11 sağlık merkezini, 906 kooperatifi, yüzlerce kamyonu, 14 bin kilometrelik telefon hatlarını tahrip etme...

Afganistan'daki gelişmeleri izleyenler kaçınılmaz olarak şu soruyu soruyorlar: Müslüman halkın haklarını koruyanlar bunca cinayeti işleyen ve zarara yolayan bu çeteler midir, yoksa 300'den fazla yeni cami yaptırıp ve 1981-82 yıllarında 150 milyon Afgan lirasını kutsal yerlerini onarımına ayıran devrim yönetimi mi?

Bugün Afganistanda gerçek din adamlarının gittece daha büyük çoğunluğu Babrak yönetime destek vermektedirler. 1983 yılında Afganistan'ın ziyaret eden başlı ülkelerinden bir gazeteciye

şından Sovyet sınırında stratejik bir bölge yer alan Afganistan'ın daki ulusal demokratik devrim sonucunda gericiğin kınımını yitirmesi, emperyalizmin çıkarlarına ağır bir darbe indirmişti. ABD emperyalizminin yanısıra, devrim, Pakistan'daki Ziya-ül-Hak diktatörlüğünü, Çin'deki hegemonyacı çevreleri, İran'daki gerici kesimleri ve Arap gericiğinin de işine gelmemiş, bunlar da en başta Pakistan olmak üzere çeşitli biçimlerde karşı-devrimcileri desteklemişlerdir.

Bezar Saray yöneticileri ise, 1945'ten bu yana Afganistan'ın Sovyetler Birliği'ne karşı yıkıcı faaliyetlerini yürütülmesine elverişli bir köprübaş olarak değerlendirmişlerdir. ABD bu amaçla Afganistan'da, Nisan devrimi öncesinde iktidarı elinde bulundurarak gerici yönetimleri kurduğu ilişkilerde, düzenlenmiş komplolarla ülkedeki ekonomik ve politik etkisini artırmaya çaba göstermiş, Afganistan'ın gelecekte bağlantısız politikasını değiştirmeye ve onu Sovyetler Birliği'ne karşı askeri blokların içine çekmeye çalışmıştır.

Afganistan devriminin hemen ardından ise ABD, bir NATO zirvesinde Afganistan'ı gündeme getirmiş ve toplantıda NATO devletleri Afgan hükümetinin çağırışı üzerine başlatılan Sovyet askeri yardımı "saldırılanlık" olarak ilan etmişlerdir. Ama, ABD'nin Afganistan'ın müdahale girişimlerini ve CIA'nın karşı-devrimcileri yaptığı yardımların sözünü bile etmemişlerdir. Emperyalist basının kör halindeki sürdürdüğü "Sovyet işgali" propagandası NATO'nun bu kararına dayanmaktadır.

Oysa, Afganistan'a yapılan Sovyet askeri yardımı, iki ülke arasında da 1978'ın aralık ayında imzalanan bir sulh anlaşmasıyla bağlanarak son bulmuştu. Oysa, Afganistan'ın devrim ve bağımsızlığın korunması için gerekli gördüğü ve uluslararası yasalara tümüyle uygun bir yardımdı.

Karşı devrimci İslamistler ise Sovyetler Birliği karşısında dostluk bağları çok eskilere dayanmaktadır. Afganistan bağımsızlığını kazandı birer Sovyetler Birliği bu ülkeye her alanda yardım etmiş, 1919'dan bu yana Sovyet halkı

dan The Truth about Afganistan (Afganistan hakkında) adlı kitapta toplanmıştır. İsvetçi yazar Arvid Rundberg şöyle demektedir: "Sovyet askerleri kışlatlarında, Afgan ordusu onları herhangi bir saldırıda yardıma çağırmadıkça da kışlatlarından çıkmıyorlar. Bir de gereksinimi duyulduğunda sivil halka okul yapımında ve hasata yardımcı oluyorlar. Yeni halk onları dostları, arkadaşları olarak değerlendirenler.

1980'den sonra Afganistan'ı ziyaret eden pek çok kişinin izlenimi de bu yöndedir. İngiliz parlamenter Allan Roberts da şöyle diyor: "Gezmiş sırasında hiçbir Sovyet birliğinin köprüleri, sınırları, yasak bölgeleri kontrol ettiler, ne rastlamadık. Afganistan'da Sovyet askeri varlığını ortaya koyan izlerin çok az olduğunu söyleyebiliriz..."

Devrim 7. yılında gelişmeler, Afganistan'da yaşamın tümüyle normale dömesinde başlıca engelini ABD müdahalesi ve CIA destekli karşı-devrimciler olduğunu gösteriyor. Devrimin neler yapmak istediğini gören, onun meyvalarını toplamaya başlayan halk gittece daha büyük bir çoğunlukla yönetimin yanında yer alırken, düşmanların yalanlarına kanarak çetelere katılanların sayısı da azalıyor. Afganistan'ı ziyaret eden İngilizler Sendikalar Birliği (TUC) yönetiminden William Ronkesley'ın bu konudaki görüşüne dikkate değer. Şöyle diyor Ronkesley: "Beni en çok şaşırtan Afganistan'da sıradan halkın, karşı-devrimcilerden nefret etmesi. Afgan halkı işletmelerde, bürolarda kendi işiyle gücünü utarmamış, yansına, onlardan gelecek herhangi bir saldırıya da kararlı bir biçimde geri çevirmeye hazırlanıyor."

Öte yanda, ABD yönetiminin CIA eliyle sürdürdüğü "ilan edilmiş savaş"ı Amerikan kamuoyunda da sert eleştirilere yol açıyor. Bu yıl başında "Washington Post" gazetesi bu tepkileri şöyle dile getirdi: "Bizim Afganistan'da ne isim var? Reagan'ın dediğine bakarsanız, afgırıcılık, savayıcılara yardım ediyoruz. CIA'nın özgürlükten ne anlamış iş politikası, Burada 'özgürlük' iki yüzü bir ortaktır. Yaşamızı çizilecek için kullanılıyor. Zerre kadar kararmaya şansı olmayan bu çetelere niçin bol bol silah veriyoruz?"

Hollanda'da göçmen emekçilere yönelik kâr amaçlı, yoz gösterilere karşı olumlu bir alternatif

Kırmızı Karanfil Müzik Şenliği

Geçtiğimiz nisan ayının ilk haftasında Hollanda'nın Den Haag kentli, Kırmızı Karanfil müzik şenliğinin ikincisiyle tam bir şölen yaşadı. Geçen yıldan daha kaliteli, daha ykmsal ve çok uluslu, çok renkli bir müzik şöleniydi bu. Şenliğin bu yıl değişik politik düşüncelere sahip pek çok sanatçı ve izleyiciyi biraraya getirebilmesi bile başlıbaşına bir başarıydı. Kendi alanının Avrupa'daki tek örneği olan Kırmızı Karanfil şenliği; kâr amaçlı, yoz organizasyonlara karşı halkın gözünde olumlu bir alternatif oluşumunu bildi. Şenlikteki etkinlikler özetle şöyle:

Workshop

İki gün süren çalışmayı ünlü müzik adamı Tahsin İncirci yönetti. 15-20 kadar Hollandalı ve Türkiyeli genç müzisyen, iki gün boyunca bir usta denetiminde parçalar üzerinde çalıştılar. Tahsin İncirci'ye değişik teorik ve pratik sorular yöneltilir. Bu kısa zaman diliminden olabildiğince yararlanmaya çalıştılar. Aynı halk türküsünü iki gün de, ikinci günün akşamı da birlikte çaldılar. Aradaki fark, gelişimi açıkça gösteriyordu. Workshop'un bitiminde gençler; "hiç olmazsa, daha önce yaptığımız müziğin niteliğini şimdi iyi biliyo-

Türküz Müzik Grubu'ndan Tanar Çatalpınar'ın yönettiği sempozyumun ilk konuşmasını Tahsin İncirci yaptı. Karatahtarda müzik üzerine kimi açıklamalarla başlayan İncirci, beste yapan Türk müzisyenlerinin karşılaştığı zorluklara değindi. Piyanoyla küçük örnekler verdi. Daha sonra söz alan Heval ise kendisinin Kürt müziği üzerine bir uzman olmadığını, ancak böyle bir sempozyumda bu konunun özel olarak dile getirilmesini de doğru ve yararlı bulduğunu belirtti. Eğer Kürt müziğinin gelişme olanağı tanınmış olsaydı onun da bugün de-

ŞIVAN

ğışık kanallarıyla birlikte karşıma olabileceğini düşünerek Heval, Kürt ve Türk halk müziklerinin yılların getirdiği ortak ve yanyana yaşam sonucu birbirlerini karşılıklı olarak nasıl etkilediklerini anlattı. Sözlerine son verirken, zorla yapılan asimilasyonun karşısında olmak gerektiğini de belirtti.

Sanar Yurdatapan ise, "Türk pop müziği" üzerine açıklamalar da bulundu. "Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde, ramazanlarda, İstanbul Direkterrası'nda gayri müslimlerin müziklerini, kantolarını, pop müziğinin bizdeki ilk örnekleri sayabiliriz belki de" diyen Yurdatapan, tarihcisi günümüze dek kısaca özetlerken, kendi sesitle de küçük örnekler verdi.

TAHSİN İNCİRCİ WORKSHOP'TA MÜZİĞİ ANLATIYOR

üzüne araştırma ve çalışmalarıyla tanınıyor. Aynı müziği yapan "Çalgıya" müzik grubunda da değişik enstrümanlar çalıyor. Yarısını Türkçe yaptığı konuşmasını ilginç müzik örnekleriyle süsledi. Swets "konayla" Yunanistan, Orta Anadolu, Kürdistan ve İran'da nasıl değişik aletler ve biçimler ama aynı tema çevresinde çeşitlendiğini banttan örnekler dinleterek anlattı.

Şenliğin Macaristan'dan gelen konuğu "Keçkes Ensemble"nin yö-

HEVAL

neticisi Andreas Keçkes; aslında 5. yüzyıl barok ve rönesans müziği yaptıklarını, ama eski Türk mü-

kesimin izleyeceğini; bu nedenle de kendilerinin Hollanda'ya davet edilmelerine çok memnun olduklarını söyleyerek konuşmasını son verdi.

MELİKE DEMİRAĞ

Hollandalı besteci Teo Luventi, yaptığı müzik parçalarında örneklerle Türk müziğinin kendi üzerindeki etkilerine değindi. Bu amaçla "İnsan sesi ve müzik" bestesini, bir caz bestesini ve "Aksak Semal"den yararlanarak yaptığı bir opera bestesinden küçük bir bölümü banttan dinletti. Luventi böylece bir sempozyumu; Türk müziğinin, Hollanda müzik çevrelerinde daha çok tanınmasının

bir başlangıcı olarak olumlu bulduğunu da belirtti.

Türküz grubundan Tanar Çatalpınar'ın değerlendirme konuşmasından önce, izleyicilerin çeşitli sorularına değişik müzik adamları tarafından yanıtlar verildi. Sempozyumdan sonra müzisyenler ve Kırmızı Karanfil Komitesi'nin kimi elemanları HTTB Den Haag Subesi'nin salonunda toplanarak bir süre daha müzik üzerine konuşup sempozyumu değerlendirdiler.

NİZAMETTİN ARIÇ

İZLENİM

Ahmet GÖKDAL

Dört gün süren Kırmızı Karanfil Müzik Festivali'nin son günü. Büyük konser saat 14'de başlayacak. 1500'e yakın insan bu görkemli salona girecek. "Aldı"lı, "Petrol"ü Eurovizyon şarkı yarışmasının da yapıldığı yer burası. İlk göz çarpan, festivalin amblemi: Kırmızı Karanfil...Salonun ikinci kısmı üç cephesinde Hollandalı ve Türkçe, "Gençliğe güvenli bir dünya" ve "Kırmızı Karanfil Müzik Festivali"ni yaşatalım" yazılı. Salonun alt kısmı tamamen İngilizce. Türkçe'nin de kendisinin okuduğu kısa konuşmasını, "Baskın dilimiz hepimiz için hoş, geçmesin dilimiz" diye bitirdi. Terip Komitesi Başkanı çarpanı bir konuşmayla Türkiye ve Hollanda'daki Türk

Türk romanında yepyeni bir soluk: Latife Tekin

Saliha GÜNER

12 Eylül darbesinden iki yıl kadar sonraydı. Latife bir roman yazmış diye duydum arkadaşlardan. Haberi sevecen bir hoşçinlikle karşılamıştım. Gençlikler, insan şir de yazar, roman yazmaya da heves eder gibilerden bir duyguyu benimim ki. Çünkü Latife 25 yaşındaydı ve yazın deneyimi yoktu. Yayıncı da benim gibi düşünmüş olmalı ki, romanı beğendiği halde ikinci kitabını da gördükten sonra basabileceğini söylemiş. Latife Tekin bu koşulu da yerine getirdikten sonra, 1983 Eylül'ünde ilk romanı "Sevgili Şir Ötüm" yayımlandı. 1984 yılında roman dört baskı daha yaptı. Aynı yılın Ekim ayında ise ikinci romanı "Berc Kristin Çip Masalları" yayımlandı. 1985 Ocak ayında ilk romanı altıncı, Çip Masalları üçüncü baskısını yapmış bulunuyor.

Latife Tekin Türkiye'nin en titiz eleştirmenleri tarafından övgüyle değerlendirildi. Üzerinde en çok konuşulan, tartışılan yazar haline geldi. Ancak, Latife Tekin'in özgün ve güçlü bir yazar olduğu tartışılmıyor. O şimdiden ki romana ve

ken, sözkonusu değişimden derinden etkilenen toplumsal kesimin anatomisi veriliyor. Köyün teknikle karşılaşmasında başarılı oynayan Huvat İstanbul'da çalışmaktadır ve her gelişinde birlikte getirdiği bir yığın icatla köylüyü şaşkına çevirir. Kocaman mavi otobüs, radyo, su tulumbası, bir takım alet edevat... Deligöz, atak Huvat'ın yanına katıp köye getirdiği. "Yüzü alev alev yanan, başı kıçı açık, süt gibi beyaz" Atiye gelin de en az seherden getirdiği türlü icat kadar aykırındı köye. Huvat ve Atiye köydeki değişimin başını çeken öncü iki tiptir. Gerçekten de göçü yükleyip, büyük kentli de değiştirecek olan gelişimler de yerlerini alırlar.

Çarkın dişlileri arasında ezilmeden...

İstanbul'un kenar semtlerinden birinde, bir gözde içinde yaşam, sevgisi, didişmesi, cinselliği sürüp giderken, ailenin erkekleri dışarda emek parası peşindeydi. Tullukları, zaafırlar, tembellikleri, içkâbıllarıyla gerçek kışkırtıcı hepsi de Çarkın kapitalistliğine çarkının dişlilerine tutun-

MERAL TAYGUN

ruz. Daha iyisini başarmak için ise çok uzun çalıma, gayret gerek.

SİZİN İŞİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK...

DEDİLER Kİ...

"Bir yumruk patlatırsın ve muhalefet (ister basında, ister öteki alanlarda) kroke durumuna düşer. O zaman bir yumruk daha patlatırsın ve sonucu alırsın." **International Management** adlı yabancı dergide siyasal taktiklerini anlatan Başbakan Özal

"Paradan tatlı birşey yok. Para olduğunu bilirim bok bile karıştırırım." **Çöp müteahhidi Osman Şiyer**

"Çok cahil olduğum için çok kolay marksist olmuştum." **Siyasat Bilgiler Öğretim Üyesi Doçent Dr. Sezai Tezel**

"Hay Allah! Şu işe bak, dayak yiyenler bizdenmiş üstelik!" **ANAP Kongresinde gazetecilerin dövlümesi olayı üzerine Başbakan'ın karısı Semra Özal**

"Bugün müslümanların durumu gayet kötüdür. Faizli işlemler almış yürümüş. Helal haram hepsi birbirine karışmış durumdadır. Allah yardımcımız olsun. Alınan masraflar da öyle. Helal, haramı birbirine karışmış durumda." **"İslam" dergisi yazan M. Emin Er**

"Tekel ürünlerine bugün de

Kibleyi şaşırına, namazı kaçırına elektronik saat... hediyesi 300 mark...

At binenin, kılıç kuşananın, iş bileninin ...

İşte iki ticarî buluş: Biri müslümanlara, öteki hristiyanlara dönük. Amerika'da, şifalı diye bilinen bir ayazmanın suyunu hac şeklinde şişelere doldurup satan uyanık bir Amerikalı birkaç hafta içinde milyoner olmuştur. "Her derde deva-hastalara şifa" sloganıyla yola çıkan açgöğs Amerikalı, dinine bağlı Amerikalıların inançlarından yararlanıp köseyi dönmüş.

Daha önce hep Kible'yi gösteren pusulalı seccadeler yaparak büyük kazançlar sağlayan müslümanların dnyasının açgöğs işadamlarına şimdi yepyeni bir buluşla bir yenisi eklenmiş durumda. Şu günlerde gazetelerde ilanları çıkan müslüman işi bir saat dnyasının neresinde olursanız olun, düğmesine basınca size bulunduğunuz yerin yova dnyanın hangi kentini isterseniz oranın hicri ve miladi takvimi, namaz saatlerini, Kible'sini, mahallî satatini veriyormuş. Saatın tatulitig reklamda, saatı üreten kuruluşun merkezi Cenevre'de bulunan "Dar Al Maal Al İslami"nin yarı (İslam Bankası'nın) bir kurulu-

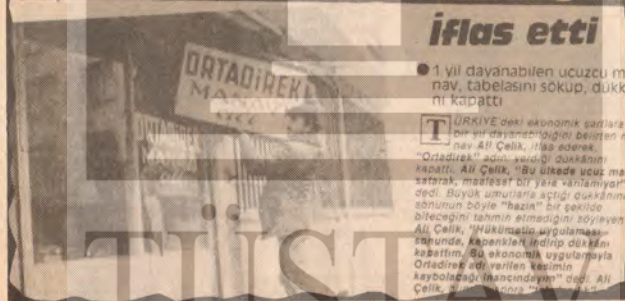

luşu olduğu bildiriliyor. Bu kuruluş ilk ürünü olan saatin 100 yıl süreyle her ezan vakti, başka bir ayarlamaya ihtiyaç göstermeden ses ve görüntü ile saat sahibini uyaraçağı vurgulanıyor ve saat "İslam dnyasının yiz ağı" olarak tanıtılıyor. Üstelik başka marifetleri de var ki saymakla tükenmez. Modellerinden birinin kapağında ayrıca bir de pusula var. Ama bu kuzey kubbunu gösteren pusulalardan değil. Kible'yi gösteriyor. Böylece kibleyi şaşırma, namazı kaçırma tehlikesi ortadan kalkıyor. Hediyesi?... Sudan ucuz. 300 Marktan 400 Marka kadar peşidedir.

100 bin evi bırakıp intihar etti

Federal Almanya'nın, belki de dnyanın en büyük özü konut sahibi Günter Kauben, Federal Almanya'daki 100 bin evini ve bunların getirdiği muazzam serveti arunda bırakarak intihar etti. 100 bin evli adam neden intihara intihara henüz bilinmiyor. Kimileri, özellikle Amerika'daki mülkleri ve emlak komisyonculuğu şirketinin zarar etmekte olduğunu söylerken, kimileri tam tersini iddia ediyor ve 100 bin evli adamın işlerinin çok iyi olduğunu ama son zamanlarda büyük bunalım içinde bulunduğunu, hiçbir seyyen zede almaz hale geldiğini söylüyorlar. 100 bin konutu elinde toplayan Kauben

Ortadirek menâvinin sonu kötü geldi

Ortadirek'in iflasının gayri resmi kanıtıdır

Samsunlu manav Ali, Türkiye'deki ekonomik şartlara bir yıl dayanabilirdiği ilan ederek "Ortadirek" adını

Türkiye Başbakanı'nın kültürel düzeyi

Turgut Özal'ın Amerika'ya uzun öcaluğu sırasında, gazeteciler Başbakan'ın çeşitli sorularıyla yönelme ve onunla sohbet etme olanağı buldular. Bu sohbetler sırasında bir ara söz kültürel konulardan da açıldı. Gazetecilerden biri, başbakana roman okumaya fırsat bulup bulamadığını sordu. Özal bu soruyu "Artık fırsat bulamıyorum, ama bir zamanlar okurdum, mevela Red-bat-falan" diye cevap verdi. Video'yla amassını nasıllı olduğı sorulduğunda da, "Hani bir Kemal var ya, onu çok seviyorum. Kemal neydi? Ha... Kemal Sunal" dedi. "Ya en sevdiğim müziyen" diye sorulduğunda da duraksamadan ve düşünmeden "Hiç şüphesiz Bülent Ersoy" cevabını yaptırdı. 12 Eylül'den bu yana başı sıkıştırmamla, yazıkla ilgili derinde olan ve çok çekmiş bulunan Bülent Ersoy belki de artık rahat eder...

Türkiye Postası

Çocuk cennetinde Robot garson, kahvaltı bile getiriyor

Kimine cennet, kimine cehennem

İstanbul Sanayi Odası, İstanbul'da bir çocuk arap ve gerçekleri sergisi düzenledi.

Gazeteler haberi "Çocuk cenneti" olarak verdiler. Sergi gerçekleştiren de bir cenneti ama, zaten dnyası cennetine yaşayan bir avuç mutlu azzınlığın çocukları için... Yoksa sergideki oyuncaklara, kitaplara, oyun gerçeklerine bakmaya bile hakkı olmayan "ortadirek" çocukları için çocukluk özlemine gerçeklerle karşılaşıp yokolduğu bir cehennemden farkıdır. "Çocuk 85" fuarında neler yok-

tu neler! Elinden tutulunca yürüyen, küçük kahkahalar atan ve ane, mama diye bilen bebeklerin fiyatı 60 bin liraydı. Büyük küçük herkesin ilgisini çeken çok marifetli bir robot oyuncak 250 bin liradan satılıyordu. Çeşit çeşit Lego oyuncakların fiyatı ise 3 ile 30 bin lira arasında değişiyordu. Her nasılsa yolu sergiye düşen asgari ücretli bir işçi, bir yandan küçük oyunun yanında olmadığının duad ederek, bir yandan da bu robotu alabilmek için 16 ay çalışması gerektiği hesabını yapıyordu.

Günlüğü 500 bin liradan yazlık villa ister misiniz ?

Türkiye'de turizm patlaması olduğunu söyleyen Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrem Taşpınar birkaç gün sonra sözlerini şöyle düzeltti: "Bizim patlamamız kendimiz göre..." Türkiye'de batıda görüldüğü anlamda bir turizm gelişmesi yoktur ama, mevcut iklimle ilgili dışı gerici Arap rejimlerinin zenginlerini yeni keşfettileri Türkiye, zengin Arap turistlere açıklarak, "Kendimize göre" bir patlama gerçekleştirebilir.

Son günlerde, Türkiye'nin kıyılarında, özellikle de İstanbul'da yazlık evi, hatta bahçesinde bir kimesse olanlar bile turizm hummasına yarı Arap turist avlamaya telasına kapılmış durumdadır. Bol paralı Arap turistleri atarmak için özellikle Boğaziçi büyük bir hazırlık içinde. Hele zengin Arap turistleri çekmek için

olsa deniz gören evlerden çıkıp, Anadolu'daki akraba, eş dost yanına yazı geçirmeye giden ve evlerini Araplara kiraya vermeye hazırlananların sayısı da bir hayli fazla. Turizmle hizmetli için evlerini Araplara verip gaddara çıkarabileceği de, Kiralardolar üzerinden hesap ediyor; ve günlük 100 dolardan başlayıp 1000 dolara kadar uzanan yazılıklar, cepleri dolar dolar zengin Araplara yine de çok pahalı gelmiyor.

Bakanın dediği gibi: "Bizim patlamamız da kendimiz göre!"

Postadan bir nükleer başlık

"Tekel ürünlerine bugün de yarın da zam yok." Tekel ürünlerine zamdan iki gün önce Başbakan Turgut Özal

"Ben öyle bir yazarmış ki aklımla durur." DYP Genel Başkanı adayları Mehmet Yazar

"Ben o devirde yazsamım efendim." Evren'in sorusuna cevaplandırılan Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrrem Taşoğlu

"Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu ben Amerika'nın gelişme yıllarına çok benzetiyorum... Nasil Amerika iki yıldırda açılacak, tuzaklara, iktisatların kuzidiillerle mücadelesine valla çıkıyorsa ben Türkiye'ye gelen yabancı yatırımcıların da bizim tarihimizeki avuculara, tuzaklara benzetiyorum." ABD'nin Türkiye Büyükelçisi Strausz-Hupe

"Bak bak, buradaki emekli oldu diyor. Milattan önce 500 yılında emeklilik var mıydı?" Din ders kitabını inceleyen Diktatör Evren

"Dün gece sizi rüyamda gördüm, ağladım." Antalya'da Diktatör Evren'e çiçek veren Enis Rencher adlı küçük çocuk.

hale geldigini söylüyorlar. 100 bin konutlu elinde toplanan Kaufen ucuz satın aldığı binalarda oturan kiralardan fahri kira istemek, veremeyenleri sokağa atmak için türlü dolap çevirmekte tanınmış. Bu yüzden bir mahkemeye, Kaufen'e "kira haydutluğu" anlamına gelen "Miethai" demenin hakaret sayılmayacağına karar vermiştir.

Arsa ve konut spekülasyonu milyarlara DM varın Kaufen gibileri Federal Almanya'daki yüksek kiralardan asıl yararlanlılardır. Bu emlak kapitalistleri büyük banka ve sigorta şirketleri ile el ele kiralardan soyuyorlar. Nitekim Kaufen öldü, fakat onunla yıllardır sıkı bir işbirliği içinde olan Deutsche Bank Kaufen'in kiralalarının sırtından yüz milyarlara kar sağlama devam ediyor.

Arma şimdiden bilimin bir gerekçe var. Federal hükümetin politikasından dolayı sosyal konut kiralarda gözlenen dev artışlara Kaussen'lerin yerini konut sorununu çözmekle yükümlü kamu kuruluşları alıyor... Kimbilir belki de adanmış işte bu "rekabet" yüzünden intihar etmiştir...

Samsunlu manav Ali, Türkiye'deki ekonomik şartlara bir yıl dayanabildiğini ilan ederek "Ortadirek" adını verdiği manav dükkanını kapattı; "Ortadirek Manavı" tabelasını üstünde indirirdi. "Bu ekonomik gidişle değil benim manav, tüm ortadirek kaybolup gidecek" diye beyanat da veren manav Ali Çelik, bundan böyle tabelacılık yapacağını söyledi. Gariban "manav eskisi-tabelacı yenisi" ne biz şimdiden habırlatırdık. Çok yakında tabelacı dükkanı için de aynı işler başına gelecek. Tabela yazdırarak ortadirek esnafı, zanaatkarı güldür azalacından Ali'nin tabelacı dükkanı da topu atacak. Ali bu kez de "tabelacı dükkanının tabelasını" indirip, şimdiki hangi işi tutacağını düşünmeye başlayacak. Oysa bu kadar düşünmesinin gerek yok. Ötünde çok zengin bir seçenекler demeti var. Örneğin hayvati ihracat yapılabılır. Bu yolla topu atmak şöyle dursun, pek çok "ortadirek manavı" na topu atıracaktır. O olmazsa deniz taşımacılığı yapılabılır. Örneğin devletlen alırken kredilerle bir tanker satın alır ve İran Körfezinden petrol taşıyarak başlar ve kısa zamanda "ortadirek" likten "anadirek" lige terfi eder. O da olmazsa Avrupa'ya eroin gönderir, Avrupa'dan yedek parça getirecek "ticaret" yapar ve "ıqadım" olarak toplumdaki saygın yerini alır... Hasılı Ortadirek Ali henüz hiçbir şey yapmış değildir...

Arjantin'de diktatörler yargılanırken, cellatlar da ötmeye başladı

Arjantin'de 1976-1981 yılları arasındaki askerî rejim sırasında yapılan işkencilerin ve işlenen cinayetlerin sorumlularının belirlenmesi için açılan davalar sürerken, can kayıplarına düşen işkenceciler de itiraflara başladılar. Şu günlerde yargılanma sırası cuntacı generaller ve birbiri arkasına "devlet başkanlığı" nı gasp eden iki diktatör, General Videla ve General Viola'ya geldi. Gerek duruşmalara katılan gerekse cunta devrildikten sonra yurtdışına kaçmış bulunan eski işkencecilerin, cellatların "itirafları", "kaybolanlar" denilen onbinlerce gencin, işçinin, demokratin nasıl öldürülmüş olduklarını da acı biçimde

ortaya koyuyor. Cunta döneminin işkencecilerinden biri olan ve Brezilya'ya sığınmış bulunan deniz astsubayı Claudio Vallejos, işkenceyle öldürme olaylarını akersel diktatörün döneminin Denizastsubay Okulu Komutanı Amiral Chamorro'nun yönettiğini açıkladı. Bir subay ve 5 astsubaydan oluşan ekiple "görev" yaptıklarını anlatan Vallejos, 30'dan fazla kişiyi öldürdüğünü, aralarında hamile kadınların da bulunduğunu tutuklulara elektrik, başı suya sokma ve kızgın demir işkenceleri uyguladıklarını itiraf etti. Bazı ana babaları konuşturarak işkencecilerin, çocuklarına işkence yapıldığını da anlatan iş-

kenceci, bir keresinde, ektiği tüm işkencecilerin Plata Üniversitesi profesörlerinden birinin gözünün önünde, onun 13 yaşındaki kızının sıra ile ırzına geçtiklerini, ölülerine ya toprak mezarlara gömdüklerini ya da helikopterlerle denize atıldıklarını anlattı. Vallejos, İtalya'da çıkan büyük tirajı Corriere Della Sera gazetesinde yayımlanan itiraflarında "Bu insanları kadın, çocuk demeden terörist oldukları için öldürdüğümüzü inanmıyım. Ancak daha sonra anladım ki asıl terörist bizlerdik" diyor. Bütün yaptıklarını "vatandaşın milletin yükselecek çıkarları için" demagojisiyle bağlayan ekilân: elebaşlıların işi uykuları kışkırtmış...

Bazıları pahalı sever ... ama bazıları var ki ne hikmetse ucuzu severler

İstanbul petrol zengini Arap milyarderleri tarafından yeniden keşfedildi. Hükümetle iyi ilişkiler içindeki gerici Arap rejimlerinin petrol zenginleri, Arap milyarderleri İstanbul'un otellerini, sokaklarını dolduruyor. Hem ziyaret hem ticaret hoşça vakit geçiriyorlar, Saud Adwans adlı Suudi Arabistanlı milyarderler de bunlardan biri. Sheraton otelinin kral dairesinde kalıyor. Adwans'ın özelliği her şeyin en pahalısını sevmesi. Neden kral dairesinde kaldığı sorulduğunda "Daha pahalısı yok da ondan" diyor. Suudi Arabistanlı pahalılık düşkünlü milyarderler, Araplara satıldığı çıkarılan Boğaziçi tepelerine bir saray yavrusu yaptırmış peşinde şimdi. Tabii şöyle "en pahalısından" birsey...

Ve bunlar da ucuzu severler !..

Kimileri pahalıyı severken ya, işte fotoğrafla görülenler de ucuzu severler. Yani Türkiye halkının yüzde 80'i, ya 50 milyonu "ortadirek" denilen 40 milyonu aşkın küçük emekçiler... Onlar "Daha pahalısı yok da ondan burada kal-

Otele gecede 450 bin lira ödüyor...

Pahalı olan her şeyi severim

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nu açtıkları "Suudi Arabistanlı küçük işçi olayı" tarihine karıştı

Adwans, Suudi Arabistanlı milyarderler tarafından İstanbul'da bir saray yavrusu yaptırmış peşinde şimdi. Tabii şöyle "en pahalısından" birsey...

ARİFİYATINA SATILİYOR

Ortadirek mutfak derdinde

Ucuz ekmeğe hücum

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nu açtıkları "Suudi Arabistanlı küçük işçi olayı" tarihine karıştı

başlık çıkagelirse ...

Amerika'da, Los Angeles yakınlarında oturan bir mühendis kapısına postacı bir paket getirdi. Pakette, mühendisin bir süre önce 150 doları ödeyerek ismarladığı kâğıya teslim nükleer bomba başlığı vardı. Haberi veren Los Angeles Weekly gazetesinin yazdığına göre, nükleer başlık uranyum bulunuyor ve bu haliyle bombanın sadece bir parçasını meydana getiriyor. Yine gazetesinin haberine göre, nükleer başlık daha önce Avrupa'ya yerleştirilmiş olan ama daha sonra eskidiki işi için sökülen 20 kiloton gücteki "Honest John" tipi bir füzeyle atıldı.

Nükleer başlık ismarlayan mühendis malın ilanı savaş araç ve gereçlerini işliğin yayın yapan bir dergide görmüş. İlanda "kendi nükleer füze başlığını kendi bahçesinde bulunduran iki aklıllı insan sız olun" deniyormuş. Şimdi meraklı mühendis, diğer parçaları sipariş ederek "kendi" nükleer füzesini kurma peşinde. Böylece, ABD yönetimine ve dünya kamuoyuna, "kendi" nükleer bombasını yapma olanağının herkesin, hele hele sorumsuz kişilerin kötü veya kötü niyetlilerin elinde bulunmaması ne büyük tehlikeler barındıracağını göstermek ve uyararak istiyor. Nükleer başlık satış ilanlarının gazetelerde yer aldığı bir ülkede uyanık olursu tabii...

Çocuk ölümlerinde Türkiye ilk sıralarda

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 65. Yılı'nı kutlandığı şu günlerde yayınlanan "Dünya Çocuklarının Durumu-1985" Adli Birleşmiş Milletler raporu, çocuk ölümlemleri Türkiye'nin Uganda, Zambiya ve Gana gibi her kalması ülkelerden çok daha kötü durumda olduğunu ortaya koyuyor. 0-1 yaş arası bebeklerde ölüm oranı Uganda'da yüzde 90'ken Türkiye'de binde 110. En fazla bebek ölümleri binde 200 ile Afganistan'da, en az binde 17 ile İsveç'te.